

55084

...DIGE

ob

posébnih perloshnostih,

ki jih je imel

Juri Voljz,

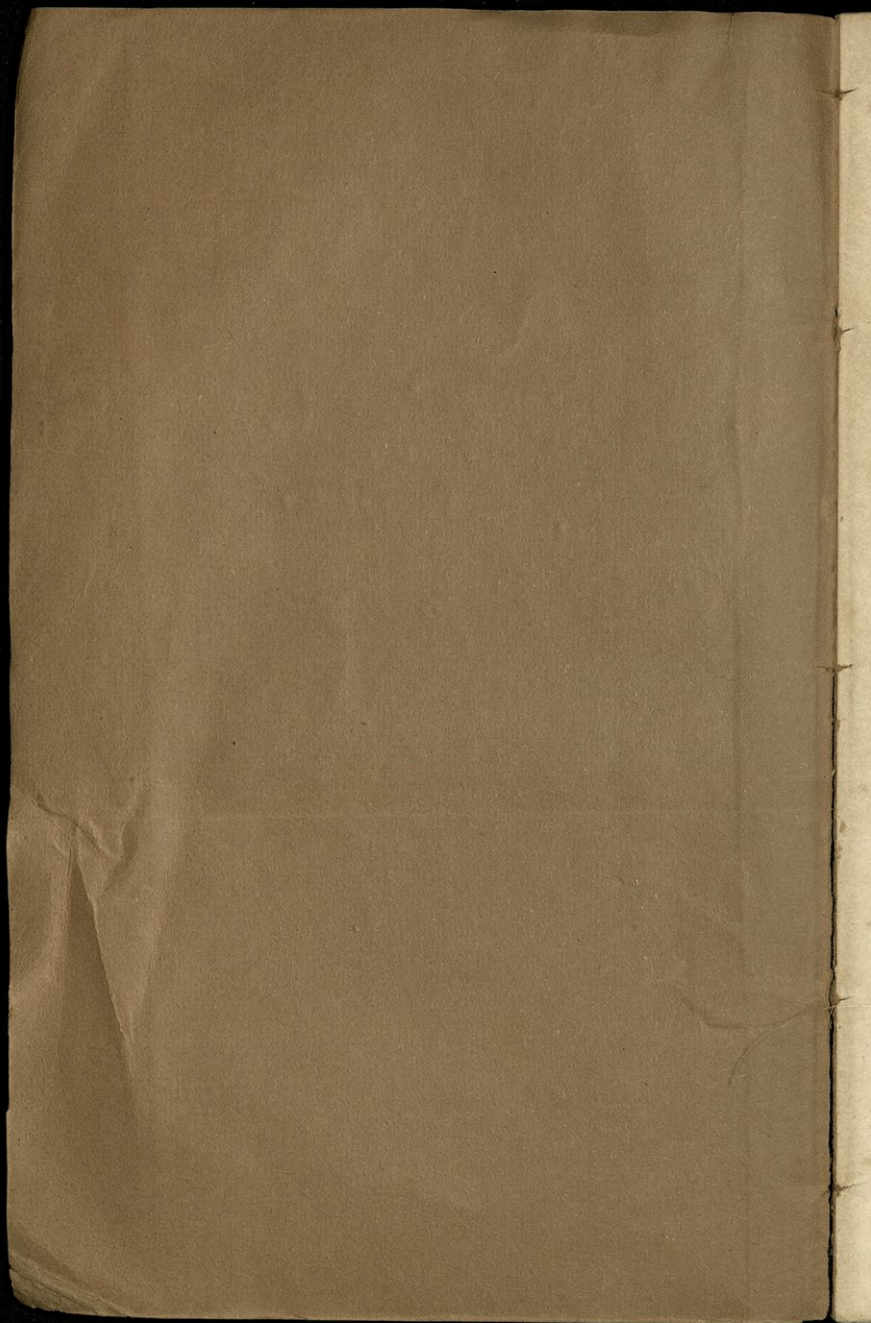
Duhovni vladnik v' Ljubljanki kneso - fhkofjki
duhovfnizi.

Pervi svésik. — Veljá 16 kr.

V' Ljubljani 1848.

Na prodaj per *Leopoldu Kremsherji*, bukvovéu in
kupzhevavzu s' bukvami.

PRIDIGE

ob

posébnih perloshnostih,

ki jih je imel

Juri Volz,

Duhovni vladnik v' Ljubljanski kneso-shkofjski duhovstnizi.

*S' dovoljenjem visoko zhasitljiviga Ljubljanskiga
Shkofjsstva.*

V' Ljubljani,

Natifnjene per Rosalii Eger.

1848.

Klizihi, ne jenjaj, kakor trobenta povsdigni svoj glaf, in osnanuj (ozhitaj) mojemu ljudstvu njegove hudobije, in Jakobovi hihi njéne pregrehe!

(Isaia 58, 1.)

Moje govorjenje in moje osnanilo ni v' pregovorljivih besédah zhlovefhke modrosti, ampak v' fkasovanji duhá, in mozhi; de vafha véra ni v' zhlovefhki modrosti, ampak v' môzhi boshji.

(I. Kor. 2, 4.)

Moj brat, glej! de svoje dufhe ne sanemarišh, ampak branju fe pridno vdaj, de bo tvoj duh rasfvétljen in de bošh popolnoma in zhiš, v' nobeni rézhi ne pomankljiv.

(S. Efrem od poterpesih.)

Kdor rad hère svéte bukve, se smé po pravizi tudi Kristufov ljubiviz imenovati, po besédi Gospodovi: kdor me ljubi, moje beséde dopolni, in kdor me ljubi, bo ljubljen od mojiga Ozheta.

(S. Krisostom Rasl. 31. S. Jan.)

55084

030038634

Sveti boshizhni prasniki popoldne.

I. Ljubesen je 1. vesoljna, 2. delavna, 3. sveta.

To je moja sapoved, de se ljubite med feboj,
kakor sim vas jes ljubil. (*Janes 15, 12.*)

Ljubíte se med feboj, kakor sim vas jes ljubil, to je moja sapoved. Pa, o Gospod Jesuf! kdo je vftani sapopasti, kdo sadofti zhutiti, kdo po vrednosti isrezhi, kdo prav popifati ljubesen tvojo, f' ktero si nas ljubil, nas pogubljenja vredne fromake ljubil, nas fovrashnike svoje ljubil? Tvoja nefkonzhna ljubesen do nas grefhnikov preseshe nas h um, vtopí nashe ferzé, de jesik saftane in roka vterpne, ter zhlovek v' premifhljevanji tvoje ljubesni ves ostermí. Is ljubesni do nas si pershel na svét, de bi nas savershene, k' svojimu Ozhétu perpeljal; revno dete si nekdej v' jastlih mrasa umiral, de si nas hudizhu isdane — otroke boshje prenarédil; v' trudu in potu si ifkal sguhljenih ovzhiz, ter jim kasal pravo pot v' nebesko deshelo; vsel si krish in s' njim tudi nashe dolgove, de si umíril nashe vest, polajfhal nashe teshave; svojo drago kri si na krishi prelil, de si nashe dushe od hudobije ozhistil; v' nesnanih britkofih in bolezhinah si umerl, de si nam f' svojo grenko smertjo nebefa odperl. Tvoja prevelika ljubesen she nima konza: Ti she vedno med nami na altarji prebivash, ker se nas him dusham v' hrano delifh, de jih

v' gnadi sa vezhno shivljenje ohranish. Ti vse ljudi ljubish, toraj je vesoljna tvoja ljubesen; Ti vsm dobrote delish, toraj je delavna tvoja ljubesen; Ti vse k' svetosti napeljujeh, toraj je sveta tvoja ljubesen. Ker nam pa sapoveh, de se med seboj tako ljubimo, kakor si nas Ti ljubil, mora tudi nasha ljubesen, de bo tvoji podobna, *vesoljna, delavna in sveta* biti. To troje je tedej sapopadik mojiga govora in vashe neutrudene samerkljivosti.

1. Kerfshanska ljubesen je vesoljna.

Gospod Jesus je vse ljudi ljubil, in jih she ljubi: savoljo vsih je na svet pershel, sa vse je terpel in umerl, vsm je f' svojo britko smertjo nebefa odperl, vsm she svoje gnade ponuja, pa tudi deli, kateri jih le prejemat ho-zhejo, vse bi rad v' svoje kraljestvo perpeljal, in vse svelizha, kateri se le od njega voditi in svelizhati dajo; sakaj volja boshja je: de vsi ljudje k' sposnanju ref-nize pridejo in svelizhanje dofeshejo (I. Tim. 2, 4.). Ta Jesufova ljubesen, ki je vse ljudi, tudi njegove narhujshi sovrashnike obsegala, je bila in je vesoljna ljubesen.

Po té Jesufovi ljubesni do vsih ljudi mora tudi nasha ljubesen vmerjena, obravnana in obrashena biti, ter tudi vse ljudi obsezhi, naj si she bojo nashi prijatli ali sovrashniki, dobrotniki ali shkodljivzi, domazhi ali ptuji, katolishki kristjani ali druge vere; vsm smo dolshni vse dobro pervofhiti, njih frezhe se veseliti, nad njih nefrezho shalovati, jih shkode varovati, jih nikdar neufmiljeno foditi in pogubljevati, jim s' besedo in s' djanjem po svoji mozhi k' zhafni in vezhni frezhnosti perpomagati. Ker nam pa ni mogozhe vsm ljudem na tém nesnano prostornim svétu svoje ljubesni v' djanji pokasati, moramo pa faj to perpravnost, vsm dobro storiti, ko bi mogozhe bilo, v' svojim ferzu zbutiti in rediti; potim pa faj to storiti, kar je flehernimu kristjanu mogozhe, namrezh sa vse ljudi, shive in mertve, moliti. Ta ljubesen tedej, ki vse ljudi objame, vse ta-

ko rekozh v' svojim ferzu ima, in zlo nobeniga ne odlozhi, je vefoljna ljubesen.

To vefoljno ljubesen nam je Gospod Jesus v' pri-
liki od ufmiljeniga Šamarjana sapovedal, rekozh: „*Pojdi
in tudi ti tako stori*“ (Luk. 10, 37.), kakor je Ša-
marjan storil. Ta Šamarjan je namrezh, kar vam je
she tako dobro suano, nekimu Judu, ki je bil med
rasbojniko padel, in je vef ranjen she napol mertev per
potu leshal, ufmiljenje fkasal; pomagal je zhloveku, ki
ni bil njegove vere; pomagal ptujzu, ki ga ni préd
nikdar vidil; pomagal nesnanimu, ki ni nikoli nizh do-
briga od njega prejel; pomagal fromaku, ki od njega
zlo nobeniga povrazhila ni upal; pomagal s' nevarnostjo
svojiga shivljenja; v' nevarnosti je bil namrezh, se vkvar-
jaje in samudovaje s' reveshem tudi med roparje pafti;
pomagal je Šamarjan svojimu nar hujfhimu foverashniku;
sakaj Judje in Šamarjani fo se savoljo vere in tempeljna
tako foverashili in zhertili, de fhe edin na drusiga semljo
stopiti, ali edin od drusiga vode piti niso hotli. In ravno
tega ufmiljeniga Šamarjana je Jesus pismouku in nam
všim v' sgled postavil, vfazimu, naj si bo kdor hozhe, po-
enako ljubesen fkasati, ker je vfak zhlovek nafh blishnji,
in ima pravizo do nafhe ljubeshi, in mi mu je nikdar od-
rezhi ne smemo, ako hozhemo uzhenzi Jesufovi biti; ker
ravno vefoljna ljubesen nam je snamnje in porok, de smo
njegovi uzhenzi — pravi kristjani. „*Novo sapoved vam
dam, govori Jesus, de se ljubite med seboj, kakor
sim jes vas ljubil, de se tudi vi ljubite med seboj.
V' tem bodo vsi sposnali, de ste moji uzhenzi, ako
bote ljubeshi imeli med seboj.*“ (Jan. 13, 34.)

Zhe bi vi fhe toliko in toliko dobriga in popolni-
ga storili, ko bi postavim: zele dni in nozhi premolili;
ko bi se zelo svoje shivljenje terdo in ojstro postili; ko
bi se s' bodezhim pasam prepafali, in po sgledu Švet-
nikov do kervi gajshlali; ko bi se fhe tako pogosto
spovedovali, in vfak dan k' misi Gospodovi perstopili:
sraven vših tih in fhe drusih lepih in imenitnih dobrih
del bi vender fhe snamnja Jesufvih uzhenzov in pra-

vih kristjanov nad seboj ne imeli, ako bi svojiga blishnjiga sovrashili, f' strupenim jesikam vjedali, pred ljudmi zhernili, spodlesovali, mu fhkodo delali, dobriga ne pervofhili; s' eno besedo, ako bi prave kerfhanfke ljubesni do njega ne imeli. Dobre dela, zhe so fhe tako lepe in blifhezhe fame na febi, in se nam fhe tako popolnoma in po volji boshji storjene sdé, naf pa vender le lohko goljfajo in flepé, de menimo, de fmo s' Jesufam v' prijasnosti in v' gnadi boshji, defiravno nifmo; prava ljubesen do blishnjiga pa naf nikdar ne ogoljfa, nikdar ne oflepi; ker le ona fama je nar bolj gotovo snamnje uzhenzov Jesufa Kristufa, le ona fama naf Bogu dopadljive dela. „*Naj bi jes,*“ pravi f. apoftelj Pavl, „*naj bi jes vse zhloveshke in angeljske jesike snal in govoril, ko bi pa ljubesni ne imel, bi bil kot donezha ruda in svonzhezha krogulja*“ — to je: zhe ima kdo dar od Boga, veliko jesikov in prav popolnoma, kakor angelj, govoriti, tak zhlovek sizer dela f' svojim daram veliko fhuma med ljudmi, kakor krogulje, zhe se konju na vrat obefijo; vse od njega govori, kakó flovezh uzhenik, imeniten pridigar, sbrisan, snajden zhlovek de je: pa vender vfa ta popolnost v' govorjenji, zhe fhe tako med svétam floví in svoní, je bres vse vrédnosti pred Bogam, in zhloveku zlo nizh v' svelizhanje ne perpomore, ako mu ljubesni smankuje v' ferzu; krogulja je — veliko fhuma in fhundra, veliko govorjenja, ko ni nizh is njega vseti, kar bi seboj v' vezhnost nefel. — Dalje fhe govori f. Pavl: „*Ako bi dar prerokovanja imel, in vedil vse skrivnosti, in posedil vso uzhenost, in ko bi tudi tako terdno véro imel, de bi hríbe prestavljati samogel, ko bi pa ljubesni ne imel, bi bil nizh*“ — to je, bres vse notranje vrednosti, bres vfiga saflushenja per Bogu. — „*In ko bi tudi vse svoje premoshenje ubogim v' shivesh rasdelil, in ko bi tudi svoje teló dal, takó de bi górel, ko bi pa ljubesni ne imel, bi mi nizh ne pomagalo.*“ (I. Kor. 13, 1 — 3.) In sdaj mi povejte, kaj samore

nad zhlovékam she bolj flovezhiga biti, kakor so imenovani boshji darovi: vse jesike govoriti, prerokovati, zhudeshe delati, vse boshje fkrivnosti vediti, vse svoje premoshenje med uboge rasdeliti, svoje telo martrati dati? in bi vender per vsih tih imenitnih darovih, ko bi jih kdo vse posédil, bres vse notranje zene in vrednosti bil, ter bi mu v' svelizhanje zlo nizh ne pomagali, ko bi ljubesni do blishnjiga ne imel. Tako je tedej refnizhno, de je le famo kerfhanfka ljubesen gotovo snamuje uzhenftva, ali prijateljftva in prijasnosti s' Jefusam Kristufam.

Zhe je pa taka, o mili Bog! kako pazh malo je tudi med pravovernimi kristjani — med nami katolizhiani — refnizhnih Jefusovih uzhenzov — pravih po veri shivezhnih kristjanov, sato ko jim vefoljne ljubesni do blishnjiga manka. Kaj mislite, morebiti so pravi Jefusovi uzhenzi — pravi kristjani uni sakonfski ljudje, ki fe vedno rujejo, in imajo vezhno vojfko med feboj? morde uni ftari in mladi, ki edin drusiga shivih viditi in terpeti ne morejo? morde uni bratje in sestre, ki fe vedno kavfajo, prepirajo, sa verbfhino po svojih starfhlih pravdajo in kolnejo, namefti de bi sanje molili? morde uni pofli, ki edin drugimu ukljubajo, edin drusiga zhernijo in podlesujejo, fi nizh ne persanefejo, in fi lepe befede ne dajo? morde une stare firete, ki jih vezh fkupej v' eni hifhi prebiva, in od milih darov drusih ljudi shivé; ki bi mogle svoje smamljene roke proti nebefam povsdigovati, in sa svoje dobrotnike moliti, in svoj she sdravi jesik v' hvalo boshjo vertiti: pa fe vedno vjedajo, grisejo, s' gerdimi primki obkladajo, in drusiga ne delajo, kakor svojiga blishnjiga obirajo in opravljajo? She ne neham vprafhati: Ali so refnizhni Jefusovi uzhenzi, pravi kristjani, ali imajo pravo ljubesen do blishnjiga uni rokodelzi ali antverharji, uni prodajavzi, ki edin drusiga savidajo, s' nevosfhljivim ozhefam edin na drusiga gledajo, pa tudi zhloveka ganejo, ker ga le morejo? ali uni kupzi, ki s' blagam in f' kupam priprofte flepé in goljfajo, in to dobro prodati imenujejo,

kar bi mogli prefiljen dobizhik ali pa goljfijo imenovati? ali uni premoshni in bogati, ki svojiga blishnjiga v' fili in potrebi tlázhijo in stiskajo, ter mu denar f' toliko obrestjo posojujejo, de se fromak she v' vezhi dolgove sakoplje? ali uni neufmiljeni ljudje, ki svoji sdra-vi shivali bolj fkerbno streshejo, kakor svojimu bolnimu posflu? Ali so vsi ti in she drugi terdovratniki, neufmiljenzi, goljufi, krivizhniki, tatje in vsi sovrashni ljudje refnizbni Jesufovi uzhenzi — pravi katolifhki kristijani?

O kajfhe, gotovo ne, ker nimajo vefoljne ljubeshni, ktera je edino snamnje Kristufovih uzhenzov in boshjih otrok. Zhe tedej savoljo pomankanja ljubeshni otrozi boshji nifo, zhigavi otrozi fo pa? Oh, strah in grosa she isrezhi! otrozi hudizhevi fo. Po besedah svetiga pifma je raslozhivno snamnje med otrozi boshjimi in otrozi hudizhevimi ljubeshen do blishnjiga. (I. Jan. 3, 10.) Sveti Augufhtin pa takole govori: „*De se vsi s' snamnjem svetiga krisha sasnamjejo, de fo kersheni, de v' zerkve pridejo, de s' drugimi „Aleluja“ pojejo, de vsi „Amen“ odgovarjajo, ni she, kar otroke boshje od satanovih lozhi; le samo tifti, ki fo s' svéso svéte ljubeshni med seboj sklenjeni, fo otrozi boshji, ne pa uni, ki med seboj v' kregu in rasper-tji shivé. Le samo kershanfska ljubeshen otroke boshje od otrok hudizhevih lozhi*“ fo besede svetiga zerkveniga uzhenika.

Dragi posluhfavzi! vprashajmo se sdej, zhigavi otrozi smo mi? ali smo boshji, ali smo hudizhevi? Ne bo nam teshko svediti, zhigavi otrozi de smo, zhe le roko na svoje ferzé poloshimo, kmalo bomo zhutili, ali v' njem vefoljna ljubeshen gorí, ali je morde she do tega ali uniga zhloveka popolnoma ugafnila? Ako je od vefoljne ljubeshni gorko nafhe ferzé — blagor nam! otrozi boshji smo; zhe je pa ljubeshni prasno in merslo do blishnjiga nafhe ferzé — oh shalof, oj nefrezha! ker smo se od otrok boshjih lozhili, in is bukev shivljenja isbrifali. In kaj hozhemo pozheti? ali se hozhemo lepimu primku in vezhni zhafsi boshjih otrok sa-

vfelej odpovedati? ali hozbemo fhe dalje snamnje peklenfke pofhafti nad fabo nofiti, fhe dalje v' smerti, to je, v' smertnim gréhu oftati, in v' pogubljenje iti? **O Bog vari, tega ne!** zhe pa ne, naj naf pa vse nebefhki paf kerfhanfke ljubefni sveshe, nobedin naj ga ne tèrga; zhe fe je pa rastergal, naj ga hitro lepa fprava sopet sazeli.

Pa morebiti kdo porezhe: **Duhovni ozhe!** vse je prav, kar nam povefte, tode govoriti je lohko, ftoriti pa teshko, in fkorej nemogozhe. **Kako bi mogel, pravi sakonfski mosh, svojo sheno ljubiti, ki je tako svojoglavna, sabavljiva, sanikerna, nemarna in nizh varovati ne sná? Kakó bi jes mogla, pravi shena, svojiga mosha ljubiti, ki je pijaniz, igraviz, sapravljiviz in svojo dekle lepfhe kakor mene ima, njegove matere — svoje tafhe — fhe v' mifel ne vsamem, ker ona narvezh kréga v' hifhi napravi? Kakó bi mogel ali mogla svojo mazheho ali svojiga ozhma ljubiti, faj mi fhe jefsti ne pervofhi? Kakó bi mogel svojiga gopodarja ali svojo gopodinjo ljubiti, ki fta tako hudá in terdá, in imata svojiga pfa bolj saljubo, kot ubosiga pofla? Kakó bi mogel svojiga fofeda ljubiti, ker mi, kjer le more, fhkodo dela? Šaj jes fizer vfaziga zhloveka ljubim, le famo tèga ali uniga ne morem, ker nizh ljubefniviga nima nad feboj. Na vse te in tém enake pertoshbe odgovorim f' tém:**

Pervizh she ni réf, de bi ta ali uni zhlovek, ko pravifh, de ga ne morefh ljubiti, nizh ljubefniviga — nizh dobriga — nad feboj ne imel; ker nobedin zhlovek ni tako hudoben in fpriden, de bi nad njim zlo nizh dobriga najti ne bilo. Le famo hudizh je popolnoma fpriden in hudoben, in tudi tak oftane vekomej; zhlovek pa ne, dokler fhe na fvetu shiví. Švetnik fhe lohko s' gnado boshjo pofstane. In ko bi tudi nizh drugiga dobriga nad feboj ne imel, ima faj boshjo podobó, s' Jefusovo kervijó dragó kupljeno dufhó; ta je mende vender ljubefni vredna, ki jo je Jefus Kristuf tako ljubil, de je svoje shivljenje sanjo dal. Zhe je

Jesurova kri ljubezni vredna, je gotovo tudi duha, ker je s' njo odkupljena bila.

O Zhe ima pa slabosti nad seboj, pomisli, de tudi ti nisi bres njih, in ko bi tudi nobene druge slabosti ne imel, faj je she ta dosti velika, ker ti kerfhanfke ljubezni smankuje, in glej! **Bog** vender f' teboj poterpljenje ima, ker te she ni k' sodbi poklizal, in vezhno savergel. **Zhe Ozhe** nebesfki f' teboj in f' tvojim gresfhnim bratam poterpljenje in usmiljenje ima, ga morash tudi ti s' njim imeti, sofebno sato, ker ti je **Bog** sapovedal. **Šovrashi** njegove hudobije in pregrehe, imej pa poterpljenje f' fromakam, ki po volji boshji ne shivi, ter tudi skufhaj, ga f' perferzhno profshujo, s' modrim podukam, s' bratovskim posvarjenjem, f' svojim lepim sgledam, s' gorezho molitvijo poboljshati, in na pravo pot perpeljati.

Ref je sizer teshko ljubiti take ljudi, ki nam krivizo in fhkodo delajo, ker se nafha spazhena natura vpira, in jeso v' nashim ferzu vnéma. Pa kar je teshko, she ni nemogozhe. **S'** gnado boshjo samoremo she tako divjo naturo ukrotiti in ugnati, she tako hudo jeso pogasiti in mafhevanje v' febi sadufhiti, in takò ogenj ljubezni do sopernikov v' svojim ferzu ukrefati, kakorfhno nam **Gospod Jesuf** sapoveduje, in jo naf f' svojim sgledam uzhi. In mi si moramo tolikanj bolj persadevati, ljubesen do sopernikov v' svojim ferzu vnehati in rediti, ker naf le famo ona **Bogu** dopadljive in vezhniga plazhila vredne dela; ljubesen do prijatlov in dobrotnikov pa, ktero tudi neverniki imajo, nizh kaj posebniga in sa vezhno svelizhanje saflushljiviga ni. **Satorej** pravi **Gospod Jesuf**: „*Zhe ljubite tiste, kteri vas ljubijo, kakofhno saflushenje imate? Tudi gresfhniki namrezh ljubijo tiste, kteri njih ljubijo. In zhe tislim dobro storite, kteri vam dobro storé, kakofhno saflushenje imate? To namrezh tudi gresfhniki delajo. In zhe tim posodite, od kterih upate nasaj dobiti, kakofhno saflushenje imate? Sakaj tudi gresfhniki gresfhnikam posojujejo, de enako prej-*

mejo.“ (Luk. 6, 32.) „In ako posdravljate le svoje brate, kaj storite vezh? ali ne delajo tega tudi malikovavzi?“ (Mat. 5, 47.) „Ampak ljubite (tudi) svoje neprijatle; dobro storite in posodite, desi nizh od tega ne upate; in vashe plazhilo bo veliko, in bote otrozi Narvishjiga; sakaj on je dobrotljiv ne-hvaleshnim in hudobnim.“ (Luk. 6, 35.)

Is vsiga rezheniga se tedej obilno kashe, de mora nafha ljubesen vesoljna biti, ter vse ljudi, tudi nafhe sopernike in sovrashnike obsezhi. Ta vesoljna ljubesen do blishnjiga se mora pa v' djanji kasati, in fosebno ljudi k' svetosti napeljevati, to je, ona mora delavna in fveteta biti, od tega v' drugim delu.

2. Kershanska ljubesen je delavna.

Shé v' pervim delu sim rekel, de je Gospod Jesus vse ljudi ljubil, tode ne famo v' ferzu, tudi ne famo s' lepo, krotko, prijasno besedo, ampak je svojo nefkonzhno ljubesen do ljudi v' djanji pokasal. Predolgo bi val mudil, in bi vender nikdar do konza ne perfhel, ko bi vam Jesufovo delavno ljubesen is njegovih pofamesnih djanj in opravil fkasovati hotel; sadofti naj nam je od nje preprizhati fe: njegovo vzhlovezhenje savoljo naf, njegovo trudapolno shivljenje savoljo naf, njegova grenka smert na krishi sa naf! Povejte mi, ali more kdo svojo ljubesen fhe vishe gnati, in jo fhe bolj ozhitno v' djanji pokasati, zhe da svoje shivljenje sa svojiga prijatla? Jesus pa je dal svoje shivljenje v' smert sa naf sovrashnike svoje. Nesmérna je bila, in je fhe njegova delavna ljubesen do ljudi.

Po téj Jesufovi delavni ljubesni do ljudi mora tudi nafha obravnana biti, de ji bo faj nekoliko podobna, in fe ji blishala. Satorej bi ne bilo fhe sadofti od nafhe strani, ko bi ljubesen do blishnjiga le famo v' svojim ferzu zhutili, nekako veselje, dopadenje in radoft nad njim imeli; ne bilo bi shé dofti, ko bi svojim blishnjimu vse dobro sheleli in pervoshili, ter mu

tudi té fvoje — ljubesni polne — obzhtuljeje in shelje f' prijasnimi in fladkimi besedami nasnanjevali: temuzh nafha ljubesen do blishnjiga fe mora tudi v' djanji rasodevati, ter mu moramo, naj fi shé bo na dufhi ali na telefu, zhe je mogoze, dobro storiti in vfako fhkodo od njega odverniti. Sato pishe f. Janes: „*Otrozhizhi moji! ne ljubimo s' besedo in jesikam, ampak v' djanji in resnizi. Kdor ima bogastvo tega sveta, in vender, zhe vidi svojiga brata v' potrebi, pred njim svoje serzé sapré, kako bi v' njem ostala ljubesen boshja.*“ (I. Jan. 3, 18. 17.) Kako bi tak neufmiljen zhlovek v' gnadi boshji oftal, in prijatel — otrók boshji bil? Sveti Jakob pa pravi: „*Ko bi kak brat ali kaka sestra obleke ne imela, in bi pomankanje v' fadanjiga shivesha terpéla; nekdo smed vas bi jima pa rekel: Le v' miru (v' imenu boshjim) pojta, (kje drugej) fe pogrejta in nasitita! in bi jima ne dali, zhesar potrebujeta, kaj bi to pomagalo?*“ (Jak. 2, 15.) Kaj bi pomagalo fromaku, kaj bi pomagalo vam, ko bi le na jesiku, v' lepih fladkih besedah ljubesen do njega imeli in kasali? Zlo nizh. Od take prasne ljubesni fe fromak ne ogreje, ne oblezhe in ne nasiti; pa tudi vi bi od nje zlo nobeniga dobízhka ne imeli, ko bi je v' djanji fkasati ne hotli, fhe le fhtrafenge boshje bi fe vam bilo treba bati, ker po besedah f. Jakoba: „*Sodba bres usmiljenja bo nad tega pershla, ki ni usmiljenja fkasal.*“ (Jak. 2, 13.)

Veliko, bi rekel, bres fhtevila je perloshnost na svétu, ob kterih samoremo in moramo svojo ljubesen do blishnjiga v' djanji pokasati, pa ménim, naj danf od njih molzhím, de fhe delavno ljubesen do ubosih posebej v' misel vsamem, de faj nekoliko namen danafshnje osnanjene pridige sa uboge dopolnim.

Prav lepo nam Bog po svojim preroku Isaii delavno ljubesen do fromakov perporozha, pa tudi sapoveduje rekozh: „*Lomi lazhnimu svojiga kruha, uboge in popotne pelji v' svojo hifho, in zhe vidish nasiga, ga oblezi, in svojiga mesa (svojiga ravnobrata) ni-*

kar ne sanizhuj.“ (Is. 58, 7.) „*Sapovém ti,*“ rezhe Gospod po Mojsesu, „*odpiraj svojo roko potrebnimu bratu in ubosimu, ki je v' tvoji desheli.*“ (V. buk. Mojs. 15, 11.) In Jesuf pravi: „*Dajte ubogajme od tega, kar imate.*“ (Luk. 11, 41.) Po delavni ljubeshni do blishnjiga bo naf tudi fodil rekozh: „*Resnizhno vam povém, kar ste storili kterimu téh mojih nar manjših bratov, ste meni storili.*“ (Mat. 25, 40.) „*Posédite kraljestvo, ktero vam je perpravljeno od sazhetka svetá.*“ (Mat. 25, 34.) Unim pa, ki bojo delavno ljubeshen vnémar pufili, porezhe: „*Resnizhno vam povém, kar niste storili kterimu tih nar manjših, tudi meni niste storili.*“ (Mat. 25, 45.) „*Poberite se spred mene, prekleti! v' vezhni ogenj, kteri je perpravljén hudizhu in njegovim angeljem.*“ (Mat. 25. 41.)

Utegnil bi si pa kdo mifliti: Upanje imam, de mene ta ftrafhna obfoja boshja ne bo sadela; faj bi rad delavno ljubeshen imel in sa uboge vkladal, ko bi tako velike drushine — toliko otrok ne imel; tém moram tudi kaj na ftran djati, de ne bojo sfoje dni kruha profili.

Prav in hvale vredno je, de imate toliko fkerb sa sfoje otroke, jim kaj perhraniti in sapufiti; tode tréba je eno storiti, drusiga pa ne opufiti. §. Augufhtin pravi: Ta isgovor — „*veliko otrók imam*“ ne isgovori od dolshnosti, od sfoje obilnosti ubogim deliti. Ubogi fo otrozi boshji, tedej ne gré otrokam boshjim utergovati in sfojim otrokam veliko bogastva sapufiti; ker vflakdanja fkuflhnja uzhi, de otrozi od sfojih starfhev prejeto obilno bogastvo velikokrat v' rasusdano shivljenje in v' sfoje lastno pogubljenje obrazhajo. Ali bi ne bilo boljfi sfojim otrokam lepe sglede delavne ljubeshni in kerfhanfkiga shivljenja v' delesh sapufiti? Potim bi se gotovo tudi nad vami spolnilo, kar sveto pifino od unih ufmljenih govori, *de njih bogastvo per njih rodu oflane* (§ir. 44, 11.); ker bi s' delavno ljubeshnijo do ubosih nebehki shegen nad zelo sfojo hifho, nad vel

fvoj rod perklizali. In zhe imate vezh otrók, bolj je tréba s' milofhnjo Boga jim ufmljeniga nakloniti po sgledu poboshniga Joba, ki je vsak dan po toliko shgavnih darov Bogu v' dar pernesel, kolikor finov je imel, sato ki so ga morde tje rasshalili, in de bi ga ne rasshalili. In koliko otrok pa imate, val vprasha Š. Augufhtin, ali dvoje, ali troje, ali zhetero? Ko bi bil vam pa Bog she petiga dal, tako bi bili gotovo dolshni tudi sa téga fkerbeti, ter mu péti dél premoshenja v' delesh sapufstiti. Glejte, le fhtéri imate, ker vam Bog ni she pétiga dal; tedaj pa Jesufa sa petiga vsemite, in kar bi sánj oberbili, pa ubogim rasdelite. Vi pa pravite, de shé pétiga imate; tedej naj je pa Jesuf Kristuf ta fhefti; in ko bi jih she vezh imeli, pa vender le Jesufa sa fvojiga sadnjiga otroka vsemite. In níkár ne miffite, de bote sato oboshali, ko bote Jesufa, to je; uboge v' Jesufu — sa fvojiga sadnjiga otroka imeli; ker Š. Duh vam je porok, ki pravi: *Kdor ubogim podeli, mu ne bo nizh pomankovalo; kdor je pa od profezhiga oberne, bo pomankanje terpel.* (Pregov. 28, 27.)

Šlifhim she druge govoriti, ter svojo nedelavno, sanikerno ljubesen do ubosih isgovarjati, in se lepe delati rekozh: Zhafi so flabi — ni saflushka — denarjev manka — ne more se sa uboge fkladati, kakor bi kdo hotel.

Šmefhno fe mi sdí, de tolikanj radi od flabih zhafov govorimo, kèdar je sa fromake fkladati treba, per drusih potratah pa nobeden flabih zhafov v' mifel ne vsame; she le kashe fe, kakor de bi fedanji zhafi slo denárni bili. Šmefhno fe mi sdí, de nar pred per fkladanji sa uboge varzhini ali fhparovni biti sazhenjamo, zhe pa na to pride svoji spazheni, posheljivi naturi poftrezhi, pa na vfo varzhinost ali fhparovnost posabimo, in se nam denár zlo nizh ne fmili. Zhe fo zhafi réf tako flabi, kakor pravite, de denarja ni, (kar se pa vender fploh terditi ne more), sakaj pa v' drugih rezhéh bolje gospodariti in denarja varovati ne sazhnemo?

sakaj ne per misl, v' hifhnim orodji, obleki, igráh in drugim rasvefeljevanji? **O** mili **Bog!** koliko lepiga denarja se bo posebno odfehmal noter do pósta na mnoge nezhimerne in she zlo pregrefhne rezhi potrahujalo! koliko v' nesméрни jedi in pijazhi satratilo! koliko na drago obleko obernilo, de se bojo mogle méftne hzhere v' ponozhnih f-hodih na plefhifhu svétu pokasati, koliko bogatijo imajo! koliko v' goftinizah, bálih in drusih kratkozahfnizah napravilo! **O** mili **Bog!** nekteri si bojo she zlo f' svojim lastnim denarjem bolesen in sgodnjo smert kupili — pa kaj rezhem: bolesen in smert kupili — faj bojo she zlo greh — rasusdano shivljenje — in pogubo svoje dushe s' lastnim denarjem plazhali! **O** ko bi si pazh ljudje per vsih tih svojih nepotrebni in fhkodljivih sdavkih pravizhno mejo postaviti hotli, bi jih toliko ne oboshalo, ter tudi ne toliko na berafhko palizo perfhlo; ampak bi jim she toliko ostajalo, de bi lohko tudi unim fromakam, ki po nefrezhi in po volji boshji v' fromashtvo pridejo, po dolshnosti in smoshnosti podelili, in potim bi nam **Bog** bolj denárne zhase dal; sakaj kdor se ubosiga usmili, **Gospodu** posodi, in kako bi bilo mogozhe, de bi mu **Bog**, ki vse bogastvo v' svoji rozi ima, tega s' obilno obrestjo ne vernil? **Pa** kaj pomaga gluhim, od posvetniga veselja vsm pijanim in nesavednim bedakam delavno ljubesen do fromakov pridigovati, ker le svoje strasti poslufhajo in fami sebe zhes vse ljubijo! raji naj vam she tretjo lastnost ljubesni do blishnjiga ob kratkim rasloshim, ki se ji svéta pravi.

3. Kerfhanska ljubesen je svéta.

Gospod **Jesuf**, kakor sim shé rekel, je vse ljudi ljubil, vse je delavno ljubil, vse je f' sveto ljubesnijo ljubil; ker je vfa njegova persadéva, vfa njegova naprava bila, je she in bo v' njegovi zerkvi boshji, de bi vsi ljudje k' sposnanju refnize prifhli, svetó in pravizhno shiveli, in vezhno svelizhanje dofégli.

Po tej Jesufóvi ljubesni mora tudi naša obrašena biti, to je: tudi v' našim ferzu mora svéta ljubesen goréti in kraljevati. Šveta ljubesen pa takrat v' našim ferzu gorí in kraljuje, kédar ferzhno shelimo in si tudi po svoji mozhi persadevamo, de bi vsi ljudje dobri, pravizhni in sveti bili, de bi po boshjih sapovedih shiveli in vezhno svelizhanje dosegli.

Naj kdo s'he tako možhno nagnjenje do svojiga blishnjiga v' febi obzhuti, naj s'he tako sladko dopadenje in veselje nad njim ima; ako ga pa, kakor si shé bodi, od svetosti, od poshteniga, keršhanskiga shivljenja odvrazhuje; ako mu je v' spotiklej, v' pohujfhanje, v' greh in pogubljenje: v' njem ni svete ljubesni. To nagnjenje, ki ga do blishnjiga v' febi obzhuti in ga ljubesen imenuje, ni ljubesen, ampak huda frašt, štrupena posheljivošt, in zhe zhlovek te frašti in posheljivošti v' febi ne ukrotí, je febi in svojimu blishnjimu nar vezhi foverashnik.

To refnizo vam hozhem f' tèmele sgledam rasjafniti, de jo bote loshej rasvídili in sposnali: Fantje in dekleta, vdovzi in vdove, vezhkrat tudi s'he drugi sakonfki sapeljivzi in sapeljivke si ljubesen persegajo, ker edin drugimu saterdujejo rekozh: ljubim te, ferzhno te ljubim, do smerti hozhem le tebe ljubiti — in si tudi snamuja te svoje ljubesni dajejo: si sdaj to, sdej uno v' spominj sapušté. Oní si saterdujejo, de jim fkorej ni shiveti, zhe se dolgo zhafa ne vidijo; de ne morejo ne jesti, ne piti, ne spat, zhe le nekoliko zhafa fkupej ne pridejo; de v' njih ferzih plamen ljubesni gorí, ki ga nobena sila ugafniti ni vštani.

Kaj pravite, dragi posluhavzi moji! kaj pravite, ali je tako obzhutenje in govorjenje ljubesen? O kaj-s'he! to ni nobena ljubesen, ampak shivalifko nagnjenje, pregreshna frašt, neukrotena posheljivošt, štrupena sladnošt. Ali vam hozhem s'he rasloshiti, kakó de se taki od frašti foshgani sapeljivzi ljubijo? Tako se ljubijo, kakor ljubi loviz ali jager sverino, sa ktero hití; tako vas ljubijo, kakor ptizhar ptizhe, ktere v' svojo mresho loví.

Šaj ſte morde ſhé vezhkrat vidili, ali ſaj flifhali, kakó ſgodej, ſhé do ſvita, loviz vſtane, ter ſe na lov ali jago podá; on ne porajta ne lakoti, ne ſheje, kadar kako divjino fledí; on tezhé zhes hribe in doline, ſkosi goſhave in pezhíne, de jo dobí. Kaj ne? koliko ljubesen loviz do ſverine ima, ker tako neutrudama ſa njo letí, de veſ od ſnoja in vrozhine puhtí! Tode le majhno pozhakajte, kmalo bote njegovó ljubesen ſposnali. Ravno tako ljubesen ima do ſverine, kakorſhino ptizhar do ptizhev. Tudi on zél ljubi dan preſhí, neutrudeno piſka, ker ptizhize vabi. Oj kolika ljubesen do njih! Pa, kadar pridejo in ſe vſedejo, hitro mreſho ſa gerne, ter jih is nje, ali pa is prezépa, ali pa is limanz vsame in jim vrat ſavije; loviz pa divjino vſtrelí, kadar jo pod roko dobí. Glejte, to je njina ljubesen, ſhival umorití in ſi jo k' ſvojimu pridú obernti! In kdo ſmed val bo to njino ſheljo ſhival umoriti ljubesen imenoval? Ravno takó ljubijo tudi ſapeljivzi in ſapeljivke ofebe ali perſhone drusiga ſpola, ker ſa njimi poſtopajo, na nje preſhé, jih f' beſedo, f' piſmi, ſ' denarmi in drugimi darovi k' ſebi vabijo, in ſvojo ljubesen ſaterdujejo, pa jim ravno f' tem tudi njih zhiftoſt in nedolſhnoſt poropati ſhelé, in zhe jo poropajo, jim duſhe umoré, ter jih ob gnado in dopadenje boſhje pripravijo in vezhno neſrezhne ſtoré, vezhkrat pa ſhe tudi v' zhaſno neſrezho potifnejo, ktera ſhe le ob ſmertni uri nehá; in Bog daj! de bi ſe potim vezhna ne ſazhela.

Kriſtjani! in ſdáj mi povejte, ali je to ljubesen do bliſhnjiga, ki ga na duſhi umorí in pahne v' toliko neſrezho? O nikdar nikoli! to ni ljubesen, ampak nar vezhi ſovraſhtvo. Oj ſlepota zhloveſhka! ker nar vezhi ſovraſhtvo ſa ljubesen ima. Tebi pa, o ſveta ljubesen, ti dar nebeſhkiga Ozheta! tebi pa, pravim, ſe velika nezhaſt ſgodí, ker ſe tí ſlepzi tvojiga ſvetiga in zhaſtitljiviga imena polaſté in ga ſvoji neſramni, ſhivalſki poſheljivoſti perloſhé, kér tó — ljubesen imenujejo, kar bi mogli ſovraſhtvo, ſtrup, kugo zhloveſhkiga ro-

dú imenovati; oní ti saref veliko nezhaft storé, ker te is tvojiga svetiga fedesha vershejo in v' blatu nezhistofsti pomandrajo.

Švete ljubeshni nimajo tudi uni starshi, ki svoje shé umne otroké, kadar se gnjivajo in kujajo, vedno le gladijo in boshajo, sdej f' tem, sdej s unim daram folsize njih sfojoglavnosti vstavljajo in tolé, in jih ravno f' tem she bolj sfojoglavne delajo; de se otrozi, vse le s' jokam od sfojih starshév perfiliti in pershugati, navadijo, in tako od dneva do dneva smirej vezhi sfojovoljniki postajajo. Nimajo jé — svete ljubeshni do sfojih otrok tifti starshi, kateri jim vse narózbhinofti in nerodnofti pregledajo, namefti de bi jih jim f' fhibo is njih terme istepali, ako se nizh vezh s' lepo isgnati ne dajo. Nima jé — svete ljubeshni do sfojiga otroka una mati, ki jo bolj bolí kakor njeniga ferzhika, kadar ga ozhe po pameti, jes rezhem, po pameti fhtrafuje; shé ona pisano vanj gléda, ter ga s' gerdimi primki obfuje, sfojiga ljubzhika pa brani, sagovarja in bosha. Nafproti pa tudi ozhe nima svete ljubeshni do sfojiga fina, kteriga poshtena, bogabojezha mati savoljo njegoviga potepovanja, ponozhevanja in sapravljevanja fhtrafati hozhe, malopridni fin pa jo sa roko prime rekozh: Ne bote me ne! in jo s' jeso pahne od febe; ozhe pa is kakiga kota neflano gléda, fkorej nizh ne rezhe, in fe mu vredno ne sdí svoje mozhne roke ftegniti, kar flaba materna nizh vezh popraviti ne more. Taki malovredni starshi ne ljubijo sfojih otrok, ker jih greha, zhafne in vezhne nefrezhe s' ojftróftjo varovati nozhajo, kadar jih s lepo nizh vezh varvati ne morejo. Njih nespametna ljubeshen ne saflushi zhaftidljiviga iména ljubeshni; ona ni ljubeshen, ampak savershena, pregreshna, fhtrafe vrédna mehkóft.

Imajo pa faj tí svéto kerfhansko ljubeshen do blishnjiga v' sfojim ferzu, kateri ga tako ljubijo, kakor ljubi poshten prijatel sfojiga svestiga prijatla, poboshen brat sfojiga dobriga brata, bogabojezhi otrozi svoje ljube starshé in pametni starshi svoje ubogljive otroké? Ti

imajo sveto kerfhanfko ljubesen — in jé nimajo, is kakorfniga naména shé ljubijo. Ako ljubijo svojiga blishnjiga savoljo Boga — sato ko je Bog ukasal — Jesuf Kristuf sapovedal — ako ljubijo Boga v' zhloveku, in zhloveka v' Bogu — blagor njim! ker oni imajo sveto kerfhanfko ljubesen. Zhe pa is tega svetiga naména svojiga blishnjiga ne ljubijo, jé nimajo; sakaj njih ljubesen, naj je she takó perferzhna in delavna, je, po besédah S. Augufhtina, le naturalna, po méfu in kervi.

Zheravno té naturalne ljubesni, ki jo je nam stvarnik v' ferze poloshil, grajati ali tadlati ne fmémo, kér ni pregresfna, ampak veliko bolj dobra v' tém pomenu, ker naf k' ufmiljenju in dobrim délam do blishnjiga tolikanj lepó napeljuje in naklanja; jé pa vender shé savoljo téga svéte in kerfhanfke imenovati ne moremo; ker tako naturalno ljubesen tudi Judje, Turki in neverniki imajo, ki od kerfhanftva nizh ne vedo; tako ljubesen imajo tudi vezhdél shiváli med feboj, akoravno Boga ne posnajo.

Naturalna ljubesen pa, zhe se namrezh ljudje le savolj zhafnih, minljivih, naturalnih rezhi med feboj ljubijo, na prav flabih, trohlenih podporah floní; kakor hitro té zhafne rezhi ponehajo in minejo, tudi ljubesen flabeti in ugafovati sazhne, in vezhkrat tudi popolnoma ugafne, ter se she zlo v' sovrashtvo spremení. Od tod tedaj pride, de se tudi nar vezhi prijasnost med prijatli rasdere, de se bratovfka ljubesen v' jeso in nevofhljivost spremení, de ogenj perve ljubesni med sakonfkimi ugafne, de se she zlo med otrozi in starfhi paf ljubesni rasterga, in se med njimi saméro, samersa in oterpnost spozhne; sato ker njih ljubesen mozhne in stanovitne podpore nima, sato ko ni na Boga in Jesufa vterjena; sakaj vse drugo se spreminja in mine, ljubesen boshja pa in sapoved Jesufa Kristufa: „*ljubíte se med feboj, kakor sim jes vas ljubil*,“ oftanete vekomelj; satoraj tudi nafha ljubesen, ako Boga in Jesufa sa svojo podlogo imá, ako je na sapoved boshjo — tudi sopernike in fovrashnike ljubiti — vterjena, ofta-

ne s' Bogam vred vekomej, in nobena rezh — the smert ne — jé podreti ni vřtani.

O svéta, kerřhanřka ljubesen do blishnjiga, ti nebeřhka hzhí — plamen S. Duha! ki le od Bogá pri-
deřh in le savoljo Bogá v' serřih poboshnih kriřtjanov
goriřh, daj se tvoj ogenj v' nashih mlazhnih in mers-
lih serřih ukrefati, po Jesufu Kristufu Gosřodu na-
řhim. Amen.

Velikonozhno nedeljo popoldne.

II. Kerfhanfka ljubesen je poterpe- shljiva. (I. Kor. 13, 4.)

To je moja sapoved, de fe ljubite med feboj,
kakor sim vaf jes ljubil. (Janes 15, 12.)

Sveti boshizhni prasniki pretezhniga léta oforej sim od lastnost prave kerfhanfke ljubesni do blishnjiga govoril. Rekel sim, de mora nafha ljubesen do blishnjiga po Jesufovi vmérjena, vpodobljena, obravnana biti; ker nam je on sapovedal, de fe med feboj tako ljubimo, kakor naf je on ljubil. Jesuf pa je vse ljudi ljubil, tudi svoje nar hujfhi sovrashnike ljubil: *vesoljna je bila njegova ljubesen*. Toraj mora tudi nafha ljubesen vesoljna biti, ter vse ljudi obsezhi, naj si shé bojo nafhi prijatli ali sovrashniki, dobrotniki ali fhkodljivzi, domazhi ali ptuji, katolifhki kristjani ali druge vere.

Gospod Jesuf je svojo nefkonzhno ljubesen do ljudi v' djanji kasal, ter jim mnoge dobre na dufhi in telesu obilno delil, in she zlo svoje shivljenje sanje dal, de naf je od greha in prekletstva odrefhil: *delavna je bila njegova ljubesen*. Tudi nafha ljubesen do blishnjiga mora delavna biti. Torej bi ne bilo she sadofti od nafhe strani, ko bi ljubesen do blishnjiga le samo v' svojim ferzu zhutili, ter nekako dopadenje in veselje nad njim imeli, mu vse dobro pervofhili, in to svojo notranjo ljubesen le samo f' prijasnimi in fladkimi be-

fedami rasodevali; ampak mu moramo tudi, kolikor je mogozhe, na duſhi in telefu dobro ſtoriti in ſleherno ſhkodo od njega odverniti.

Jesuf je vſe ljudi ſvetó ljubil, ker vſa njegova persadeva je bila, de bi vſi ljudje k' ſposnanju reſnize perſhli, pravizhno in ſvetó shiveli in vezhno svelizhanje doſegli: *ſveta je bila njegova ljubesen*. Tudi naſha ljubesen do bliſhnjiga mora ſveta biti; persadevati ſi moramo, kolikor je v' naſhi mozhi, de bi vſi ljudje Boga in njegovo ſveto voljo prav ſposnali, po njegovih ſvetih ſapovedih na tanko shiveli in vezhno svelizhanje doſegli. Ljubiti moramo ſvojiga bliſhnjiga ſavoljo Boga, ſato ko je nam Bog, naſh Ozhe nebeſhki ukasal, ſato ko nam je Jesuf Kriſtuf ſapovedal. Ljubiti moramo Boga v' zhloveku, in zhloveka v' Bogu. In to je prava, ſveta, kerſhanſka ljubesen. — Od vſiga tega je bilo tiſtikrat bolj na tanko in na drobno govorjeno. De bom pa nauk od ljubeshni faj nekoliko bolj do kraja dognal, vam hozhem danſ ſhe eno laſtnoſt kerſhanſke ljubeshni do bliſhnjiga pojaſniti in perporozhiti.

Ker nam pa Goſpod Jesuf veleva, de ſe med ſeboj tako ljubimo, kakor naſ je on ljubil; toraj je ſpet treba na Jeſufa gledati, kakó je on ljubil, de bomo ſvojo ljubeshen po njegovi vmeriti, obravnati in vpodobiti vſtani. Jesuf je ſlaboſti in napake drusih ljudi voljno prenaſhal: *poterpeshljiva je bila njegova ljubeshen*; toraj mora tudi naſha ljubeshen poterpeshljiva biti. In to je ſapopadek mojiga danaſhnjiga govorjenja.

Deſiravno danſ od miloſhne — fromakam v' prid — ne govorim, vender ménim, de bi tudi fromaki doſti do-bizhka iméli, ko bi moja beſeda tako mozhna bila, v' vaſ obuditi poterpeshljivo ljubeshen. —

I. Del.

Nad Goſpod — Jeſufam imamo nar lepſhi in zhes vſe popolnoma ſgled poterpeshljive ljubeshni, ktero ſi moramo prav pogoftama in shivó pred ozhi ſtaviti, ter

jo premihljevati, de se bo tudi v' naf ukrefala in go-
rela ifkra poterpeshljive ljubezni.

Jesuf, on Šin boshji, Gospod in Kralj nebes in
semlje, je peršel na svét v' svojo lastnijo, pa njegovi
ga niso sprejeli, svoje hiše so mu saperli in mu le v'
nekim revnim hlevu stanovanje pustili; On pa, poter-
peshljiva ljubesen, se ne pertoshi nad uboshnim stano-
vanjem, v' katerim pride na svét; ne nad mrasam, ki
ga tare; ne nad revrhino, ktera ga stiska; ne nad svo-
jim ljudstvom, ki ga nozhe sposnati in sprejeti. Komej
rojeno she mora boshje Déte v' ptujo deshelo beshati;
pa kmalo se verne, ter hozhe med svojimi nehva-
leshnimi rojaki shiveti, in jim svoje nebeske darove
deliti. Tri léta jih uzhi in meži, jim s' besedo in s'
djanjem pot kashe v' nebesko deshelo, svoje sveli-
zhanke nauke f' zhudeshi poterduje, in jim neprene-
hama dobrete fkasuje; tode njegova boshja beseda se
jih ne prime, zhudeshi jih ne sdramijo, podeljene do-
brote jih ne omezhé. In vender Gospod Jesuf tem ne-
hvaleshnim, jeklenim ferzam drusiga nasproti ne stavi,
kakor svoje poterpeshljive ljubezni polno ferzé, ter si
neprenehama persadeva, nje sgubljene ovze, jih po hribih
in dolinah ifkaje, s milim glasam klizati, k' svoji svo-
ljeni zhedi perpeljati in vezhno frezhne storiti. O nesa-
popadljiva Jesufova ljubesen, ki je judovska nehvalesh-
nost in terdoba ugafniti ne more!

Njegovi sovrashniki se trudijo in trudijo, ga s'
mnogimi krivizami obkladati, mu shivljenje greniti, in
pred ko mogozhe, si ga is poti spraviti; njegove po-
terpeshljive ljubezni vender le utruditi ne morejo. Eni
mu fkosi svoje mesta hoditi prepovedo; drugi mu pra-
vijo, de naj se is njih kraja pobere; tretji salesovavze
najmejo, de bi ga fkrivshi umorili; zheterti ga peljejo
na visoko skalo, de bi ga is nje pahnili v' globok pre-
pad; peti po kamuji feshejo, de bi ga pofuli. Pa tudi
te v' nebó vpijozhe krivize Jesufove poterpeshljive lju-
besni smanjshati ne morejo. Pismarji in sariseji si vse
persadenejo, ga tudi pred ljudstvom pozherniti, de bi

tudi té, ki so vanj verovali, soper njega nadrashili in spuntali; toraj ga imenujejo pijanza, poshreshnika, pri-jatla greshnikov, sanizhevavza Mojsefove postave: ob-dolshe ga, de fabote (judovfkiga prasnika) ne pras-nuje, de Boga in tempelj preklinja, de je f' hudizhem v' svesi, in kar je vezh taziga. Jesuf pa vse to strash-no obrekovanje in preklinjevanje svoje boshje per-shone voljno prenasfa, té svoje sovrashnike, zhe tudi vzbafih ojtiro prime, vender le f' poterpeshljivo ljubes-nijo savrazha, ter jih na druge boljshi misli perpeljati sheli. Ker se pa vender le poboljshati ne dajo, se mu v' ferzu milo storí, ter nad terdovratnimi prebivavzi Jerusalemfkiga mesta tozhí britke folsé, sato ko ne sposnajo zhafa svojiga obiskanja in tega, kar jim v' svelizhanje flushi. O poterpeshljiva ljubesen do hudob-nih, spridenih Judov, ki je nima sebi enake!

Jesufova poterpeshljiva ljubesen se tudi prav lepo, v' svetli luzhi, v' njegovi obnasfi do svojih prijatlov — do svojih uzhenzov pokashe. Tudi oni, she predinj so svetiga Duba prejeli, so mu bili dostikrat slo nadlesni: bili so nekako terdiga in neomikaniga sadershanja, nesu-zheni, posabljivi, zhasfilakomni, prepirljivi, maloverni in nesaupljivi ljudje, ljudje polni zhloveshkkih slabost in nepopolnost. Jesuf pa s njimi tolikanj ljubesnivo ravná in s' njih slabostmi poterpljenje ima. Prijasno jih uzhí in kar bersh ne rasumejo, jim po dvakrat in she vezh-krat pové; dobrotljivo jih sdej téga, sdej uniga opomni, ljubesnivo jih savrazha, krotko posvari, pohlevno pokre-ga. Ko ga nekiga dne Samarjani v' svoje mesto spre-jeti niso hotli, sta mu dva njegovih uzhenzov, Jakob in Janes, rekla: Gospod! hozhesf, de rezheva, de ogenj pride is neba, in jih pokonzha? Jesuf pa se k' njima oberne in ju (njiju) posvari, rekozh: *Ne vesta, kte-riga duha sta.* (Vidva ne vesta, kateri duh vaju shene, kér hozheta profiti ognja is nebéf. Misflita sizer, de sta od boshjiga duhá gnana, med tem ko vaju duh nepo-terpeshljivofti in mashevanja shéne.) *Šin zhlovekov ni pershel dush pogubit, ampak reshít.* (Luk. 9, 56.)

Moj duh je, vse ljudi, tudi takih, ki se me branijo, in se mi vstavljajo, f' poterpeshljivostjo, krotkostjo in ljubesnijo ifkati, k' febi pervabiti in perdobiti, ne pa f' terdobo od sebe odganjati, ter jih s' mashevanjem she bolj sovrashne in oterpne storiti in pogubiti. Hozheta tedaj mojiga duba imeti, morata tudi mene v' krotkosti, v' persaneshljivosti, v' ljubesni do grehnikov in sovrashnikov posnemati.

Sprejmimo she Jesufa v' vert Gezemani, in she bolj bomo sposnali njegovo poterpeshljivo ljubesen. Njegovi perferzhni perjatlí — nar ljubli uzhenzi — ga pusté v' kervavim potu, v' smertnih teshavah na njegovim svetim obrasu leshati; nobedin se sanj ne sméni, in med tem, ko móli, tudi sanje móli, oni pa sladko spé — ojstriga svarjenja so vredni — in vender jih Jesuf ves prijasen s' mehko besedo opomni: *Zhujte in molite, de v' skushnjavo ne pridete.* (Mat. 26, 41.) In Petru s' milo besedo rêzhe: *Simon! spish? Nifi mogel eno uro zhuti?* (Mark. 14, 37.) *Peter! vtakni svoj mezh v' njegovo mesto* (rêzhe Jesuf f' krotko besedo, nikar se s' mezhem sáme ne bojuj); *sakaj vsi, kateri sa mezh prijemajo, bodo s' mezhem konzhani.* (Mat. 26, 52.)

Edin smed njegovih uzhenzov, kterimu je vse svoje premoshenje srozhil, ga sa trideset frebernikov prodá, in njegovim sovrashnikam prav potuhnjeno f' kushvanjem isdá; in Jesuf ga vender le svojiga prijatla imenuje, ter ga pohlevno vprasha: *Prijatel! zhimu si pershel?* (Mat. 26, 50.) *Judesh! f' kushevanjem isdash Šinu zhlovekoviga?* (Luk. 22, 48.) — Peter lashe, se rotí in perfega, de ga ne posná; Jesuf se pa vender le milo nanj osrè, in mu f' svojo gnado potok britkih folsá is njegovih ozbí odprè. — Vsi uzhenzi ga ob zhafu njegoviga terpljenja sapusté, Jesuf jih pa vender le spet sa ljubo sprejme, in ne ozhita jim té flabosti, de so mu kdej nesvesti postali. O posnemanja vredni sgled f' flabostmi drusih ljudi poterpljenje imeti!

ni . . . Poslušajte fhe zhudesh poterpeshljive ljubesni! Jesuf, on mosh bolezhin, vef rastepen, vef rasmefarjen, vef v' kervi, od temena do podplatov na njem nizh vezh sdraviga ni; pa se zlo nizh ne pertoshi, fhe svojih ust ne odprè, kakor jagnje pred unim, kateri ga ftrische. In na krisbi raspet, v' nesnanih bolezhinah vtopljen, sa fvoje sovrashnike moli: *Ozhe! odpusti jim, faj ne vedo, kaj delajo.* (Luk. 23, 34.) Takó isgovarja pregrehe in hudobije drusih ljudi, tudi svojih saperfeshenih sovrashnikov — poterpeshljiva ljubesen.

Is vsiga tega, kar sim dosihmal govoril, se obilno kashe Jesufova poterpeshljiva ljubesen do drusih ljudi; desiravno v' mifel ne vsamem, de tudi s' nami in s' nashimi slabostmi poterpljenje ima, ker ni fhe fvoje vsigamogozhne in pravizhne roke istegnil, ter naf po nashim sadolshenji udaril; ampak naf fhe vedno k' febi klizhe in vabi, ter s' raspetimi rokami zhaka in sprejme, ako se le s' fkefanim in poboljshanim ferzam k' njemu podamo. Ker nam pa Gospod Jesuf sapoveduje, de se med feboj takó ljubímo, kakor je on naf ljubil, de je nafha ljubesen po njegovi vmérjena in obrashena — njegova ljubesen pa je poterpeshljiva bila — takó je gotovo, de mora tudi nafha ljubesen poterpeshljiva biti, in od tega v'

II. Delu.

Poterpeshljiva ljubesen, ktero Gospod Jesuf od naf hozhe, v' tém obftoji: de napake, slabosti in nepolnosti drusih ljudi s' voljnim duham in f' pokojnim ferzam prenafhamo: de nevoljo, zhmernost, samérnost, jeso, togoto in mafhevanje v' febi satiramo in s' gnado boshjo premagamo, zhe se te strafti savoljo drusih ljudi v' naf vsdigujejo: de se vsiga besedovanja, ozhitovanja, krega in prepira s' njimi obvarvamo, ter tudi lepó in prijasno s' njimi ravnamo, ali se do njih obnafhamo, desiravno so nashimu ferzu soperni, teshki in grenki.

Ne more se tajiti, de velikokrat med fitnimi, nefvhezhuimi, samérnimi, sabavljivimi, opravljivimi, lash-

nivimi, togotnimi in krivizhnimi ljudmi shivimo, ki ranijo nashe ferze; ker nam zhasno, velikokrat she zlo vezhno frezho opovirajo in podkopavajo, vezhkrat krivizo delajo. Nasproti pa je tudi ref, de fmo tudi mi fami morde grosno neutifnjeniga, obzhutljiviga in napuhnjeniga ferzá, de naf kmalo vfaka shal befeda she možhno sbode in rasshali; de se mora s' nami grosno varno v' zaker hoditi, de se nashe obzhutljive strani ne sadene, in de potim kaka samera in samersa ne vftane in se prepír ne fpozhne.

Gotova refniza je tudi, de she vfak zhlovek, zhe je tudi she takó fvét in popolnama, vender she nekteere flabofti nad fabo ima, pa jih ne vidi in ne zhuti, ker mu jih lastna ljubesen sakriva; tode drugi, ki s' njim fkupej shivé, ali se s' njim obhodijo, jih dobro vidijo in zhutijo, ker fo jih dostikrat prenashati pofiljeni.

Tedej vse take nam soperne in nadleshne ljudi, flabofti in napake, ki jih nad enim drugim vidimo in obzhutimo, s' vfo poterpeshljivostjo prenashati nam kerfhanfka ljubesen veleva. Ne rezhem, de bi mogli k' hudobijam in smotam svojiga blishnjiga vselej molzhati, ker bi se f' takim molzhanjem velikokrat njegovih grehov vdeleshili in ga v' njih poterdili. Ljubesen do blishnjiga velikovezh hozhe od naf, de ga s' lepim podukam in prijasnim posvarjenjem boljshamo, s' modrostjo od krive poti odvrazhujemo, in zhe imamo zheshenj oblast, tudi s' ostroftjo savrazhamo, in se njegovim hudobijam f' silo vbran postavimo, ako se s' lépo odverniti ne dajo; to pa, ljubi kristjani! kar se ne s' gerdo, ne s' lepo prenarediti in popraviti ne da, in druge v-fakdanje fitnofti, ki jih nad svojim blishnjim vidimo, in sopernofti, ki jih od njega in savoljo njega terpimo, moramo f' poterpeshljivostjo prenashati po uku aposteljna Pavla, ki pravi: „*Edin drusiga butaro nosite, in tako bote Kristusovo sapoved dopolnili.*“ (Gal. 6, 2.) Kristusova sapoved pa je: ljubesen. „*To je moja sapoved, pravi on, de se ljubite med seboj, kakor sim jest vas ljubil.*“ (Jan. 15, 12.) „*Jest vam povém:*

Ljubite svoje sovrashnike, dobro jim storite, kateri vas sovrashijo, in molite sanje, kateri vas preganjajo in obrekujejo, de bote otrozi svojiga Ozheta, ki je v' nebesih, kateri da svojimu solnzu sijati na dobre in hudobne, in da deshiti na pravizhne in krivizhne. Sakaj ako tiste ljubite, kateri vas ljubijo, kakoshno plazhilo bote imeli? ali ne delajo tega tudi zolnarji? In ako posdravljate le svoje brate, kaj storite vezh? Ali ne delajo tega tudi malikovavzi? Bodite tedej popolnoma, kakor je vash nebeshki Ozhe popolnoma.“ (Mat. 5, 44.) Imejte poterpeshljivo ljubesen do svojiga blishnjiga, kakor jo vash Ozhe nebeshki do vas in drusih — tudi hudobnih — zlo do svojih sanizhevavzov in preklinjevavzov ima.

Sleherni smed naf si tudi volhi in sheli, de bi drugi nafhe flabohti sakrivali in jih ne rasglafovali, de bi nafhe shé rasglafhene pregrefhke in pomote isgovarjali, de bi s' nafho okornostjo in beteshnostjo poterpljenje imeli, de bi nam rasshaljenje odpuhtili in prijasno roko podali, de bi nam vezh taziga pomankljiviga pregledali in sraven she kaj dobriga storili: kar si mi tedej od drusih volhimo, de bi nam storili, jim moramo tudi mi v' enazih okolifhinjah storiti po Jesufovi sapovedi, ki pravi: „Vse, karkoli hozhete, de vam ljudje store, tudi vi jim storite; sakaj to je postava in preroki“ (Mat. 7, 12.), to je Bog shé v' starim sakonu po Mojsefu in prerokih sapovedal.

Poterpeshljivo ljubesen nam tudi apostelj Pavl prav lepó s' temle besedami perporozha: „Oblezite tedej, kakor svoljeni boshji, sveti in ljubljeni, preferzhno usmiljenje, dobrotljivost, ponishnost, pohlevnost, poterpeshljivost. Prenesite edin drusiga, in odpushajte si med sebój, zhe ima kdo toshbo soper drusiga: kakor je Gospod (Kristuf) vam sanesil, tako tudi vi! Pred vsm drugim pa imejte ljubesen, ktera je svésa popolnosti.“ (Kolofh. 3, 12.) Pomen tih besedi f. Pavla je ta: Bog vas je shé od vekomej svolil in v' svelizhanje namenil — svoljeni boshji ste; k' sveti veri

v' kerfhanstvo vas je pokliral — tedej ste sveti — kristjani — postali; po Jesufovi preleti kervi ste gnado in opravizhenje dosegli — od Boga ste ljubljeni; satorej je vasfa sveta dolshnost, de ste is hvaleshnosti do Boga, po njegovi sveti volji — usmiljeni in dobrotljivi do svojiga blishnjiga, de s' njim ponishno, pohlevno in poterpeshljivo ravnate, de njegove slabosti in napzhinosti voljno prenasfate, de mu rasshaljenje is serza odpufhate, mu savoljo storjenih kriviz persanasfate, po sgledu Jesufa Kristufa, kateri je tudi vam persanesil, in vas ni pogubil savoljo vasfhih kriviz. Pred vsm drugim vam je kerfhanfka ljubesen potrebna, ona naj v' vasfhih serzih kraljuje; ker le famo ona vse druge zhednosti skupej nabere — skupej sveshe — (enako zvetlizam v' venzu), le ona jih popolnoma stori, jim lepoto, dopadenje in vrednost pred Bogam daje — ljubesen je tedej svesa vsfh zhednost, doverfhilo kerfhanfke popolnosti: bres ljubeshni pa vse druge shé nabrane, she takò lepe in flovezhe zhednosti raspadejo, sginejo, svojo lepoto in vrednost pred Bogam sgubé. Kjer ni svése, vse raspade in se sgubi.

Verh téga pa she tudi is pomankanja poterpeshljive ljubeshni mnoge pregrehe in hudobije vstajajo, ki ljudem shivljenje grené, in mnogim vrata v' bresen peklenfki odpirajo. Od tod pride samérnost in umolknost, od tod sabavljanje in brehanje, od tod ozhitovanje in toshevanje, od tod krégi in prepíri, od tod jesa in sovrashstvo, od tod kletev in rotenje, od tod zhertenje in mafhevanje. — Ali pa mi povejte: sakaj je vzherej ali danf ta ali una glavo obéfila in se tako napéto der-shí, de nikakor ne gré sapa od nje? Pa kaj vprasham sakaj? Šaj tega vezhkrat nobeden v' hifhi ne vé. Kaka nepremishljena besediza jo je sbodla, nekej ji po gôdi ni bilo, in to ji je — sizer prav sgovorne ufta saperlo. Poterpeshljive ljubeshni ji manka. — Sakaj se pôfli nad svojimi gospodarji in gospodinjami tolikanj pertoshijo, nad njimi godernjajo in jih okrog rasnasfhajo? Sato ko ne posnajo poterpeshljive ljubesh-

ni, ktera sopernosti poshira in sitnosti drusih sakri-
va. — Sakaj pa gospodinja she tolikanj nad ubogim
poslam rasfaja, vpije in reshi? Sato ko ji ni bilo ne-
kej po volji in ob migleji storjeno — sato ko je ob vfo
poterpeshljivosti perfhla, ali pa je she nikoli imela ni. —
Sakaj pa se bratje in sestre tolikanj radi kregajo in
prepirajo? Sato ko jim kerfhanfke odjenljivosti man-
ka. — Sakaj se uni sakonfki ljudje vedno med feboj
prizhkajo, stare rezhi na dan vlazhijo in si vsakdanje
flabosti v' ozhi mezhejo? Sato ko edin drusiga butare
prenafhati nozhijo, desiravno fo si to pred boshjim al-
tarjem obljubili. — Sakaj ta ali uni nad fromakam pre-
zej sareshi, zhe mu je le nekoliko nadleshen? Poter-
peshljive ljubesen mu manka. — Sakaj v' uni hifhi s'
vratni lufkajo, se smerjajo, kolnejo in roté, morde she
zlo edin drusiga pretepajo? Sato ko she spet ljubesni
ni domà, ali velikovezh, ko je she nikoli domà ni bilo.

Shalofno pa je, de se poterpeshljiva ljubesen she
zlo per tazih pogrefha, ki so sizer poboshni in moli-
tevni viditi. Marfikteri poskerbi, de she vsak dan, zhe
je le mogozhe, k' fveti mafhi pertezhe, fvoje vsakdan-
nje molitve in bratovfshne na tanko opravi, pogoftama
fvete sakramente prejema; de bi pa sitnosti in pogrefh-
ke fvojiga blishnjiga tiho in s' voljo prenafhal, mu
fkorej she na misel ne pride. De je kdo v' opravlja-
nji fvojih molitev in drusih poboshnih dobrih del fker-
ben, je prav, lepó in kerfhanfko; tode vender le pra-
sno in bres vrednosti pred Bogam, zhe nima do fvojih
domazhkih in drusih poterpeshljive ljubesni, ktera je ve-
zhi, imenitnifhi in boljshi, kakor vse molitve in darovi,
ki jih Bogu pernefti samore. *Jesuf sam pravi: „Blish-
njiga ljubiti, kakor sam sebe, je vezh kakor vse
shgavne in druge daritve.“* (Mark. 12, 33.) Ljube-
sen do blishnjiga je jedro, drugo je lupina. Koliko pa
lupina bres jedra velja, fami presodite!

Poslednjizh je zhlovek bres poterpeshljive ljubesni
kej zhudna stvar, de se mora famiga sebe framovati.
Podoben je unimu olju, ki mu hudizhevo pravijo. Do-

kler je to olje famo, v kakim glashi hranjeno, je prav mirno in pokojno viditi; pa le nekoliko vode vanj vlij, shé bo fhumeti in vréti sazhelo, in gorjé tebi! ako se ga le f' perstam dotaknefh; shgalo in peklo te bo do bele kostí. Ljudje bres poterpeshljive ljubesni fo taki. Dokler fo fami in jim nizh naskrishem ne pride, fo réf krotki, pohlevni, mirni in pokojni viditi; pa le dotakni se jih, zhé tudi le f' kako nepremisfhljeno shal befedo; le jim kaj po volji ne ftori, shé po njih vreti sazhne, shé svojo fkernobo s' befedo in djanjem pokashejo; shé namesti krotkiga jagnjeta sgrabljiviga leva ali derezho volkuljo sraven febe imash, ki fhiroko reshí in popasti shelí. In ravno ti neutisfhjeni, nepoterpeshljivi, fkernobni ljudjé fo, kateri mir, pokoj, edinost, prijasnost, sadovoljnost, veselje is hifhe preganjajo, in tudi mirnim dusham shivljenje grené, famí febe pa zhasno in vezhno nefrezhne storé.

Is vsiga mojiga danashnjiga govorjenja se lahko posname, de nam je poterpeshljiva ljubesen filno potrebna, sato potrebna; de po nji Kristusovi uzhenzi, vredni udjé njegove glave, njemu podobni postanemo in njegovo svéto sapoved dopolnimo; de vse nashe druge zhednosti kakor vénez svesane in doverfhene — pred Bogam svojo zéno in vrédnost dobivajo; de mnogim pregreham, ktere is pomankanja poterpeshljive ljubesni isvirajo, pot sapremo; de famí febi in drugim shivljenje poslajshamo; de se zhasne in vezhne nefrezhe obvarvamo.

Satorej, dragi poslufhavzi! storimo danf terdni fklep, poterpeshljivo ljubesen v' svojim ferzu s' gnado boshjo vnemati in védno v' tej ljubesni vaditi se, ker le s' gnado boshjo in s' lastno vajo in persadevo, jo je nam ohraniti in pomnoshiti mogozhe. In ta poterpeshljiva ljubesen bo naf nagnila tudi f' fromaki poterpljenje imeti, in jim po mózhi ubogajmé podeliti; sakaj prava kerfhanfka ljubesen

Rada réveshem perstópi, — Míli podelí jim dar;

Pa obilni je, ne fkópi, — Ki ga óna dá n' altár.

Amen.

Sveti boshizhni prasniki popoldne.

III. Ljubesen ne ifhe fvojiga — ni famopridna. (I. Kor. 13, 5.)

To je moja sapoved, de fe ljubite med feboj,
kakor fim vaf jes ljubil. (Janes 15, 12.)

Ker nam je Gospod Jesuf sapovedal, de fe med feboj tako ljubimo, kakor je on naf ljubil; je nam so-febno vediti in premifhljevati treba, kakó naf je on ljubil, de bomo vedili, kakó naj po njegovim sgledu fvojiga blishnjiga ljubimo. Gospod Jesuf je vse ljudi, tudi fvoje nar vezhi sovrashnike ljubil; toraj moramo tudi mi vse ljudi bres raslozhka ljubiti: *vesoljna naj je 1) nasha ljubesen.* — Gospod Jesuf je svojo nefkonzhno ljubesen do ljudi v' djanji fkasoval; tudi mi jo moramo do fvojiga blishnjiga v' djanji fkasovati: *delavna naj je 2) nasha ljubesen.* — Jesuf Kristuf je vse ljudi ljubil f' zhisto, fvéto ljubesnijo, ker je vfa njegova persadeva bila, de bi vfi ljudje k' sposnanju refnize perfhli, pravizhno in svetó shiveli, in vezhno svelizhanje dosegli; tudi mi si moramo persadjati, kolikor je v' nafhi mózhi, de bi vfi ljudje Boga in njegovo sveto voljo prav sposnali, po njegovih svetih sapovedih na tanko shiveli in vezhno svelizhanje dosegli: *sveta naj je 3) nasha ljubesen.* — Jesuf je flabofti in napake drusih ljudi voljno in poterpeshljivo prena-fhal, tudi mi jih moramo s' voljnim duham in f' pokojnim

ferzam prenašhati: *poterpeshljiva naj je 4) naša ljubesen.*

Od vsih tih laſtnoſt prave kerſhanſke ljubesni do bliſhnjiga, namreſh: ljubesen je *veſoljna*, je *delavna*, je *ſveta*, je *poterpeshljiva* — ſim ſhé v' dveh pridi-gah ob enaki perloſhnoſti bolj na dolgo govoril; tode ſhe vender nauka od ljubesni do bliſhnjiga niſim bil dokonzhal, torej bom tudi danſ ſhe dalje od laſtnoſt kerſhanſke ljubesni do bliſhnjiga govoril, ter ſpet Jeſuſovo ljubesen v' podlogo in v' iſgled poſtaval, po kateri mora tudi naša ljubesen obravnana, vmérjena in v-podobljena biti; torej rezhem: Jeſufova ljubesen do ljudi ni bila ſamopridna, tudi naša ne ſmé ſamopridna biti, de bo imena kerſhanſke ljubesni vredna in Bogu dopadla. Sapopadik mojiga danaſhnjiga govorjenja je:

Ljubesen ni ſamopridna — ne iſhe ſvojiga.

Is neſkonzhne ljubesni do naſ, ſavoljo naſhiga ſvelizhanja, je perſhel ſin boſhji na ſvét; „*sakaj Bog je, po beledah ſvetiga piſma, ſvét takó ljubil, de je dal ſvojiga edinorojeniga ſinu, de, kdorkoli vanj véruje, ſe ne pogubi, ampak ima vezhno ſhivljenje.*“ (Jan. 3, 16.) Savoljo naſ je vekomej zheſheni ſin boſhji kot revno déte v' jaſlih mraſa umíral, ſi uboſhtvo v' ſvoj deleſh svótil, de je naſ hudizhu iſdane — otroke boſhje pre naredil, in f' ſvojimi nebeſhkimi darmí obo-gatil. Savoljo naſ je vſe zhloveſhke flaboſti, ſunej gre-ha, náſe vſel in obzhutil, de je nam naſhe britkoſti in teſhave polajſhal, in per Bogu ſa vezhno ſvelizhanje ſafluſhljive narédil. Savoljo naſ ſe je nozh in dan tru-dil, ter ljudém neprenehama ſvoj ſvelizhanſki nauk os-nanjeval, de je zlo na ſvoj pozhitek, na ſvojo jéd in pijazho poſabil; torej pravi: „*Moja jéd je, de ſtorim voljo tega, kateri me je poſlal, in de dopolnim nje-govo delo*“ (Joan. 4, 34), delo namreſh, ljudi v' boſh-jih reſnizah podzhiti, jim edino pravo pot v' nebeſa pokasati, jih na ti nevarni poti f' ſvojo mozhjo podpi-

rati, de ne sajdejo, ne obnemagajo in v' bresen peklenfki ne padejo. Savoljo naf je hodil po ternjevim potu krishev in teshav, de je nam potrebnost, ravno po tem potu sa njim hoditi, ako hozhemo v' njegovo velizhaftvo priti, f' svojim lastnim sgledam pokasal; de je nam pot v' nebefa tako rekozh f' kervavimi kapljami sasnamnjal in ga posvetil. Savoljo naf je nesnane bolezhine in britkosti na svojim svetim telefu in na svoji prezhisti dufhi terpel, de je sa nafhe dolgove pravizi boshji sadoftil, plazhal sa naf dolg, kteriga plazhati nisno premogli. Savoljo naf je na krishi s' britko smertjo fklenil svoje nedolshno shivljenje, de bi mi vezhno shiveli v' njegovim kraljestvu. Savoljo naf fhe sdaj na altarjih prebiva, fe v' spravo sa nafhe grehe svojimu nebefhkimu Ozhetu daruje, ter tudi nafhim dufham v' hrano daje, de jih v' dobrim poterduje, poshivlja in ohrani v' vezhno shivljenje.

Gospod Jesuf pa vfiga tega, kar nobeni zhloveshki jesik fhe isrezhi ni vftani, pa tudi angeljfski ne, ni stovil savoljo febe, ampak vse le savoljo naf. On nima zlo nobeniga dobizhka od tega, de naf je po tolikim terpljenji pogubljenja refhil; ker je bres naf in bres vsih drusih stvarí, ravno tisti neskonzhno sveti, pravizhni, ufmiljeni, mogozhni, frezhni, velizhaftni Bog, kteri ne potrebuje nobene svojih stvarí. Štvar ne more popolnosti svojiga Štvarnika zlo nizh perdjati, pa tudi zlo nizh odvseti. Tedej le is sgolj ljubeshni do naf je Gospod Jesuf vse to stovil, bres vfiga lastniga dobizhka. On ni ifkal in ne ifhe ne svojiga, ne sam febe, ampak naf in frezhe svojih stvarí. Ker je tedej Jesufova neskonzhna ljubeshen le po ptuji frezhi vfa vneta gorela, in fhe gori: torej pravimo, vemo in sposnamo, de njegova ljubeshen do ljudí ni samopridna ljubeshen.

Ker nam pa Gospod Jesuf sapové, de se moramo med feboj tako ljubiti, kakor je on naf ljubil; on pa naf ni samopridno ljubil: torej tudi nafha ljubeshen do blishnjiga ne sme samopridna biti, to je, mi ne smemo svojiga blishnjiga le samo sató, is tega name-

na ljubiti, mu le famo sató in is tega namena kaj dobriga storiti, de bi nam is tega kak dobizhek dofhel; temuzh ljubiti ga moramo, ter mu tudi dobro storiti savoljo Boga, sató ko nam on sapové. Kdor tedej kakimu fromaku le famo sató kaj pomolí, de mu fromak delat pride, in tisti dar dva in trikrat saflushi, ta ne ljubi fromaka savoljo Boga, ampak ljubi le fam febe, svoj dobizhek, ki ga is fromakoviga dela dobiva — famopridna je njegova ljubesen. — Ravno tako tudi kdor le sató komu kaj postreshe, de bi mu ta ob svojim zhafu enako vernil, ne ljubi blishnjiga savoljo Boga, ampak ljubi le febe, svojo postreshbo, ki jo od njega perzhakuje — famopridna je njegova ljubesen. — Zhe kdo ubogim le famo sató kak dar podelí, de bi mu Bog na drugi plati stotéro povernil: njegovo pohishtvo in polje poshegnal, frezho per shivini, rokodelstvu in kupzhii dal, ali she zlo sató, de bi v' lotrii dobil; ne ljubi svojiga blishnjiga savoljo Boga, ampak ljubi le febe, svojo lastno frezho — famopridna je njegova ljubesen. — Ali zhe kdo le sató vbogajmé da, de se préd berazha snebí, de se mu fromak uklanja, mu hvalo vé, ga ne rasnafha, ali pa sato, de bi ga drugi ljudje savoljo njegove dobrotnosti in miloferzhnosti hvalili; ne ljubi blishnjiga savoljo Boga, ampak le febe ljubi de se mu nadlega ne dela, de zhaft in hvalo dobiva — famopridna je njegova ljubesen. — In zhe kdo svojimu blishnjimu v' fili in potrebi le famo sato posodi, de od njega obresti ali zhimshe vlezhe; ne ljubi svojiga blishnjiga savoljo Boga, ampak febe in svoje obresti — famopridna je njegova ljubesen.

Pred tako famopridno, pishkavo, pred Bogam vfiga saflushenja prasno ljubesnijo tudi naf Gospod Jesus fvari, kakor nekdej svoje poslufhavze, rekozh: „Zhe tistim dobro storitè, kteri vam dobro storé, kako saflushenje imate? To namrezh tudi greshniki delajo. In zhe tem posodite, od kterih upate nasaj dobiti, kakofhno saflushenje imate? Sakaj tudi greshniki greshnikam posojujejo, de enako prejmejo. Ampak

ljubite svoje neprijatle, dobro storite in posodite, desi nizh od tega ne upate, in vashe plazhilo bo veliko, in bote otrozi Narvikshiga; sakaj on je dobrotljiv nehvaleshnim in hudobnim. Bodite usmiljeni, kakor je vash Ozhe usmiljen.“ (Luk. 6, 33.)

Pa tudi aposteljni, v' Jesufovi fholi poduzheni, so zhisto ljubesen do blishnjiga perporozhevali, in pred famopridno svarili. Sveti apostelj Peter opominja rekozh: „Pred vsim pa imejte vedno ljubesen med seboj; ker ljubesen pokrije obilnost grehov. Jemljite radi edin drusiga pod streho bres godernjanja. Postresite si med seboj, sleherni po daru, ki ga je prejel, kakor dobri delivzi mnogotere milosti boshje.“ (I. Pet. 4, 8.) In sveti Pavl pishe: „Spolnite moje veselje (f' tém), de ste eniga sposnanja, ene ljubesni, eniga serzá, ene misli, de nizh ne delate is prasne zhasti . . . De nihzhè ne gleda na svoje, ampak na to, kar je drusih. Sakaj tih misel morate biti, kakorshnih je *Jesuf Kristuf bil*“ (Filip. 2, 2); to je: ne skerbite samo safe, sa svoj lastni dobizhek, ampak poskerbite tudi sa svojiga blishnjiga, in kar je njemu v' prid. Imejte delavno, sa zhalno in vezhno frezho svojiga blishnjiga vneto ljubesen, kakorshno je *Jesuf Kristuf* imel, kateri je is ljubesni do naf svojo boshjo naturo v' podobo hlapza perkiril, nam, sunaj greha, v' vsih rezheh enak postal, sam febe sa naf v' smert dal, de je naf od vezhniga pogubljenja réshil. In v' drugim kraji opominja ravno ta apostelj: „*Nihzhè svojiga ne ishi, ampak to, kar je drusiga*“ (I. Kor. 10, 24.) to je, nihzhè ne bodi le samó sa svoj dobizhek poskerben, ampak tudi sa svojiga blishnjiga prid, „*kakor tudi jes vsim v' vsih rezheh vstrezhi shelim, ker ne ishem, kar le meni, ampak kar veliko drugim koristi* (ali k pridu flushi), *de bi vfi svelizhani bili.*“ (I. Kor. 10, 33.) In she v' enim kraji pishe sveti Pavl: „*Ljubesen ne ishe svojiga.*“ (I. Kor. 13, 5.)

V' resnizi! prava, zhistá ljubesen ne ishe svojiga, ne svoje zhasti in hvale; ptuje se brani: famopridna

ljubesen pa hrepení le po svoji zhafti; fhe ptujo si perlastuje, in v' snishanji drusih svojiga svifhanja ifhe. Kerfhanfka ljubesen ne ifhe sa vfako stopinjo plazhila: famopridna ljubesen pa hozhe sa vfako stopinjo dvakrat plazhana biti. Kerfhanfka ljubesen ne ifhe dobizhka svojimu blishnjimu v' fhkodo: famopridna ljubesen pa nizh ne mara, zhe tudi is svojiga blishnjiga fhkode svoj dobizhek vlezhe. Kerfhanfka ljubesen ne ifhe svoje sloshnosti, svojiga pokoja: famopridna ljubesen pa le tolikanj rada pozhíva, in dela drugim prepufha in naklada. Kerfhanfka ljubesen ne ifhe svoje postreshbe, zhe le bres nje prebiti samore: famopridna ljubesen pa hozhe, de bi ji smirej kdo ftré-gel, jo prevsdigoval, in tako rekozh pestoval in v' narozhji nosil. Kerfhanfka ljubesen ima obedvé rozi odperte, f' kterama po svoji smoshnosti drugim dobrote delí: famopridna ljubesen pa, kar s' eno rokó podelí, shé drugo molí, f' ktero defetkrat toliko nasaj prejeti sheli. Kerfhanfka ljubesen ima vrata v' svojo hifho tudi takim odperte, ki f' prasnimi rokami pridejo: famopridna ljubesen pa le famo unim, ki f' polnimi rokami hodijo. Kerfhanfka ljubesen se rada tudi k' ubogimu bolniku perblisha, in mu nozh in dan ftreshe; defi od njega nobeniga plazhila ne upa: famopridna ljubesen se pa le tam okrog fuzhe, miluje, ftreshe in perlisuje, kjer upati kaj smé. Kerfhanfka ljubesen, zhe je treba, tudi svoje shivljenje v' nevarnost postavi svojimu blishnjimu v' prid; tode savoljo Bogá, bres drugisa zhafniga, lastniga dobizhka: famopridna ljubesen pa morde le takrat, zhe se ji dobro plazhilo obljudi ali da. Kerfhanfka ljubesen velikokrat fama náse posabi in le sa druge shiví: famopridna ljubesen pa rada na druge popolnoma posabi, le sáse shiví, in le na tó gléda in gré, de se nji dobro godí. Kerfhanfka ljubesen se fhe od tod v' nebefa preseliti in popolnoma s' Bogam fkleniti nozhe, ako je fhe tukej svojimu blishnjimu potrebna: famopridna ljubesen pa le famo tó svojovoljno hozhe, le famo tó svojoglavno sheli, kar njo

ofrézhiti samore, in ji ni mar, zhe savolj njene ofrezhnosti drugi fhkodo terpé. S eno besedo, kerfhanfka ljubesen ne ifhe svojiga: samopridna ljubesen pa je le sa svojo frezho fkerbna.

Shé is tega lahko rasvidite, de ste si ljubesen in samopridnost naravnost nasproti, pa tudi v' vednim prepiru in bojevanji med seboj; kar ljubesen storí in storiti veleva, she samopridnost vpije: *Nikár!* — Tako postavim pravi ljubesen, dokler jé je fhe kàj v' zhloveku: Glej! uni siromak, (ta sirota), komej komej svojo nago to pokriva, ves jé rastergan, veliko veliko mrasa terpi, pa nesmóshen je, si toliko perflushiti, de bi svoj shivot poshteno ogernil, in se hudiga mrasa obvarval; slo slo je té in une obleke potreben, pa tudi obutala nima; ti pa imash v' fkrinji uno obleko, ki jé nizh vezh ne nosish, faj ti je tudi nekoliko pretesna, ker si ji she vrazil; tam v' unim kotu en par zhevlyev plesneje, nizh vezh jih ne obuvash, ker te nikoliko tishé: oblezi tedej uno ubogo siroto, tega nasiga brata, ali velikovezh, oblezi Kristufa v' tem ubogim bratu, v' uni rastergani sestri! Samopridnost pa prezej savpije: *Nikár!* morde bofh she sam kdej nosil, in zhe ne, daj tje góri na smènj, kjer se v'fakorfhina starína prodaja, de faj kàj sanjo dobish.

Ljubesen pravi: Glej! vam marfikaj per misi ostaja, kar bi lazni uboshzi f' hvaleshnostjo povshili; ni tedej prav, de se ostanki v' pomije mezhejo; kakor tudi ni prav de bi se ob petkih in sabotah s' mesnimi ostanki berazhem postreglo; do nedelje naj se perhranijo, zhe bi jih imeli bresvestni berazhi ob prepovedanih zhasih povshiti. Na tó se samopridnost prezej oglasi: Kaj bi neki berazhe k' hishi vadil, de nam kàj smaknejo! pa faj nam nizh kàj per misi ne ostaja, in zhe tudi kàj ostane, se prezh ne vershe; ampak shivini se da, faj mora tudi shival jesti imeti, de se redi.

Ljubesen pravi: Posodi svojimi blishnjimu, zhéfar te profi; glej, v' potrebi je! Samopridnost pa bersh brani sazhne: *Nikár!* ti bo vse umasano, ali obnu-

zано, ali pokasheno in polomljeno nasaj pernefel, in potem fam ne bofh imel kàj v' roke vseti.

Ljubesen vzhasih milo profi: Imej poterpljenje f' svojim dolshnikam, nikár mu file ne delaj, nikár ga ne toshi! faj vidish, de te sdaj fhe ne more plazhati; imej usmiljenje vsaj s' njegovo pridno shenó in s' njegovimi fhe majhnimi otrozi! Šamopridnost pa prezej v' ljubesen sareshi: Vfak hozhe to fvoje — dosti dolgo si ga zhakala — fam febi naj perpifhe, zhe pojdejo on in njegovi is hifhe.

Ljubesen pa nasproti tudi dolshniku perporozha: Jmej fkerb svojimu dobrotniku ob pravim zhafu pofojeno verniti — modro gospodári — nizh ne sapravi — pravizhno méro si v' obleki, v' jedi in pijazhi in v' vsih drusih rezhéh postavi — pridno delaj in tudi fvoje k' delu perganjaj, de ti bo mogozhe verniti, de tje pofojevavzi fvojiga per tebi sgubili ne bojo! Šamopridnost pa prezej sarohni: Plazhati je fhe smiram zhaf! in ji ni mar, zhe tudi drugi ob fvoje pridejo, de fe le fama dobro pozhuti; torej se vezhkrat sgodí, de famopridnost po svojim gerlu poshene, kar so si drugi f' keravimi shulji perflushili in nji pofodili.

Ljubesen pravi: Ne hodi do drusih tako terd! nikár jih ne flifkaj! prepufti jim ta saflushek, púfti jim uni dobizhek! Šamopridnost pa prezej sagodernja: kaj je meni sa druge mar? fama sáse in sa fvoje moram fkerbeti; kdo pa meni kàj safojn ftorí? Šama se moram truditi, zhe hozhem kàj imeti.

Nar bolj shaloftno je pa tó, de ljubesen v' tem prepiru in vojfkovanji f' famopridnostjo malokdaj smaga, vezhidel jo famopridnost premaga, omami in tudi umori, de potem fama v' zbloveshkim ferzu kraljuje, ter ga neobzhutljiviga, neusmiljeniga in fhe zlo krivizhuiga ftorí.

Povejte mi, dragi poflushavzi! kakó je mogozhe, de ta ali uni mile profhnje ne flifhi in ne uflifhi, de britkih fols ne vidi in ne porajta, de mu jok in sdihovanje ubosih in bolnih do ferza ne pride, in zlo nizh

ne gíne? Šamopridnoſt je ljubesen prevpíla, premagala, umorila; njega pa ogluſhíla, oflepíla, ſakamníla, de ſvojih oterpnjenih ró� vsdigniti in proti ubogimu Kriſtufu ſtegniti ne more. — Sakaj je ta ali uni hribe in dolíne, vaſí in terge obletal, de je vſe prekupil in v' poſeſtvo vſel? Morebiti ga je bratovſka ljubesen vlekla, de bo potem ubogim prav po zéni prodajal? O kajſhe! Duh ſamopridnoſti ga je ſemtertje gonil, duh ſamopridnoſti je njegove hrame in ſaloge ſaklenil in zhaka, kdaj de bo nar drashji f' pregreſhnim dobizhkam prodal. Per naſ ni ſhe ſizer tolikoſhna dragina, kakor v' drusih krajih po ſvétu, kjer, kakor nam no-vize ali zajtenge perpovedujejo, ljudje lakote merjejo; ſakaj dobrotljivi Ozhe v' nebeſih nam je tudi letal ſvojo miló roko odperl: pa vender ſa uboſiga delavza in rokodelza, tudi ſa nekteſe opravilnike ali peamtarje, ki le majhne perhodke imajo, pa veliko otrok, je ſhé ſadoſti dragó, zhe morajo vſe od ſamopridnih preku-povavzov kupovati. In ti prekupovavzi in vſi drugi la-komniki, ki f' prepovedanimi obreſtmi ali zhimſhi ſvo-jiga bliſhnjiga tarejo, ſe s' njegovim trudem mehko oblazhijo, s' njegovimi ſhulji maſté in bogaté, in mu tako rekozh krí is ſa nohtov pijó, ſo ſaréf pijavke zhloveſhkiga roda, ſo terdó ſpletena ſhiba ſvojim rev-nim bratam in ſeſtram, — pa gorjé taki ſhibi, ker ni ſa drusiga, de ſe v' ogenj verſhe in ſgorí. Lakom-noſt, terdoba, neufmiljenje do bliſhnjiga je naravna pot v' bresen peklenſki. „*Sodba bres uſmiljenja zhaka ti-ſtiga, ki ni uſmiljenja ſkaſal*“, pravi ſveti Jakob. (Jak. 2, 13.)

Šhe nekaj bi vaſ rad vpraſhal, de bi v' odgovoru oſtudno ſamopridnoſt ſagledali, in jo prav is ferza zher-titi ſazheli. Sakaj ſi neki ljudje tolikokrat kako rézh, ali pravizo do nje perlaſtujejo, ſe ſavolj nje prepirajo, krégajo, roté, toſhujejo in pravdajo? nobeden ne je-nja — vſak jo hozhe imeti. Šamopridnoſt je v' njih ljubesen umorila, in ſdaj ſama po njih glavi ſhumí in v' ferzu raſfaja, ſato nobenimu na miſel ne pride s'

lepo se saftopiti. — Sakaj pa jim tifti, ki pravde do-
ganjajo, tega dobriga sveta ne dajo? O faj ga jim
dajo, kateri fo pravizhni; tode famopridnoft ga nozhe
fprejeti, kër hozhe pravdo dobiti. Nekteri pa, fofebno
uni poftanski jesizhniki in podpihovavzi, ki nimajo no-
beniga drusiga taziga opravila, kakor ubosiga kmeta
sapeljevati in goljfati, jim tega dobriga sveta ne dajo,
in pravde ne odvernejo; ker jim famopridnoft vbrani,
sakaj ona is takih savitih pravd narvezh dobizhka v-
lezhe. — Šhe nekaj vprafham: sakaj fe shé nekteri
bratje in feftre in drugi shlahtniki med feboj toliko ko-
ljejo in preklinjajo, namefti de bi sa fvoje ranjke ffar-
fhe, ftrize in tete molili? sakaj fi persadevajo, njih te-
ftamente sviti in ovrezhi? Šamopridnoft je bratovfko
ljubesen v' njih umorila, famopridnoft jim po glavi róji
in v' ferzu rasgraja; sato hozhe fleherni smed njih
vezhi delfhino ali jerbshino dobiti, fleherni smed njih
vfe fam pograbit; sato tudi hozhejo pifma flomiti in
sadnjim narozhilam drugi pomen podtakniti. — Sakaj
mora ozhe fhe zlo fvojiga laftniga fina pred gosposko
gnati in ga toshiti? Sato ker mu nehvaleshni fin tega
dati nozhe, kar mu je is hifhe ali kmetije dati dolshan.
In sakaj mu tega ne da, faj fo mu ozhe ali mati vfe
prepuftili in fo fi le nekaj maliga isgovorili? Sato ko
je famopridnoft v' njem vfo ljubesen do laftniga ozheta
do laftne matere — umorila. — Šamopridnoft tedej
nar fvetejfhih dolshnoft ne fposná — famopridnoft nar
tefnejfhi in terdnejfhi svese rasterga. Šamopridnoft je
fatirajza — moriza ljubesni.

O famopridnoft, ti morivka ljubesni! ti v' peklen-
fkim bresnu sleshena poftaft! ti fi kriva mnosih hudo-
bij, krivíz, tatvín in goljfij, v' ktere tifte pokopljesh, ki
fe tebi vdajo; ti fi kriva veliko britkiga joka in miliga
sdihojanja unih ljudi, ki jih tvoja terda, neufmiljena
roka sadeva; ti fi pravfapprav kriva, de je nafha sem-
lja folsna dolína, ktera bi bila lahko predokúf ne-
befhkiga raja, ko bi bratovfka ljubesen med nami kra-
ljevala!

De bo tedej boljſhi na ſvetu, kakor je; de bojo ſolſé težhi ponehale, ki jih ſamopridnoſt iſſhema; de bojo hudobije jenjale, ktere ſamopridnoſt iſleſhe; de bomo peklenſkimu bresnu odſhli, kamor ſamopridnoſt ſvoje ljubezni praſne podloſhne neprenehama mezhe: moramo to peklenſko kaſho, kakor hitro ſe v' naſ gibati in glaſiti ſaſhénja, v' ſebi mertvíti in moriti. Bolj ko jo bomo v' ſebi morili in ſamorili; lepſhe bo raſtla in mozhnejſhi perhájala kerſhanſka ljubesen. Œamopridnoſt ſe pa drugazhe ukrotiti in ſatreti ne da, kakor ſ' neprenehljivim ſatajevanjem ſamiga ſebe, to je, de ſamopridnoſti ravno naſproti ravnamo, ji marſikaj utergamo in ſvojimu bliſhnjimu ſa ljubo ſtorimò.

Zhe naſ pa tako ſatajevanje ſamiga ſebe teſhko ſtane, zhe naſho ſpazbeno naturo bóli, ji kaj perjetniga utergati in ſvojimu bliſhnjimu ſa ljubo ſtoriti; glejmo na ſvojiga uzhenika in Goſpoda Jeſufa Kriſtufa, kteri je ſam ſebi vſe odrékel in nam podelil; ſpomnimo ſe njegovih beſedí, ko pravi: „*Ako hozhe kdo ſa menój priti, naj ſataji ſam ſebe, in naj vsame ſvoj kriſh*“ (Mat. 16, 24.), kriſh ſatajevanja naj ſadene na ſvojo ramo, pod kterim naj ſe pokorí in umíra laſtna ljubesen. Réſ je ſizer, de ſe laſtna ljubesen tega kriſha uſtraſhi, ſe brani, ſe ſviĵa, ſe kremſhi, vpije, jezhi; pa naj ſe vſtavlja, ſe brani, in vpije: „*joj, bóli! bóli!*“ kakor ſi hozhe, ni jé tréba poſluſhati in ſ' njo uſmiljenja imeti; le na kriſh ſatajevanja ſ' njo! de na njem pogine; faj je ſmerti vredna, ker je umorila kerſhanſko ljubesen. Prav, le na kriſh ſatajevanja ſ' njo, na njem raſpeta naj umíra in umerje, de bo pod njim ſpét oſhivela kerſhanſka ljubesen!

Le umíraj in umrí ſamopridna ljubesen! Oſhívi in ſhívi pa v' naſ in med nami neſamopridna, zhiſta in ſa ptujo frezho ſkerbljiva ljubesen! Po Jeſufu Kriſtufu Goſpodu naſhim. Amen.

Sveti boshizhni prasniki popoldne.

IV. Ljubesen se ne veseli krivize.

(I. Kor. 13, 6.)

Ljubesen se ne veseli krivize. (I. Kor. 13, 6.)

Shé trikrat sim ob perloshnosti pridige sa uboge od kerfhanfke ljubesni do blishnjiga govoril. Rekel sim, de je kerfhanfka ljubesen vesoljna, ker vse ljudi obfeshe, naj si shé bojo nashli perjatli ali sovrashniki, dobrotniki ali fhkodovavzi, domazhi ali ptuji, katolifhki kristjani ali kake druge vere. Vesoljna ljubesen je tisti nebesfki pas, kateri vse ljudi kot brate in sestre eniga Ozheta skupej sveshe — je tisti nebesfki plajsh, ki vse ljudi sagerne — vse v' svojim savetji imá.

Ta kerfhanfka vesoljna ljubesen pa je drugizh delavna, ker si persadeva flehernimu zhloveku, kolikor je v' njeni môzhi, dobro storiti, in vsako fhkodo od njega odverniti; zhe pa tega ni vftani, mu pa vsaj vse dobro shelí in sanj móli, de bi mu Bog dodéil, kar mu v' svelizhanje flushi.

Kerfhanfka ljubesen do blishnjiga je tretjizh svéta, ker preferzhno shelí in si po svoji môzhi persadeva, de bi vsi ljudje k' sposnanju resnize perfhli, po sapovedih boshjih shivéli in vezhno svelizhanje dofégli. Naj kdo she takò možhno nagnjenje do svojiga blishnjiga v' sebi obzhuti, naj she takò sladko dopadenje in veselje nad njim imá; zhe ga pa od svetosti in posh-

teniga shivljenja odvrzhuje; zhe mu je v' spodtikljej in pohujfhanje: ni v' njem svéte ljubesni, in to, kar on ljubesen imenuje, je le shivalifko nagujenje, pregresfha na fraft, neukrotena posheljivost, sfrupena fladnóft.

Kerfhanfka ljubesen je zhetertizh poterpeshljiva, ker napake, flabofiti in nepopolnofiti drusih ljudi s' voljnim duham in f' pokojnim ferzam prenafha, nevoljo, zhmernofit, samérnofit, jeso, togoto, mafhevanje v' zhloveku satira, fe vfiga befedovanja, ozhitanja, kréga in prepira obvárúje, in tudi f' tiftimi lepó in perjasno ravná, kateri fo zhudne, nevfhzezhe, soperne in grenkobne nature.

Kerfhanfka ljubesen petizh ni famopridna; ker ne ifhe famó fvojiga laftniga dobizhka, ampak tudi kar drugim korifti ali k' pridu flushi. Zhfifta ljubesen ne ifhe fvoje zhaftí in hvale; ptuje fe brani: famopridna ljubesen pa hrepení le famó po svoji laftni zhafti; fhe ptujo fi v' fhkodo fvojiga blishnjiga perlastuje. Kerfhanfka ljubesen ne ifhe plazhila sa vfako ftopinjo: famopridna ljubesen pa hozhe sa vfako ftopinjo dvakrat plazhana biti. Kerfhanfka ljubesen ne ifhe dobizhka fvojimu blishnjimu v' fhkodo: famopridna ljubesen pa nizh ne mara, zhe tudi is fvojiga blishnjiga fhkode fvoj dobizhek vlezhe. Kerfhanfka ljubesen ima obé rozi odperte, de s' njima po svoji smoshnofiti drugim dobrote delí: famopridna ljubesen pa, kar s' eno rokó podelí, shé drugo moli, dvakrat toliko nasaj prejeti. Kerfhanfka ljubesen ima vrata v' svojo hifho tudi takim odperte, ki f' prasnimi rokami pridejo: famopridna ljubesen pa famó unim, ki f' polnimi rokami hodijo. Kerfhanfka ljubesen tudi ubosimu bolniku rada postreshé: famopridna ljubesen fe pa rada okrog uniga fuzhe in lifhe, kjer kaj upati fmé. Š' eno befedo: Kerfhanfka ljubesen ne ifhe fvojiga: famopridna ljubesen pa je le sa fvoj dobizhek fkerbna.

Od tega fim v' svoji sadnji pridigi bolj na dolgo govoril, in moje befede nifo bile saltojn; satorej fe danf nesnanimu darovavzu sa lépo darilo pofebej,

in potem tudi vam vřim, ki ste svoj dar na altar položili, v' imenu obdarovanih ozhitno sahalim.

Kerřhanfka ljubesen ima pa sbe vezh drusih lepih lastnost, in ena s' med njih je po besedah svetiga Pavla tale: *Ljubesen se ne veselí krivíze*, to je, kdor svojiga blishnjiga v' reřnizi ljubi, se ne veselí njegovih pregeh; in od tega bom danš govoril.

Ni teshko sposnati, sakaj sveti Pavl pravi: ljubesen se ne veselí krivíze, to je, kdor ima od kerřhanfke ljubezni vneto ferzé, se ne veselí nad greham svojiga blishnjiga; sato ko je greh sanj nar vezhi nefrezha, ki ga je kdej sadeti vřtani. řmertni gréh bi rekkel, je tiřti grosoviti tolovaj, kteri zhloveku ob trenku vse poropa, kar je nefkonzhne zene in vrednosti, kar se s' nobenim blagam plazhati in kupiti ne da. Poropa mu sveto nedolřhnost, posvezhíjozho gnado boshjo in perjasnost s' Bogam; vsame mu pravízo do nebés in odpre mu vrata v' bresen peklenfki. In sdáj mi povejte: ktera sguba je sbe tako velika, kakor je sguba shiviga Boga in svetlih nebés? Ktera řhtrafenga je sbe tako ojřtra, kakor je peklenfka, ki vezhno terpí? Ktera řhkoda se da mériti s' uno řhkodo, v' ktero řmertni greh zhloveka potířne? Ker je tedáj řhkoda, v' ktero zhlovek po řmertnim grehu pade, sarés velika, réř nefkonzhna, komú bi do ferza ne řhla? Komú bi se v' ferzu ne vřhalilo in milo ne řtorilo, viditi svojiga brata v' Kristufu v' nefrezho řmertniga greha padati in v' terdi hudizhevi fushnosti tizhati? Vřazimu se mora inako řtoriti, zhe njegovo nesméřno nefrezho s' ozhmí vere pogléda, in sbe sharek kerřhanfke ljubezni do njegá imá. Ljubesen se ne veselí krivíze, ampak shaljuje nad hudobíjo svojiga blishnjiga.

řaj naš sbe v' ferzé gíne, zhe koga kaka zhafna nefrezha sadene; řmili se nam, zhe ga v' nadlogi, terpljenji, bolezhini sdihovati vidimo in řliřhimo: koliko bolj bi se mogel nam řmiliti, ako je v' fushnost greha

prodan, in svoji zhafni in vezhni nefrezhi naproti bití. Šaj fhe flepiga fromaka sa roko primemo, in ga na pravo pot obernemo, zhe proti kaki globoki jami tava; koliko préd bi mogli na dufhi flepiga od peklenfkiga bresna saveriniti, v' kteriga se toliko globokejšbi pogrésva, kolikor vezh smertnih grehov ftorí. O gotovo bi mi nad greham fvojiga blishnjiga shalovali in ga milovali, ter si tudi persadevali, ga is njegove vezhne nefrezhe potegniti, ko bi kerfhanfko ljubesen do njega imeli, kakorfna je v' nekterih flushabnikih boshjih gorela in fhe gorí!

Kralj David je možno shaloval, de niso vsi lju-dje po sapovedi boshji shiveli, ker pravi: *Moje ozhi tozhijo potoke sols, ker (ljudje) tvoje postave (o Gospod!) ne dershé* (Ps. 118, 136.). *Vidim gresfnike in (od shalofiti) kopernim (ali medlím), ker tvojih besedi ne dershé* (Ps. 118, 158.). Šveti Pavl pravi: „*Resnizo govorim v' Kristufu; ne lashem: moja vest mi sprizhuje v' svetim Duhu; de imam veliko shalost in vedno britkost v' svojim ferzu* (savoljo nevere in hudobe fvojiga ljudtva). *Sakaj vofhil bi si (ko bi mogozhe bilo) namesti svojih bratov, kteri so moji rojaki po méfu, od Kristufa lozhenimu biti,*“ (ko bi mogel f' tem njé pogubljenja oteti.) (Rim. 9, 1.) „*Kdo oflabi, de bi jest ne oflabel? Kdo se pohujfsha, in bi jest ne gorel?*“ (II. Kor. 11, 29.) Šveti Pavl hozhe f' temi besedami rézhi: *Vafha flaboft v' veri, vafha mlazhnoft v' dobrim, vafha britkost mi tako do ferza gré, kakor de bi jo sam obzhutil. In zhe se drugi pohujfhajo, ves v' ferzu gorím, pohujfhanje od njih odverniti.* — Šveta Terésia je imela v' navadi rézhi: „*Ko bi mogla eno dufho Bogu perdobiti, bi rada svoje shivljenje tje v' smert dala, in do sodnjiga dneva v' vizah terpela.*“ — Šveti Krisostom je sagotovil, de bi rad tavshenkrat f' svojim shivljenjem vezhno svelizhanje svojih bratov in otrok odkupil. — Abatu Pakómiju se je vselej milo ftorilo, ter fo se mu britke folsé po lizih vderle, kolikorkrat je kakiga ne-

vernika vidil; ker si je mislil, de njegova dušha nima praviga sposnanja boshjiga, in ni na pravim potu svelizhanje. — Opat Šerápijon je imel toliko ljubesen do blishnjiga, de se je vezhkrat v' fushnoft prodal, de je f' tem lepšhi perloshnoft najdil, tolikanj vezh nevernikov, malikovavzov, krivoverzov in grešhnikov k' sposnanju praviga Boga in k' vezhnimu svelizhanju perpeljati. — In koliko flushabnikov boshjih je she danafshnji, ki vsi od ljubesni goré, svojiga blishnjiga is fushnofti greha rešhiti in vezhniga pogubljenja oteti; sato sapušté dom, štaršhe, brate, sestre, perjatle, domazho deshelo, vse sloshnofti shivljenja, in se podajo zhes morje v' nesnane kraje svetá med divjake, malikovavze in krivoverze, in si v' nar vezhi frezho in veselje fhtejejo, zhe koga k' sposnanju rešhize in pravize perpeljejo.

Kristjani! zhe mi té in take sglede gorezhe ljubesni do svelizhanja ljudi vshivo premislmo, se moramo saréš framovati svoje mlazhnofti in merslote, de she domà, v' svoji hišhi in le nekoliko tega storiti nozhemo, kar nafhi bratje f' tolikim trudam in s' nevarnoftjo svojiga shivljenja v' nesnanih krajih, na pokrajnah semlje štoré. Saréš framovati se moramo svoje neobzhutljivofti, ker nam morde she ni nikoli folsíza miloferzhnofti is ozhefa pertekla, de toliko nafhih bratov in fester rasusdano shiví, in svojimu laštnimu pogubljenju naproti letí: ko med tem drugi boljshhi kristjani, ko smo mi, nad hudobijo ljudi shaljujejo in Ozheta v' nebesih sanje milofst profijo.

Pa kaj, ko bi nafhe ferzé le famo mlazhno, merslo in neobzhutljivo bilo! in ko bi tudi nobena folsíza nad hudobo blishnjiga is nafhih ozhi ne pertekla! tode nafhe ferzé je she zlo takó spazheno in sprideno de she zlo veselje nad hudobijo blishnjiga obzhuti, ker to veselje f' sméham rasodeva. Zhe poštavim ta ali uni saversheni zhlovek klafá, kvantá, neframno prepéva, ali kaj drusiga nefpodobniga pozhenja: se mu prizhejzhi posmehujejo, she zlo is vsiga gerla smeja; in

zhe bolj umasano pové, bolj se mu sakrohotojajo. Ali je to ljubesen do uniga v' nezhistoft satopljeniga fromaka, kterimu shé neframnost per uftih is ferza vrè? **O** kajfhe! to ni ljubesen, sakaj ljubesen se ne vefeli krivíze. — Tukaj ali tam se bresvesten pijanez opoteka, in svoje burke vganja, kolne, rotí, smérja in govori, kar mu na jesik pride; sato ko je nar lepshi in nar drashifhi dar boshji — svojo pamet — sgubil, in komú se ta sgubljená, smefhana firota fmili? Vse sa njim gleda, in se mu smeja, nekteri ga fhe drashijo, de fhe hujfhi norí, namefti, de bi se mu kot fenenimu vosu ognili. Ali je to ljubesen do njega fromaka, ki je nad feboj podobo boshjo satopil, in se pod neumno shivino savergel — tedej v' nesnano nefrezho padel? **O** kajfhe! ljubesen se ne vefeli krivíze. — Nekteri pa svoje ali drusih neumnofti, nekdanje neporedne dela s' vefelim ferzam — drugim sa kratek zhaf — raskladajo, neumnofti in neporedne dela, pravim, s' kterimi fo Boga in ljudí rasshalili, s' vefeljem raskladajo: poslufhavzi pa od vefelja s' rokami lufkajo, kakor de bi bili nar lepshi djanja pod milim Bogam saflifhali. Ali je to ljubesen, malopridnimu shivljenju, tedej nar vezhi nefrezhi smejati se? **O** kajfhe! ljubesen se ne vefeli hudiga. — Zhe se kdo spotakne in v' greh pade, shé hitro tezhe perjatel k' svojemu perjatlu, fhe veliko hitrejshi pa perjatliza k' svoji perjatlizi, in ji sizer na vides s' nekako groso, v' refnizi pa s' nekakim hudi-zhevim vefeljem pové rekozh: Joj, sprejoj! kaj fim vidila ali flifhala! **K**do bi fi bil káj taziga od uniga dekleta miflil!? Potem pa vse na drobno raskladati sazhne. — In ko bi se bil duhoven v' kaki rézhi spotaknil, je vefelje fhe vezhi, hitro se po mefto kot ogenj od hishe do hishe rasfhirja, in je nar ljubfhi pogovor sa miso. Ali je to ljubesen? o kajfhe! ljubesen se ne vefeli hudiga — ljubesen flabofiti drusih sakriva in odvrazha, zhe je mogozhe; zhe pa tega ftoriti ne more, pa faj nad njih hudobijo in nefrezho shaljuje in k' **O**zhetu milofiti sa spreobernjenje svojih smotenih in bo-

gaposabljivih bratov in fester sdihuje. Zhe pa tega ne storí, ni prava kerfhanfka ljubesen.

Povejte mi, dragi posluhnavzi! bi imela li una mati pravo ljubesen do svojiga otroka, ko bi ga s' britvijo igrati vidila; pa bi mu jé is rok vseti ne hotla, sato de bi se otrok ne kifal in ne merdal? Bi imel li ta ozhe pravo ljubesen do svojiga sina, ko bi mu kosariz fladkiga strupa spiti perpuftil, in bi mu beséde ne rekel, sato de bi ga ne sdrashil? Ali bi imel perjatel pravo ljubesen do svojiga perjatla, gospodar do svojiga posla, ko bi mu roke pomoliti, ter ga is derezhe vode potegniti in smerti oteti ne hotel, desiravno labkó? Vém, de mi na té vprashanja vsi s' eno mislijo odgovorité: Kdor f' tako ljubesnijo baha je lashník, in le bliskezha péna je njegova ljubesen.

Zhe je pa taka, homo na svétu pazh malo pravih ljubivzov svojiga blishnjiga najdli, veliko pa lashnikov in bahazhev lashnive, prasne ljubezni. Mati! ti pravish, de svojo hzherko ljubish, pa jo vender le s' ojtro britvijo igrati puftish, f' ktero bo svoje telo posfhkodvala, svojo dusho umorila, tebi pa veliko veliko grenkih dní v' rósh tvojiga shivljenja sarésala, veliko fhkode in framote napravila. Ti vidish, de veliko mladih in starih jastrobov okrog priproste in nedolshne golobíze léta, pa se zlo nizeh ne bojish, de bi ti jé ne rastergali, in jo tudi ref rastergati puftish; pa vender bahash, de jo perferzhno ljubish! Pa glej! lashníza si, in blifkezha péna je tvoja ljubesen. — Ozhe! ti pravish, de ljubish svojiga sina; kakó pa je to, de mu strup — fladnosti tega svetá — vshivati puftish? Ti dobro vesh, ali bi vsaj vediti mogel, sa vse njegove pota, sa njegove hishe in tovarshije, pa ga vender f' hudo nasaj ne dershish, zhe sa lepo besedo nizh vezh ne mara. Ti mu kosarza f' strupam napolnjeniga f' silo is rok ne potegnesh, ampak ga do dna spiti puftish; pa vender terdish, de ga ljubish? Lashník si, in lashniva, leskezha péna je tvoja ljubesen. — Perjatel! ti vidish svojiga perjatla po krivih potih pogubljenja ho-

diti; in ga nozhefih po bratovsko posvariti in profiti, de naj se verne, dokler je she zhaf. Perjatliza! ti dobro vesh, de tvoja tovarfhiza, jemlje, goljfa, fkrivaj vrata odpira in vafuje; ti pa molzhifih, in tega ne storifih, kar ti Bog po tvoji vesti in po tvojim uzheniku veleva. Tudi tvoja ljubesen je mersla, ker si po svoji mōzhi ne persadevafih greha odverniti od svojiga brata, od svoje sestré. — Predpoftavljeni, gospodarji in gospodinje! vi veste, ali pa bi lahko svedili, ko bi hotli, koliko hudiga, koliko slabiga govorjenja she zlo soper sveto katolifhko vero, koliko pohujfhanja in drusih nespodobnost se pod vafho fireho, v' vafhifih bifhah, v' vafhifih delavnizah ali verkhfhtatih, v' vafhifih goftinizah godí! (meni se le ljuba mladost, ki jo is kmetov vfo nedolshno v' flushbo dobité, prav v' ferzé ufмили, ker se v' tazih bifhah tako kmalo spridi in spazhi, in sa derhalijo potegne.) Oj siromaki! oj firete! ki fo v' derezho vodo slabih tovarfhev, hudobije in malopridnosti padli, in se hitro hitro v' zherno morjé peklenfkiga bresna valé. Gospodar in gospodinja jih nifia pred to derezho vodo svarila in obvarovala; sdaj pa, ki fo vanjo padli, jim nozheta is nje pomagati, in she pravita: kaj je nama mar, kakó nafhi polli shivé, kam sahajajo, f' kom se pezhajo!? de le nama svefto delajo, od svoje dufhe pa bojo fami odgovor dajali. Ali je to ljubesen, svojih poflov hudiga ne varovati? Ali je to ljubesen, v' hudobii jih tizhati in poginíti pufiti? Ni ne ljubesen, ampak krivíza je, blifhnjimu na dufhi storjena, pa tudi na telefonu; sakaj gréh je, ki velikokrat ljudí revne dela, in jih tudi zhafno nefrezhne ffori. In vender te zhafne in vezhne nefrezhe od svojiga blifhnjiga ne odvernefh! Ali imafih kaj ljubefni do njega? Zlo nizh, sakaj ljubesen se ne vefeli krivíze; ljubesen krivízo od blifhnjiga odvrazhuje, kolikor samore.

Zhe je pa shé kerfhanfki ljubefni mozšno nafproti, svojiga blifhnjiga is derezhe vode ne potegniti, defi je mogozhe, ali pa mu ftrupa fpred uft ne vseti, zhe ravno labkó, ali pa mu mezha is rok ne isdreti;

de bi s' njim famiga febe ne konzhal; hozhem rêzhi: Zhe je shé to kerfhanfki ljubesni možno nasproti, svojiga blishnjiga greha ne obvarovati in ga dufhne smerti ne oteti, kadar je mogozhe: koliko bolj je ravno té ljubesni nasproti, prav réf v' nebo vpijozha hudobija in krivíza je, svojiga blishnjiga savolj nekiga kratkiga veselja v' derezho vodo prekuzniti; ali pa mu nalafh tudi is nekiga hudizheviga veselja strupa piti podati; ali pa mu is neke kratkozhasnosti, sato ko se mu nekako prijetno sdí, mezh v' perfí safaditi. Vi nad tem oftermete vprafhaje: Kdo bi neki vender tako govejiga ferzá bil, de bi svojiga blishnjiga is kratkozhasnosti v' derezho vodo pahnil, mu strupa piti dal, ali pa mu mezh v' ferzé safadil, de bi nad tem neko veselje obzhutil? Vse to se le vzhafih in vezhidel le is jese in fovrafhtva, ali pa savolj zhafniga dobizhka sgodí, nikoli pa is kratkozhasnosti. Réf je to, kar vi pravite, v' telefnim pomenu; pa je tudi ref, kar jes pravim, v' dufhnim pomenu. Uni zhlovek je tako govejiga, bi rekel, hudizheviga ferzá, (in ta zhlovek fhe nekaj hujfhiga storí, kakor ko bi svojimu blishnjimu mezh v' ferzé safadil, de bi nad tem veselje obzhutil) kateri svojiga blishnjiga v' greh sapelje ali pa perfíli. In sakaj pa káj taziga storí? Sato de nad tem pregresnim djanjem veselje ali lushte obzhuti. De tak popolnoma spriden zhlovek, kateri svojiga blishnjiga v' nar vezhi nefrezho pahne, in to svoji posheljivosti sa ljubo, de tak zhlovek zlo nizh boshje ljubesni do blishnjiga nima, shé fami lahko veste; torej mi ni treba od tega dalje govoriti, sakaj ljubesen se ne veselí krivíze, fhe menj pa vánjo sapelje in posíli.

Is vřiga mořiga nekoliko ořtriga govorjenja lahko fklenete, ljubi posluřhavzi! de naf shé kerfhanfka ljubesen do blishnjiga véshé, ga greha — nar vezhi nefrezhe varovati, inozhe je v' to — nar vezhi nefrezho shé padel, mu is nje, kakor vemo in snamo, pomagati. Ta dolshnost, blishnjiga hudiga varovati in sa svelizhanje njegove dufhe fkerheti, pa ne véshé famó du

hóvnov in menihov, ampak vfaziga zhloveka; sato ko je vſak zhlovek ſvojiga bliſhnjiga ljubiti dolſhan, in ker je Bog po beſedah ſvetiga piſma (Šir. 17, 12.) flehernimu ſa bliſhnjiga fkerbeti narozhil. In réſ, zhe je Bog v' ſtarim ſakonu ſapovedal, ſhé ofla ali vola, ko bi ſe na potu ali na polji ſgubila, bliſhnjimu, naj ſi je perjatel ali ſovraſhnik, naſaj perpeljati; in zhe je ravno tiſti Bog ſapovedal, tako ſhivíno, zhe pod tovoram pade, vsdigniti, in ji na noge pomagati (II. buk. Mojs. 23, 4 — 5): koliko ojtrejſhi ſapoved boſhja je, ſvojiga bliſhnjiga, zhe na krive pota pogubljenja ſajde, njegovimu Goſpodu, ktéri je Bog, naſaj perpeljati! koliko vezhi dolſhnoſt je, zhloveka, zhe pod teſhkim tovoram ſvojih grehov leſhí, vsdigniti, ter mu k' ſpreobernjenju in ſvelizhanju pomagati!

Vém, de ni vſelej perloſhni zhaſ in kràj bliſhnjiga uzhati in ſvariti, ter ga od greha odvrazhevati; ſakaj per tem opraviſu je vzhaſih vélike raſumnoſti treba, de ſe bliſhni ſhe bolj ne raſdrashi in ſhe globokejſhi v' greh ne ſakoplje; vem, de vfazimu vfaziga uzhati in ſvariti ne gré; vem, de nima vſak take umnoſti in ſpretnoſti, ſe tazih perpomozhkov poſluſhiti, ſ kterimi bi ſvojiga bliſhnjiga iſ nefrezhe ſmertniga greha vsdignil in poboljſhal: pa tudi vem, de je kerſhanfka ljubesen groſno ſnajdena, takò ali pa takò, ali pa kakò drugazhi bliſhnjiga od nefrezhe greha odverniti, ali pa iſ nje mu pomagati; in tudi vem neki pomozhek, kteriga ſe vſak, in vſelej in povſod in vfazimu v' prid poſluſhiti ſamore, in ſe ga tudi v' reſnizi poſluſhi, zhe le do bliſhnjiga pravo ljubesen ima, in ta pomozhek je: perferzhna, gorezha in ſtanovitna molitev. Šveti apoſtelj Jakob pravi: „*Molite eden ſa drugiga, de bote ohranjeni; veliko namrezh premore ſtanovitna molitev pravizhniga.*“ (Jak. 5, 16.) Šveta Mónica je po ſvoji gorezhi, ſtanovitni molitvi ſvojimu ſgubljenimu ſinu Auguſhtinu gnado ſpreobernjenja ſproſila. Šavl ſe je po molitvi ſvetiga Štefana, perviga marternika, ſpreobernil, in je véliki apoſtelj never-

nikov, svoljena pofoda boshja postal. Molitev tedej s' modrim opominjevanjem in fvarjenjem in s' milimi proshnjami je nar boljshi dar, nar bogatejsi miloshna ali almoshna, ktero svojim na dusi flabim, revnim in potrebnim bratam in sestram podeliti samoremo, in ktero smo jim ravno tako po boshji volji dajati dolshni, kakor smo dolshni po svoji mōzhi blishnjimu v' njegovih zhafnih potrebah perstopiti.

O kristjani! nikār se nikoli ne navelizhajmo svojim na dusi potrebnim in sgubljenim bratam in sestram duhovne miloshne deliti; zhe tudi od njih namesti sahvale le nehvaleshnost, sanizhevanje, ojtne besede in vezh taziga grenkiga prejemamo. Mislimo si, de so ti siromaki giuhi in flepi, pa tudi nevarno bolni; s' bolniki pa, kakor shé veste, je treba poterpljenje in usmiljenje imeti, desiravno so pikri in nevshezni. Nikār ne posabimo: Zhe jim nasba is ljubeshni podeljena miloshna tudi zlo nizh ne pomaga, ona pa vender le svojiga plazhila per Bogu nikdār nikoli sgubila ne bo, — ona ostane v' bukvah shivljenja vezhno sapifana.

Sdaj pa, dragi poslushavzi! sebi in vam drusiga ne shelim in ne prosim, kakor to, kar je nam vsm nar bolj potrebno. Ozhe nebeski! Ti sam vidish in posnash nashe — kershanfke ljubeshni prasno serzé, pa tudi mi fami njega prasnoto in mersloto sazhutimo; satorej k' Tebi, Ozhe milosti! sdihujemo: Ti ogrej, kar je mlazhniga; Ti otajaj, kar je smersnjeniga; Ti sashgi, kar je ugafnjeniga; Ti vnēmi v' naf ogenj tiste ljubeshni, ktera se ne veseli krivize, veseli se pa resnize. Amen.

God in prasník vſih Svetnikov.

Od ohranitve edine duſhe.

Po tém ſim vidil veliko trumo, ktere ni mogel nihzhe preſhteti, is vſih narodov in rodov, in ljudſtev in jeſikov, ſtati pred ſédeshem in pred Jagnjetam, oblezhene v' béle oblazhila, in palmove véje ſo bile v' njih rokah, in ſo vpili s' velikim glaſam, rekozh: *Zhaſt Bogú naſhimu, ki ſedi na ſedeshi, in Jagnjetu.* (*Skriv. raſod. S. Jan. 7. 9.*)

Kdo ſo tí is vſih narodov in rodov, ljudſtev in jeſikov, ktere je ſveti Janes — v' nebefa ſamaknjen — vidil ſtati pred ſedeshem boſhjim in Jagnjetam, oblezhene v' béle, dolge oblazhila, in ki ſo imeli palmove véje v' ſvojih rokah? Kdo ſo tí, ktere je ſveti Janes ſliſhal s' velikim glaſam vpiti, rekozh: *Zhaſt Bogú naſhimu, ki ſedi na ſedeshi, in Jagnjetu?* Vſi tí ſo naſhi ranjki bratje in naſhe ranjze ſeſtre, ki ſo nekdaj tukaj v' naſhi ſolsni dolíni ſhivéli, in ſo premagali ſvojo ſpazheno naturo, ſapeljivi ſvét in prekanjeniga hudizha, in ſo v' plazhilo té ſvoje junafhke smage pre-jeli od Goſpoda neſtrohljivo, nebeshko krono — ſvo-ljeni boſhji ſo — Švetnike jih imenujemo, kterih god in prasník danſ zhaſtitljivo obhajamo.

Kriſtjani! povſdignimo tudi mi, kakor nekdaj ſveti Janes, ſvoje glave proti ſvetim nebefam, podajmo ſe f' ſvojim duham pred ſedesh ſhiviga Bogá in Jagnjeta; in ſagledali bomo tudi mi, faj s' ozhmí ſhive vere, ne-

preshteto trumo Švetnikov; sagledali bomo ondi svojo preljubo mater Marijo, prezhisto devizo, nebés kraljizo, nar blishe Jagnjeta boshjiga; sagledali bomo svete patrijarhe in preroke in pravizhne stare savése; sagledali bomo svetih apofstelnov in uzhenzov Gospodovih zhaftiti sbor; sagledali breshtevilno trumo marternikov, shkofov, sposnovavzov, deviz in vdov v' nebeskim velizhafstvu, v' posestvu in vshivanji shiviga Bogá. Per tej perloshnosti jih pa tudi vprafhajmo, kakó jim je bilo mogozhe priti skosi fredo strahovitnih globozhin in prepadov hudobniga in sapeljiviga sveta v' obljubljeno deshelo vezhniga mirú in pokoja? Vfi s' enim glasam bojo nam odgovorili rekozh: Nashe popotvanje na semlji je bilo saréf filno nevarno, spotakniti se, in pasti v' bresen pregreh, in vezhno pogubiti svojo dusho; tode na gnado boshjo operti smo vse skufhujave ferzhno premagali s' oroshjem té le vezhne refnize: „*Edino dusho imam, zhe njo ohranim v' gnadi boshji sa vezhno shivljenje, je vse dobljeno; ako pa njo po smertnim grehu sgubim, je vse sgubljeno.*“ Ta mifel: „*Edino dusho imam, in zhe njo sgubim, nimam nobene druge sa vezhno shivljenje*“ naf je f' straham boshjim napolnila in nam dajala toliko boshjo mozh, de smo vse skufhujave ferzhno premagali, in vezhno krono smage dofégli. Ta mifel: „*Edino dusho imam, in ona je neskonzhne zéne in vrednosti*“ naf je modrosti uzhila in spodbudovala, pred vsm drugim edino in neskonzhno drago dusho otéti in jo sa vezhno shivljenje ohraniti.

Kristijani! de bomo tudi mi po sgledu Švetnikov pred vsm drugim skerbéli, svojo dusho gréha varovati in jo v' vezhno shivljenje ohraniti; premishljujmo tudi mi prav pogoftama, fosebno pa ob zhafu hudih skufhnjav prav shivó pred ozhmi imejmo vezhno refnizo: „*Edino dusho imam, in ona je neskonzhne zéne in vrednosti*“; in to premishljevanje bo tudi naf kerfhanfke modrosti uzhilo, pred vsm drugim sa svelizhanje svoje edine dushe skerbeti, in bo tudi naf nagnúlo,

rajšhi vse, tudi telefno shivljenje na sgubo postaviti, kakor v' smertni gréh pervoliti, in takó edino in nefkonzhno drago dušno sgubiti. In to je sapopadek moje danafhnje pridige.

I. Kar je edino, je zhloveku posebno ljubó, toraj tudi prav fkerbno f-hrani; ker se boji, de bi se mu to edino tje ne pokasilo, poshkodvalo, ali pa fhe zlo sgubilo; naj si je shé to edino kak poseben denar, perftan, shlahten kamen, ali pa kaka druga stvar. She zlo shivanka se fkerbno spravi, zhe kdo kako posebno dobro, fhe bolj pa, zhe edino imá. Zhlovek si namrezh misli: To edino imam, in zhe to sgubím, morde nizh vezh taziga ne dobím; toraj moram sdaj, ko imam, fkerbno obvarovati, de ob ouo ne pridem. Zhe imajo starfhi le ediniga funka, ali pa le edino hzherko, in ni upanja, de bi jih kaj vezh od Boga prejeli; o kakó preferzhno to svoje edino déte ljubijo, kakó mu fteshejo, ga per rozi vodijo, zlo nizh fpred ozhi ne spušte; sato ko se možno bojé, de bi edino déte kje ne padlo in se ne poshkodvalo! In Bog vari! de bi se kdo njih ferzhika dotaknil, in mu kaj shaliga storil. Zhe pa edinik sbolí, je v' hifhi vse po konzú, ter femtertje tekajo, kakó de bi bolnimu firomaku pomagali, in mu bolje postregli. Posebno mati zele nozhi per ujem prezhuje, in ne upa si svojih ozhi satisfniti, de bi tje med tem fvojiga ljubzhika v' kaki rézhi ne samudila. Zhe se pergodi, de edinik umerje, „joj! prejoj! kolika nefrezha, kolika shaloft, koliko joka! ne da se utolashiti. In ko bi kdo rekel: „Ikaj bi shé toliko po enim otroku jokal in shaloval, faj je dobro spravljén!“ se prezej odgovor salfifhi: „Kdo bi ne jokal, kdo ne shaloval! edini je bil, edino nafhe veselje, edino nafhe upanje v' nashih starih dnéh, sadnja podpora v' nashi starofsti nam je odvseta.“ Ozhetove in materne shalofti po edinim otroku ni vfta-

ni nobeden drugi sapopasti, kakor famo tifti, ki so jo fami v' enaki pergoji obzhutili.

Gospod **Jesuf** je dobro védil, koliko je staršem na edinim otroku leshezbe, in kakó možno jih ferzé boli, zhe jim smert ediniga pobere; sato je tazim she posebno rad usmiljenje fkasal. Ko se je namrezh mestu **Najm** perblishal, so ravno merlizha nefli, ediniga sinu svoje matere, in ta je bila vdova. In kadar jo je Gospod vidil, se mu je v' ferzé smilila, in ji je rekel: „*Ne jokaj!*“ In je perfstopil, in se par dotaknil, in je rekel: „*Mladenizh, rezhem ti, vstani!*“ In merlizh je fédil in sazhel govoriti: In ga je dal njegovu materi. (Luk. 7, 12.) — Tukaj bi le memo gredé vprafhal: sakaj je Gospod tega mladenzha, defi ni bil profhen, od smerti v' shivljenje obudil? Rekel bi: sato ko je bil edini sin neke vdove: sato ko je bilo materi nad edinim sinam veliko leshezbe. Materna sguba mu je do ferza fhla, sato ji je ediniga sina v' shivljenje obudil. — Kakó urno je bil **Jesuf** perpravljén v' **Jajrovo** hisho iti, in osdraviti njegovo edino hzhér, ktera je umirala! Ko pa med potjo nekdo k' **Jajru** pride, in mu rezhe: *Tvoja hzhí je shé umerla, nikar Gospoda ne trudi v' hisho hoditi; ga je **Jesuf** ljubesnivo tolashil, rekozh: „*Ne boj se! le verovaj in oteta bo.*“ In ref je bila otéta; Gospod jo je v' shivljenje obudil, ter shivo in sdravo starphem dal. (Luk. 8.)*

Is vfiga tega, ljubi kristjani! prav lahko rasvidite, kakó ljubó je edino, in kakó možno ga ferzé boli, ako edino sgubi, sofebno zhe mu je bilo nad edinim veliko leshezbe. Zhe imá kdo petró, ali she zlo defetéro otrók, shé ne mara toliko, zhe mu tudi dvoje ali troje smert pobere, ker mu jih she nekaj oftane: pa ediniga otroka sgubiti, to globoko rani ozhetovo in materno ferzé. Edino je pazh edino. Kdor edino sgu-bí, veliko sgubi.

Kristjani, is vfiga tega, kar sim dosihmal povedal, sdej fklep naredímo! Zhe nam je fleherno edino ljubó, zhe fleherno edino fkerbno ohranimo in se tega sgu-

biti bojimò, zhe naf sguba ediniga, nad katerim je nam posebno veliko leshezhe, možno boli; mora nam po tém takim gotovo tudi nafha dufha ljuba biti, moramo tudi njo fkerbno obraniti in njo sgubiti, fe bati, sato ko je edina. Ko bi zhlovek vezh — kakih defet — dufh imel, bi shé ne bilo toliko, ko bi jih tudi devet sgubil, faj bi mu vender she ena ostala; tode zhlovek nima defet dufh, tudi ne dvéh, ampak le edino imá, in ta njegová edina dufha sdej tako rekozh med nebefami in peklam vífi, to je, ona bo ali vezhno svelizhana v' nebesih Boga gledala in vshivala, ali pa bo vezhno prekleta v' peklenfkim bresnu gorela. Le eno smed njiju bo edini dufhi dofhlo; zhe ne bo svelizhana, bo gotovo pogubljena, ker tukaj ni frede nobene. **O** zhlovek! ko bi si ti to k' ferzu vsel, in vezhkrat sam per febi dobro prevdaril, de le edino dufho imash, in de bo ta tvoja edina dufha ali vezhno vefelje vshivala, ali pa vezhno peklenfke martre terpela, kakor si shé sdej ali sanjo fkerbifh, ali pa jo vnemar puftifh; bi si gotovo s' vfo mozhjo persadeval, njo edino greha varovati, in jo v' gnadi boshji sa vezhno shivljenje ohraniti. Mèni se zlo nemogozhe sdí, de bi se mogel kdo predersniti, smertno grefhiti; zhe bi pomiflil, de f' smertnim greham svojo edino dufho v' neisrekljivo nefrezho proftovoljno pahne, ko she svoje ude vfake nefrezhe fkerbno váruje. Sato pravi sveti Krisostom: „*Bog ti je dal dva ozhéfa, dva ushéfa, dvé rozi, dvé nogi; zhe tudi eniga ali drusiga smed téh udov sgu-bifh, vender she sa filo in potrebo drusiga imash. Dufho pa ti je le edino dal, in zhe njo sgubifh, koliko ti she ostane, f' zhimur bosh v' shivljenji (v' gnadi in perjasnosti boshji) ostal? Zhe tedaj sa ude fkerbifh, ter se bojifh eniga ali drusiga sgubiti, ko vender po dvoje imash: koliko bolj morash sa dufho fkerbeti in se bati, jo sgubiti, ko le edino imash. Ti fkerbno várujesh svojih ozhi, de ti jih nar manjshi prah ne poshkodva, svojo dufho pa pod toliko grobljo slegov (hudiga) stifkano sanemarifh! In ti*

morebiti tega nikoli ne pomislifh; satorej pa tudi té svoje nemarljivosti ne sposnash, in svoje nefrezhe ne zhutifh.

Kristjani! de bote nespamet in neumnost taziga zhloveka, kateri svojo edíno dusho savolj prasnih in minljivih rezhí poshkodva in hudizbu isdá, bolj shivó sposnali, vam hozhem v' priliki pred ozhí postaviti. Glej, kristjan! ti imash dvé rozi, in ko bi kdo k' tebi pershel in ti rekel: Ljubi moj, prodaj mi eno svojih rok! koliko ti dam sánjo? ná, zhefh tavshent goljdinarjev, naj ti jo odsekam! — Kaj ne, de bi ga ti kaj róshno in bistro pogledal, rekozh: Kaj ti vender vse na misel pride! mende norifh! ti nisi per sdravi pameti, ko zhefh s' menoj takó neumno kupzhijo pozheti! Moja roka ni po nobeni zeni napródaj. — Sakaj neki ne? faj she eno imash! — Nizh ne dé, obé hozhem imeti. — Glej, kristjan! ti nozhefh nobeniga svojih udov po nobeni zeni prodati, desiravno po dvoje imash; ker se ti taka kupzhija saref neumna sdi (le kak neumnefh ali norez bres vse pameti, pa she on ne s' lépo, bi si dal sa denar roko odsekati, ali pa okó ftekuíti): koliko vezhi neumnost bi bila, svojo edíno dusho napródaj postaviti, in jo tudi saref sa denár, ali pa she sa kaj flabfhiga prodati! in vender se taka neumnost, bi rekel, popolnoma norzhavost, vezhkrat med kristjani sgodi, in fizer tolikokrat sgodi, kolikorkrat kdo savolj kakiga dobizhka smertni gréh stori; sakaj f' smertnim greham se edína dusha umori, od Boga svojiga stvarnika popolnoma lozhi, Jesufa svojiga odreshenika in shénina savershe, svetiga Duhá is febe preshene, in se hudizhu v' pogubljenje prodá. Tako postavim so saref prodajavzi svoje edíne dushe uni bresvestui ljudje, kateri s' denarjem, ali kakor si shé bodi podkupljeni kako krivízo prizhajo, tatvíno sakrivajo, in drugim goljfati pomagajo. Prodajavzi svoje edíne dushe so vsi krivízhniki, goljufi in odertníki, kateri f' krivízhno méro, vago, flabim blagam svojiga blishnjiga goljfajo, ali pa ga f' prepovedanimi zhimshi bres ufmiljenja tarejo. V'

pravim pomenu prodajavke — barantavke svoje edine dušhe fo une saréf nafhiga milovanja vredne, sgubljene firote, ki sa denar, sa kako prasno oblubo „*te bom pa vsel*“, ali pa fhe sa kaj slabshiga svoj nar drashji saklad — sveto zhistost prodajajo. Oj, ko bi pazh vfi tí in njim enaki bresboshni ljudje premiflili, de edino dušho imajo, in de je sguba edine dušhe sanje nar vezhi nefrezha, bi nikdar nikoli takò nespametne kupzhije ne pozhenjali! Oj, ko bi pazh tí bresdušhni ljudje Jesufove befede prav prevdarili, in fi jih ob zhasu hude fkufhnjave prav shivó pred ozhí ftavili, befede namrezh: „*Kaj pomaga zhloveku, zhe ves svét perdobi, svojo dušho pa pogubi? Ali kako menjo bo zh'lovek dal sa svojo dušho (Mat. 16, 26.)?*“ ko bi té befede, pravim, prav dobro prevdarili, bi gotovo svoje edine dušhe po tej sanizhljivi zéni ne pródali; ampak bi fe rajshi vsiga snebili, kakor svojo edino dušho pogubili, in sizer tudi sato, ker je edina dušha nefkonzhno drashji od vsih drusih minljivih rezhi.

II. Rasumen zh'lovek raji vse drugo na sgubo postavi, de le svoje edino ljubo in drágo ohrani. Ko fe je patrijarh Jakob is ptujiga, kjer je per svojim ftrizu Labanu dveifet lét flushil in slo obogatil, v' svojo domazho deshelo vernil, fe je svojiga brata Esava možno bal, de bi fe nad njim ne smafheval in s' njim bója ne spozhél, sato ko mu je bil ozhetovi shegen in pravízo pervorojenstva prevsel. Kaj je tedej Jakob v' ftrahu ftoril, ko je bil svedil, de mu Esav f' fhteri fto obroshenimi moshmi naproti gré? Prav rasumno fi je smiflil. Vse svoje zhéde, ovzé, govedo, kamele i. t. d. je v' dvé verfki postavil. Ravno takó je ftoril f' svojimi ljudmi, ki jih je seboj imel, ter je tudi njé v' dvé trumi postavil. Na sadnje je fhe sverftil svoje, ki jih je posebno ljubil. V' pervo verfko je djal dvé svojih dékel in njene otroke, v' drugo verfko je postavil Lijo s' njenimi otrozi, v' sadnjo verfko pa je djal svojo nar ljubfhi sheno, namrezh Rahélo f' svojim sinam Joshefam. Sakaj je neki Jakob vse tako sverftil? Jakob je

bil grosno rasumen mosh, in si je, kakor nam sveto pismo pové, takole mislil: Zhe Esav do perve trume pride in jo pobijati sazhe, bo tazhaf lahko druga ubeshala; in zhe potem sbe do druge pride, bo faj tretja ubeshala; in predenj do sadnje pride, bo tazhaf faj Rahéla f' svojim sinam Joshefam ubeshala. Jakobu je bilo tedaj nar bolj leshezhe, svojo nar ljubshi sheno Rahelo in svojiga ljubzhika Joshefa oteti, sato je njiju v' sadnjo versto postavil. Takó tedej rasumen zhlovek vse drugo na sgubo postavi, de le svoje nar ljubshi in nar drajshi ohrani.

Kristijani! takó rasumno moramo tudi mi sastran ohranitve svoje edine dushe ravnati. Zhe nam je nafha dusha ljuba in draga, moramo raji vse drugo préd na sgubo postaviti, de le njo ljubo in drago otmemo. De nam pa mora dusha ljuba, réf nar ljubshi biti, mende vender vsak sposná, zhe le nekoliko uma imá; faj je ona nar bolj nafha, bolj nafha, kakor vsaka druga stvar, in faj smo le po nji umne in profivoljne stvari. In kdo je takó jekleniga serzá, de bi svoje dushe, to je, samiga sebe ne ljubil? Memo tega je tudi nafha dusha draga, bolj draga kakor ves svét, in kar je lepiga in drasiga na njem; kar nam sveti Bernard takole fkashe: „*Ves svét se ne more mériti f' zéno ene same dushe; sakaj Bog (Jesuf Kristuf) ni dal svojiga shivljenja sa ves svét, kakor ga je sa zhloveshko dusho dal. Vishji od svetá je tedaj zena dushe, ki je le samó f' Kristusovo kervijo samogla odkuptjena biti. Kakoshno menjo bosh tedaj imel sa svojo dusho, ki jo sa nizh dash? Ali ni Šin boshji, ki je bil na desnizi svojiga Ozheta, savoljo njé f' kraljeviga sédesha stopil, de je njo is oblasti hudi-zheve réshil? Nad njo je jokal, pa ne samo jokal, ampak tudi v' smert se je dal, de jo je réshil f' zeno svoje drage kervi. Glej, zhlovek! taka daritev je v' tvojo reshitev.*“ Zhe je tedaj Jesufova kri draga, mora tudi tvoja dusha draga biti. Jesufova kri pa je v' refnizi draga, ona je nekonzhne zene, kér je

krí Šinú boshjiga, vzhlovezheniga, nefkonzhniga Bogá: takó mora tudi tvoja s' njo odkupljena dušha draga — nefkonzhne zéne biti. Sato pravi sveti apostelj Pavl: *Sa drago zéno ste kupljeni* (I. Kor. 6, 20.), to je, s' Jesufovo predrago kervijó ste is oblašti hudizheve kupljeni, refheni od vezhniga pogubljenja.

Kristjani! kér nam mora našha dušha pred vřimi ftvarmí ljuba biti — in komu bi ne bila! — in kér je ona nefkonzhne zéne in vrednořti; tako se is tega prav po naturno is-haja, de moramo perpravljene biti, vse drugo, tudi svoje telesno shivljenje v' nevarnořt sgube pořtaviti, de le njo edíno, prelhubo in predrago vezhne sgube in pogube otnemo. Ali pa ravnamo tako? Ali pořnémamo rasumniga Jakoba, kteri je nar ljubřhi in drařhi v' sadnjo verřto pořtaval? O kajřhe! Mi veliko-krat svojo duřho v' pervo verřto pred sovrashnika pořtavimo, de zhařno in miuljivo s' sgubo svoje duřhe ohranimo. Nařhe vřakdanje djanje in nehanje nam obilno sprizha, de le bolj sa zhařno kakor sa vezhno fkerbimó. Ohranitev edíne duřhe nam řhe dořti na miřel ne pride, kadar se nam káj taziga ponuja, kar se našhi spazheni, pošeljivi naturi perleřhe. Mi ne řtorimó sařtran ohranitve svoje edíne duřhe, kar mornarji na barki sařtran ohranitve svojiga shivljenja řtoré.

Kadar se barka, od viharja sanesena, na kako grobljo ali našip pėřka vřéde in v' njem obtizhí, tedaj mornarji vse teshke rezhí, tudi blagó is nje v' morje mezhejo; to pa sato, de se barka slajřha, is pėřka vsdigne in fplava; de potem dalje veřljajo. To tudi takrat řtoré, kadar se barka potapljati sařhne, ali tudi kadar jih roparji podé, de jim f' polajřhano barko tolikanj lořhej uidejo. Glejte! mornarji ne porajtajo v' taki řili nobeniga, řhe takó drasiga blagá, urno, bres pomisľhljevanja ga v' morje smezhejo, de bi le f' tém svoje shivljenje otéli, in frezhno v' namenjeno deshelo perřhi.

Kristjani! v' řili, v' nevarnořti, svojo edíno in drago duřho sgubiti, bi mogli tudi mi po sgledu mornarjev

marfikake, tudi drage rezhi se vanati, de bi le njo edino in ljubo oteli, in jo v' vezhno shivljenje ohranili. Sakaj nafhe shivljenje na svetu je slo enako shivljenju mornarjev na barki. Tudi mi se prepeljavamo po morji sapeljiviga svetá med strahovitimi viharji hudih fkufhnjav, ki rabli zholnizh nafhe dushe femtertje me-zhejo, na klézhah ali fkalovji hudobije rasbiti in v' bresen pogubljenja treshiti pretijo — prepeljavamo se, pravim, v' svojo domazhijo proti nebeskimu domu. Med tem prepeljevanjem is ptujiga kraja v' svojo vezhno domovino se tudi zholnizh nafhe dushe na grobljo zhafniga bogastva, na péfik minljivih rezhi vezhkrat vféde in v' njih takó obtizhi, de se potem ne more nafha uboga dusha f' svojimi mislimi in sheljami proti nebesam povsdigniti. Tudi zholnizh nafhe dushe se vezhkrat potaplja, kér jo zhafne in posvetne rezhi prevezh obteshijo in jo v' dno posemljskiga takó potlazhijo, de se proti obljubljeni desheli nikakor vsdigniti ne more. Tudi zholnizh nafhe dushe roparji salesujejo in jo obropati hozhejo: hudizh f' svojimi fkufhnjavami, svet f' svojim sapeljevanjem in flabimi sglédi, in spazheno me-fó f' svojo posheljivostjo. Kristjani! saréf na viharfkim morji velizih fkufhnjav plavamo, v' blishnji nevarnosti smo satoniti v' globozhino smertniga greha. Kaj nam je tedaj storiti, de rabli zholnizh svoje dushe ohranimo, in na brod nebesfke deshele perpeljemo? To nam je tréba vezhkrat storiti, kar mornarji na barki storé. Tréba nam je marfikaj, kar nafho dusho v' gréh pogrés-va, ali jo v' poboshnim shivljenji sadershuje, od sebe vrezhi: sdáj se temu nafhi dushi fhkodljivimu dobizhkanju odpovedati, sdáj uno pregresfno svésó raster-gati in posheljivo nagnjenje do kake nevarne stvarí v' sebi satreti, sdáj si uno v' gréh vabljivo vefelízo odrezhi, sdáj se té ali uni flabi tovarfhi in perlosnosti v' gréh ogniti, sdáj is té ali une flushbe stopiti, sdáj is té ali une hífhe, kjer je veliko salesovavzov in ro-parjev svéte nedolshnosti, hitro hitro beshati. Vfiga tega in vezh taziga je dostokrat tréba, ali pa je nafha pre-

ljuba in draga dušha sgučljena. Kristjani! ali pa storimò vfelej takó? Ali posnemamo mornarje, ki vzhafih tudi drage rezhi v' morje mezhejo, de f' polajshano barko nevarnosti uidejo? Ali vershemo od sebe, to je, ali se odpovemo té ali uni rézhi, ki je nam v' spotiklje, in ki nam brani svestó Bogu flushiti in poboshno shiveti? Oj, de fmo vender takó omozhene pameti in terdiga, spazheniga ferzá, se temu odpovedati, kar nafho edíno dušho mámi in mori! Tí postavim dobro vésh, de te napzhina ljubesen do té ali une perfhone možhdo opovira, bogabojezhe shiveti, Jesufu Kristufu, shéninu svojimu, svestó flushiti; in vender se ji nozhesh po nobeni zéni odpovedati; tí rajshbi svojo edíno in predrago dušho sgučish, kakor nezhisto posheljenje v' febi sataresh! O flepota! — Tí tudi dobro vésh, de ti ni mogozhe v' ti hifhi, v' ti flushbi, poshteno shiveti in svoje zhiftofi ne le samo pred ljudmi, ampak tudi pred Bogam ohraniti; in vender jé nozhesh sapuftiti! Glej, tebi je tvoja flushba, ki le kakih pét lét terpí, in zhe bi tudi dvejšet lét in she delj terpéla, ljubshbi, kakor tvoja edína dušha, ki vezhno shiví! Šposnaj tedaj svojo neumnost, de takó po zeni svojo edíno in neskonzhno drago dušho pogubljaš! Vsémi si k' ferzu, de le edíno dušho imash, in de je ta tvoja edína dušha vezh vredna, kakor tvoje nezhimerno veselje, minljivi dobi-zhik — vezh vredna, kakor ves svét; potem ti ne bo preteshko, raji vse, tudi telefno shivljenje na sgubo postaviti, kakor svojo edíno, ljubo in drago dušho sgučíti in vezhno pogubíti.

III. Kar je zhloveku ljubó in dragó, posebno zhe je edino, tudi dobro sapira, de mu kdo tega ne ukrade, ali pa f' filo ne vsame. Zhe svésh, de so tatje v' blishnjim logu fkriti, kateri na tvoje pohifhtvo preshé; tedaj vse vrata dobro sapahneš, oknize (polikna) sapresh, na ftrashi ftojish, ter si ne upash zélo nozh svojih ozhi satisfniti. Zhe pa vender le tat v' hifho perlómi, prezej zhvívzh sasheneš: Pomagajte! pomagajte! tatovi so tú. In f' tazim vpitjem tatove odsheneš,

zhe imajo v' sebi le fhe nekoliko strahú. Ravno takó bi mogli tudi mi safran svoje edíne, ljube in drage dushe ravnati, ter jo s' vso fkerbijo in mozhjo varovati, de nam jé tatjé ne poshkodvajo in ne ukradejo. Ali pa várujemo svoje dushe f' toliko fkerbijo, kakor svojiga blaga? Ali fkerbno sapiramo vrata in okna svojih ozhí in vshéf, fkosi ktere po besedah preroka Jeremija (9, 21.) smert v' nasho dusho perlese, in jo umorí? to je, ali várujemo svojih ozhí nezhistih pogledov, svojih ushéf pa neframnih pogovorov, de se potem v' nashi dushi nezhiste misli ne sbudé, in hudo posheljenje ne spozhne, ktero jo umashe, ofkruni in fhe zlo konzhá, ako vánj pervolimo? Hzhí, dekla, pastaríza! ali tí svoje spavnizo ali kamro (kimnato) dobro sapirash, de tje tat po nozhi vánjo ne perlómi, in ti nar drashjiga, kerstne, bele obleke, svete nedolshnosti, angeljske zhifosti ne ukrade? In zhe perlomi, in se s' lépo, tiho besedo odpoditi ne da, ali sashenesh zhvizh: Pomagajte! pomagajte! tat je perfhel. Vém, de si sdajle mislish: Mene je fram takó vpiti; kaj ljudje porezhejo? — O sirota, kakó si vender abotna (neumna)! Ali je hifhniga gospodarja fram vpiti in klizati, zhe mu tat premoshenje poropati hozhe? sakaj bi neki tebe bilo!? Ali je morde tvoj saklad ali fház menj vreden, kakor gospodarjevo premoshenje? — Kar pa pametni ljudje porezhejo, je to: Ta je fhe poshtena devíza, kér svoje zhifosti f' toliko serzhnostjo váruje in brani! Kar pa hudobni ljudje pravijo, tega vésten in poboshen zhlovek zlo ne porajta, de le svojo edíno dusho v' vezhno shivljenje ohrani. Pamenen zhlovek ne porajta, kakó shabe v' blishnji lushi regljajo: le famo otrozi se nánje osirajo, ter jih poslufhajo.

IV. Sadnjizh sguba ljubiga in drasiga, posebno zhe je edino, zhloveku tudi mozhno do serza gré, in sjubljeno spét sadobiti sheli. To vam hozhem s' nekterimi sgledi pojafniti. Tam pride kmèt vef otóshen in klaveren domú, ne more ne jesti, ne piti, ne fpati, zlo nizh se mu ne poljubi, vef je samishljen. Kaj

vam je, ozbe! de ste vsi pobiti in preshaljeni? — Kak bi ne bil! taka je, de se Bogu usmili! nizh vezh ni pravize na svétu! ves denar sim v pravdo utaknil, in je vender le sjubljena. — Tu spet revesh sdihuje in s' rokami fklépa, ne da se potolashiti. Ljubi moj! kaj se ti je pergodilo? Oh kaj! hifha mi je do tal pogorela. Vsi smo bosí in nagí, sima je tù, kam se bomo djali!? — Tam spet joka in sdihuje uboga dékla, rekozh: Tazhaf, ko sim s' doma bila, so mi bile vse prasnizhne oblazhila is fkrinje ukradene, nimam, de bi se preoblekla. — Tam spét nek mosh pertezhe in v-pije: pomagajte mi! edini konj, ki ga imam, mi je v' grapo padel i. t. d.

De zhlovek po taki in toliki sgubi shaljuje, mu réf ni samériti; tode f' svetim Ziprijanam, fhkofam in marternikam, moram vender le vprafhati, kjé so take britke folsé, zhe kdo f' smertnim greham svojo edíno, predrago dusho sgubi? „*Sjubljena pravda, pogorela hifha, ukradena obleka, ponesfrezhenó shivínzhe se s' velikim nepokojem objokuje; zhe pa kristjan svojo dusho sgubi, kjé so folsé, kjé je nepokoj, kjé shalost? Na to sgubo fhe ne misli, ampak se vesélo sméja, pokojno spi, in se norzhuje, kakor de bi mu sa dusho zlo nizh mar ne bilo. Revesh! svojo dusho si sgubil, in vender milo ne jokash?*“ Ta sguba vse druge sgube nefkonzhno prefeshe, ta sguba edíne dushe je vredna kervavih folsá. In vender kakó poredkama tekó nad toliko sgubo take mile in britke folsé! Oj, de bi se pazh danf in tudi fhe potlej milo jokali nad sgubo svoje edíne dushe uni siromaki in une sirote, ki so med feboj v' pregréfhni svési shiveli, Bogá shalili, ljudi pohujfhali, in svojo zhiftoft s' nogami tep-tali; ne pa sato, ko se bojo mogli lozhiti, in ljubljeni v' ptujo deshelo iti! O de bi jim pazh ta lozhitev v' svelizhanje njih edíne dushe flushila!!

Kristjani! posihmal bolj pogoftama in bolj shivó premifhlujmo, de le edíno dusho imamo, in kakó ftrafhno je, edíno dusho sgubiti; potem bomo gotovo tudi

bolj pridno sánjo fkerbéli, in jé ne bomo nikdar nikoli, po nobeni zeni na prodaj nošili. Kadar naš bojo hude fkufhnjave nadlegvale, ali pa sprideni svét v' gréh napeljeval, tedaj se s' všo rešnôbo vprafhajmo: oh, kaj bo s' mojo edíno, ubogo dušho, zhe pervolim! ali je pametno, de sa kratko veselje vezhno sgubim? ali je pametno, de sa majhen dobizhek svojo drago dušho in nebeshko kraljestvo prodam, in si memo téga she peklenške, vezhne matre nakopljem? Nikdar nikoli take nespameti! Vojškovati se hozhem soper vse sovrašnike svoje edíne dušhe, ter jih s' gnado boshjo in f' svojo persadevo ferzhno premagati, de mi bo Gospod kdej véniz smage na glavo pošádil in me postavil med svoljene boshje, kterih veselímu petju in zhefhenju shiviga Bogá bom tudi jes svoj glas perdrushil, in s' njimi neprenéhama vpil, rekozh: *Zhašt Bogu nashimu, ki sedi na sedeshi, in Jagnjetu . . . Hvala in slava, in modrost in sahvala, zhašt in krepost in mozh bódi nashimu Bogu od vékomaj do vékomaj. Amen.* (Škriv. ras. Š. Jan. 7, 10. 12.)

Sadnji dan léta.

Od popotvanja v' vézhnoft.

Tukaj nimamo obfkojzihiga méfta, ampak perhodnjiga ifhemo. (Hebr. 13, 14.)

Šhé fpet fmo na konzú tekozhiga léta, hitro hitro bojo tudi fhe njegove sadnje ure minile! Ovbe! kakó naglo gré zhaſ, in s' njim tudi nafhe shivljenje. Hitro dère biſtra voda is ſtermniga hriba; naglo letí ptiza pod nebam; ko bi trenil fhvigne blifk fkosi zherne oblake: fhe hitreji gré zhaſ in s' njim tudi nafhe shivljenje. Komaj fe fpozhone, ſhe míne; in ta zhaſ, ko s' vami govorim, nam ſproti uhaja; s' njim pa tudi zhaſ nafhiga shivljenja prehaja. Hitro gremò is tega ſvetá, in nobena zhloveſhka mozh naf vdershati ni vſtani, kakor tudi zhaſa vſtanovíti ne more. Pa kam tako naglo? bratje in ſeftre v' Kriſtufu! kam tako naglo? Tje v' nesnano deſhelo, kjer fe tudi zhaſ vſtavlja, kjer lét ne fhtejejo vezh, kjer nimajo ure nobene, kjer je fhe in fhe, ſmirej ſmiram — v' vezhnoft tako naglo gremò. Sato pravi Pridigar v' ſvetim piſmu: „Zhlovek gré v' hiſho vezhnoſti ſvoje“ (Prid. 51, 5.). Šhe fmo tukaj v' ſoſni dolini, pa kmalo naf ne bo, ker fe tudi nad nami ſpolnujejo beſede poboshniga Joba: *Zhlovek kratko zhaſa shivi, kakor zvetliza (ali roſhiza) perzveti, in kot ſénza ſgine*“ (Job. 14, 1.). Ne bo dolgo, in ſhé bojo drugi na nafhíh proſtorih fedéli, nafho obleko noſili, nafhe bukva brali, nafhe flushbe opravljali, v' nafhíh poſteljah leſhali; sato ko fe

jim bomo mi umaknili, kér fhli bomo po Josvetovih be-
 fedah (23, 14.) *pot vsiga mesá*, fhli bomo v' hifho
 vezhnofti svoje. Refnizhno je tedaj, kar govori fveti
 Pavl rekozh: „*Tukaj nimamo obstojezhiga mésta, am-
 pak perhodnjiga ifhemo.*“ Ref, tukaj na semlji ni-
 smo domà, ampak le proti domu gremò. Semlja ni na-
 fha prava domazhija, ampak je le pot v' vezhno do
 movino. Le popotniki smo v' desheli, kakor so nafhi
 spredniki bili, in sa njimi v' obljubljeno deshelo gremò.
 Zhe smo pa popotniki v' desheli, in is nje v' svojo
 pravo, vezhno domovino gremò; je nam treba fkerb-
 nim fkerbnim biti, de po pravim potu in neutrudama
 hódimo; sakaj zhe kdo po pravim potu neutrudama ne
 hódi, ali pa zhe na stranfke, krive poti sajde, ne bo
 nikdar nikoli v' svojo domovino perfhel — in to je
 sapopadik mojiga danafhnjiga govorjenja. Rasloshiti vam
 hozhem v' priliki, *kakò de se kristjani na svojim potu
 proti vezhni domovini sploh obnashajo, in kakò bi
 se obnashati mogli, de bi tudi gotovo vánjo perfhli.*

I. Del.

Ko sim premifhljeval, kaj bi vam sadnji dan léta
 pridigoval, se mi je sdélo, de na hribzhiku per nékim
 snamnji ftojim, v' katerim snamnji je fvéta britka po-
 doba (martra) víféla. Tik tega snamnja je peljala os-
 ka in ternjeva pot na vífoko goró k' fveti Trojizi. Sra-
 ven té oske, ternjeve poti je bila tudi fhíroka in slo
 povoshena zefsta ípeljana; tode ta zefsta ni fhla memo
 fvetiga krisha, ampak je bila nekoliko pod njim na
 ffran in vprék obernjena. Ob kraji ternjeve poti fo bili
 fhfazijoni krishevíga pota postavljeni, per njih pa klop-
 zhíze, na kterih fo se od hóje smamljeni in utrujeni
 popotniki oddihovali, ter tudi novo mozh dobivali, urno
 dalje stopiti. Ob imenovani zefsti pa je bilo veliko ve-
 liko prav salih goftiniz ali ofhtarij, pa tudi veliko ko-
 fhatiga drevja, in pod njim polno pogernjeniga omisja
 in ftolov: vfe je bilo tú prav po volji popotnikom v'
 postreshbo napravljeno.

— Ko tedaj per snamnji svete britke podobe (martre) stojim (sdelo se mi je, de je bilo ob poletnim zhasu, ko je solnze ravno prav perpekati jelo), kar pride is mešta po zesti truma ljudi obojniga spola, pa fhe vezh moshakov ko shenftva, in vfi se netégama pod snamnjem na ftran po fhiroki zesti obernejo, kakor de bi se bili mene per snamnji uftrahbili in svete britke podobe (martre) sbali. Vprasham jih rekozh: bratje in festre! kam tako naglo po zesti? To vprashanje fo mi nekoliko sa slo vseli rekozh: Hém, kaj naf vprashate — kam!? Šaj vidite, kam gremo; to pa tudi véfte, kam té dni ljudje hodijo. Zhe hozhete vediti — kam? Na boshjo pot, gôri na góro k' sveti Trojizi gremò. — Oh, perjatli moji! jim rezhem, ta pot pazh ni prava k' sveti Trojizi, po tej sloshni in ravni zesti fhe ni nikdar nobeden na góro perfhel. Glejte! tale pot tik snamnja, koder je svéti krishevi pot postavljen, je edino prava na uno góro k' sveti Trojizi. In shé fo jeli nekteri smed njih pomifhlejvati, ter se tudi na osko krishevo pot vrazhati. Na tó se nekdo smed trume oglafí (bil je po gosposko oblezhen, prav predersniga obrasa, in je hotel prav veliko vediti, mende je tudi nekaj v' fholo hodil), ta moderjan tedaj v' fuknji se oglafí rekozh: Ne bódite vender tako neumni (in je per tih befedah po svoji gerdi navadi prav mozhno saklel), ne bódite tako nespametni, vsiga verjeti, kar vam far pové! Šaj vidite zesto pred seboj — dosti je povoshena — kar nam ozhitno kashe, de jih je shé veliko pred nami po nji hodilo; zhe fo tí pred nami na góro perfhli: bomo tudi mi. Perjatli moji! jim fhe rézhe, le sa menój, jes val bom vòdil, de bo prav — le sa menój! — Na tó fo jo vfi sa njim po fhiroki zesti vderli. Sdihníl fim sa njimi: O vi ffromaki! ki goljufnim befedam predersniga sapeljivza raji verjamete, ko meni, ki vam refnizo povem; ako se kmalo ne verneté na osko pot, ne bote nikoli vidili svete Trojize na gôri. *In te popotnike fim sahódnike imenoval* — sato ko fo is prave poti na krivo sahodíli ali safhli.

Prezej sa njimi pride druga truma ljudi is mesta, in tí so prav sferbno okrog febe gledali, kjé bi bilo kàj bolj mehko in sloshno hoditi, in so se tudi po fhi-roki, povosheni zefi obernili. Tudi njim fim rekel: Per-jatli moji! vi ne grefte prav na góro; tale, tale oska pot tik svete britke podobe (martre) je prava k' sveti Trojizi. — Rekli so mi: Gospod ozhe! nafhe popot-vanje na góro je shé famó na febi dosti teshavno, zhimú bi she po unim kamnitnim in ternjevim potu ho-dili! bomo shé tudi po tej lépi zefi okrog na góro perfhli, zhe tudi nekoliko delj hódimo, pa faj po rav-nim in glatkim gremò. — Nikárte! jim rezhem, ni-kárte! ta pot, po kateri sdaj hodite, je sizer ref bolj sloshna in mehka; tode perpeljala vaf bo v' velike gofhave, na kraj strafhnih globozhín in prepadov, in zhe vaf nozh vjame, bote vfi vánje popadali. — Ne bomo ne safhli, so mi djali, faj imamo góro pred fe-boj, in vidimo oddelejzh zerkev svete Trojize! — Shli so tedaj po sloshni, mehki zefi; tudi sa njimi fim sdih-nil, *in fim jih mehkushe imenoval*; sato ko so si le mehkiga pota k' sveti Trojizi ifkali.

Ko she per snamnji stojim, je she veliko popotni-kov is mesta perpélo in pershvisghalo; pa ne vém, kaj so shé péli, toliko pa dobro vém, de nizh fvetiga ne. Ko blishe mene pridejo, jih flifhim, takole med febój se meniti: Šolnze je she visoko — sdaj nar bolj per-peka — foparza je velika — veste kaj? tukaj le po-zhijmo! de vrozhina mine; bomo pa potem per bladu hitreji stopili, in vender she lahko do vezhera k' sveti Trojizi perfhli. — Tim fim pa rekel: Bratje moji in festre! nikár se ne sanafhajte v' svojo mozh, de bote per bladu, ko bo solnze shé sahajalo, hitreji v' hrib stopili; sakaj pot na góro k' sveti Trojizi je slo te-shavna, de se ne da hitro stópiti, in ne veliko perhi-téti; pa je tudi tako dolga, de imate zel ljubi dan dosti hoditi, in she bote komej do vezhera na góro perfhli. — Tudi ti popotniki nifo mojiga svarjenja zhi-flali. Nekteri smed njih, ki so dosti denarjev imeli, so

fbli v' blishnje goftinize, kjer fo dobro jedli in pili, igrali in plesali, prepevali in norzhevali, s' eno besedo, dobre volje bili; med tem posvetnim flhumam pa fo popolnoma posabili na sveto Trojizo. Drugi pa, ki nifo ravno dofti denarjev imeli, v' goftinizah dobre volje ifkati, fo pa pod drevjem posédli, ter se pogovarjali in povshivali, kar fo ravno feboj imeli. Tudi njim ni bilo mar, na pot se vsdigniti in urno proti sveti Trojizi stopiti. *Vse té popotnike*, ki jih ni zlo nizh poskerbélo, fhe do vezhera priti na góro k' sveti Trojizi, *sim lahkoshivze imenoval*.

Kér se tí lahkoshivzi le fhe nifo hotli na pot vsdigniti, defiravno sim jih vezhkrat opominjal, se jih je poslednjizh fhe dremaviz lotil. In kaj se je sgodilo? Vezhidel fo pod drevjem v' senzi polegli in terdó safpali. In *te spijozhe popotnike*, katerim je bilo spanje ljubfhi kakor sveta Trojiza, *sim sašpanze imenoval*.

Šhe enkrat sim lahkoshivze opominjal, in sašpanze dramil, na pot se podati, tode nizh nisim opravil. Djali fo mi: Šaj se tako ne mudí — faj ne bo fhe tako kmalo nozh — bomo shé fhe fbli — prav lahko bomo fhe do nozhi na góro perfhli. — Kdáj de fo se tí ljudje spreunéli in predramili, in na pot vsdignili, ali jih je morde nozh med potjo vjela, téga ne morem dobro véditi; to pa prav dobro vém, de ne lahkoshivzov, ne sašpanzov ni bilo viditi per sveti Trojizi.

Ko fhe per snamuji stojim, pride is mefta fhe veliko shé bolj pósternih in perletnih ljudi obojniga spola, ki fo bili s' bréfhnjem ali popotnuizo sa boshjo pot tako obtesheni, de fo se jim pod tesho kolena fhibile. Tí ljudje fo se med febój pomenkvali od vojske, dragine, flabih zhafov, pizhliga perdelka in perflushka, kupzhije, shivíne, poljá i. t. d. Med njimi pertira is mefta tudi nekoliko vosov, ki fo bili s' blagam prav možno oblosheni, na kterih fo bolj premoshni in bogati sedéli (meni se posdeva, de je bilo med njimi veliko kupzov in gospóde), in fo ravno take in fhe druge pogovore imeli, kakor uni, ki fo pésh hodili. — Vsim tím sim

perjasno rekel: Ljubi perjati moji! s' tako teshkimi jerbafi na glavi, s' tolikofhnimi koshi na herbtu, s' tako obloshenimi vosmí pazh ne morete po tem oskim in kammítnim potu v' góro k' sveti Trojizi pertirati; vi in vafhi konji morate shé na potu pod hribam opefhati; nozh vaf bo vjela, in potem ne bote vidili pota k' sveti Trojizi. Véste kaj?! glejte, tukaj na potu je veliko tazih popotnikov, ki so fkorej prav prasni, in le nekoliko breshnja — prav sa véliko filo in potrebo — imajo, in bati se je, de bi ti siromaki od lakoti na potu ne opefhali, in se v' sili she zlo ptujiga blagá ne lotili. Tém siromakam tedaj, pravim, nekoliko od svoje obilnosti podelíte; potem bote vsi fkupej prav urno na góro stopili. Posebne vi na voséh! podelíte od svojiga obilniga premoshenja revnim péshizam, de bojo vam v' hrib k' sveti Trojizi potísnili, in vam v' nevarnih krajih vosove podpirali, de kje ne omahnete in se v' globozhíne ne prekuznete. — Odgovorili so mi she dosti perljudno: Gospod! faj famí dobro veste, kolika dragína je sdej in she vézhi se je bati! kakó flabi so nafhi perdelki in perflushki! in le pomíflite, kakó deljezh je she sveta Trojiza! pa she tudi otrozhizhe imamo feboj, ki tolikanj radi jedò in veliko potrebujejo; ne moremo tedaj veliko drugim delíti, ker na sadnje bi she nam in nafhim otrokam permankovati utegnilo. — Kér mojiga poduka niso hotli sprejeti, sim tudi nad njimi sdihnil, rekozh: O vi v' zhasno vse prevezh samíshljeni popotniki! ki pod tesho svojih prevelizih fkerbí in svoje popótnize omagujete, in ne prevdarite, koliko vam je na potu proti sveti Trojizi v' shivesh potreba; gotovo bote med potjo opefhali, nozh bo vaf prehitela, in ne bote vidili pota do svete Trojize. — *In te popotnike sim obtéshenze imenoval.*

Ko sim she govoril, je perfhlo sadnjizh she nekaj ljudi is mefta (eni pésh, drugi na voséh), ki so per snamnji nekoliko postali, ter me prav perjasno vprafhali rekozh: Duhovni ozhe! gremo li prav po tej poti na góro k' sveti Trojizi? Vidimo, de drugi pred nami

ne gredò po nji, ter so se vezhidel po fhiroki, gladki zesti obernili. — S' velikim vefeljem fim jim odgovoril: Prav, prav greste. Ta pot je fizer oska, ternjeva in polna teshav; tode je edino prava k' sveti Trojizi. Nikár ne glejte, kod drugi hodijo, vi le po tej urno stopíte! Zhe se bote na potu prevezh upekali, in zhe bo vam jelo ferzé upadati, fhe do vezhera priti na góro; pa nekoliko na klopzhízah per svetim krishevím potu pozhijte, ter se tudi pogoftama na góro k' sveti Trojizi osirajte, in potem bote novo mozh in ferzhnost dobivali, tudi po teshavni poti urno in neutrudama hoditi. Vam revnim, ki morate péfh hoditi, in pomankanja potrebne popotnize terpete, fhe posebno perporozhím: Nikár ne savídite unih, ki se vosijo, ter ne míflite, de se jim veliko boljshi godí, ko vam, ki péfh hódite; sakaj po takim oskim, kamnitnim in robaftim potu tudi voshnja fvoje teshave ima; tudi nje od voshnje vse koftí bolé, in per tém so fhe v' veliki nevarnosti, sverníti se is pota in pasti v' globoke prepáde. Smem tedaj rêzbi, de je fhe boljshi po kamnitnim potu na góro hoditi, kakor na vosu se peljati. — Vam pa, ki se vósíte, moram tudi fhe poseben nauk dati: Nikár ne posabíte slajshati fvojih vosóv, ter od fvoje obilne popotnize potrebnim péfhizam podeliti, de bojo vam is hvaleshnosti vosove v' nevarnih krajih podpirali, in vam tudi na góro potifnili, kadar bo treba! — Vfi tí popotniki so moje nauke s' hvaleshnim ferzam sprejeli, ter se tudi po njih sveftó ravnali. In *té popotnike fim imenoval romarje svete Trojize.*

Poslednjizh fim fhe všim fkupej rekel: Sdaj pa, spreljubi bratje in sestre, le urno in ferzhno po tesnim potu na góro k' sveti Trojizi! Nobena stvar naj naf ne oplafhi in ferzhnosti ne vsame! Le neutrudama hódimo! Bog naj je s' nami! Angelj várh naj naf spremlja! potem smemo upati, de bomo na vezher shé per sveti Trojizi hvaljno péfim sapéli.

Poslufhavzi moji! véim, de shé famí dobro sazhutite, kdo so popotniki v' povedani priliki; de bote

pa njeni pomèn sbe bolj rasuméli, in v' nji fkríte refníze sbe svetlejshi sposnali, ter si jih tudi globoko v' svoje serza vtísnili, jo vam hozhem nekoliko pojáfniti v'

II. Delu.

Popotniki k' sveti Trojizi smo mi kristjani, ki is tega svetá v' vezhnost gremò. Vsi smo naménjeni na Šionfko goro — v' nebeslki Jerusalem — k' presveti Trojizi; tode med nami popotniki je velik raslozhik: nekteri so *sahódniki*, drugi so *mehkushi*, tretji so *lahkoshivzi* in *saspanzi*, zheteri so *obtèshenzi*, in le nekaj je neutrujenih *romarjev* k' presveti Trojizi v' nebefa.

Kdo so tedaj sahódniki, ki so se kój pod sveto britko podobo (martro) na shiroko zesto obernili? — Nekteri smed kristjanov so, kateri ali v' svojih mislih, ali pa v' svojim djanji od Kristusa in njegoviga svetiga evangelija odstopijo, in po svoji prevsetni termi in spazheni volji shivé.

Jesuf Kristuf pravi: „*Jes sim pot, in refniza, in shivljenje. Nihzhe ne pride k' Ozhetu, kakor po meni*“ (Jan. 14, 6.) Kdor tedaj od Jesusa, ki je edino prava pot k' Ozhetu v' nebefa, in od njegoviga svetiga uka odstopi, — bodi si v' mislih, s' besedo ali s' djanjem — ta odstopi od prave poti v' nebefa, in se na krivo pot pogubljenja podá. Kdor od Jesusa — vezhne Refníze — odstopi, ta se sgubí, kar njegovo véro sadeva, v' strafhne smotnjave, on hudizheve lashí in smifhljave ljudi sa gotovo refnizo imá; in ni se zhuditi, de tudi po njih svoje shivljenje ravná. Kdor od Jesusa odstopi, ki je shivljenje in vsm, ki se njega dershé, dufhno shivljenje — svojo vsigamogozhno gnado — daje; kdor, pravim, od Jesusa — shivljenja — odstopi, on pade v' dufhno smert, v' gréh, v' sovrashtvo shiviga Bogá; on je od shive terte — Jesusa — odresana, fuha mladíka, ki ni sa drusiga, de se v' ogenj vershe in sgori. (Jan. 15, 6.) Ali niso potem takim vsi taki ljudje saréf sahódniki, kér edino pravo

pot, vezhno refnizo in vezhno shivljenje sapusté, in se na krivo pot, v' strahovitne smotnjave, v' dušno smert, v' vezhno pogubljenje prostovoljno podajo? V' refnizi, sahódniki so uni moderjani, vezhidel po gosposko oblezheni, polni prevsetnosti in napuha, ki le famo tó verjamejo, kar s' svojo plitvo pametjo sapopadejo; refnize pa, ki njih plitvo pamet visoko preseshejo, is prevsetnosti savershejo in sanizhujejo; ker jim njih napuh in hudobno ferzé ne perpušti, svoje prasne glave refnizam svéte vere vkloníti, ter se jim f' ponishnim duham podvrezhi; tega pa sato ne, de potem bres strahú in grisenja vésti hudobno shivé. Sakaj vera jim déla strab, njih hudobno vést budí in hudobije jim ozhita; vse to pa je spridenim ljudem grosno nadleshno, kér jim krati pregreshno veselje; toraj raji véro savershejo, kér si mislijo, de bojo bres vére po svojim posheljenji v' pokoji hudobno shivéli; zhe pa bojo bres vére tudi pokojno umerli, na tó sdaj she ne mislijo.

Tazih sahódnikov od fvetiga krisha in od fвете vére bi vam, dragi poslufhavzi! she zlo v' misel ne jemal, ko bi oni vafhi sapeljivzi ne bili. Vafhi sapeljivzi so pa sato, kér dobro vedó, de jim ni mogozhe svojih hudobnih naklepov, svojih shivinskih sheljá nad vami dopolniti, zhe vam préd vere ne vsamejo; sakaj véra je bramba soper hudobno shivljenje, in ta bramba — svéta véra — mora poprej poterta biti, de se kdo pregovoriti da, samopafshnimu shivljenju se vdati. Sato pravijo ti bresboshni in bresverni moderjani: kakó si vender neumen, kakó si terzijalifka, de moresh kàj taziga verjeti, kar farji uzhé! Saj ni vse greh, kar pravijo. To ni nizm! uno ni nizm! Saj jes vse dobro véim, ko sim v' fholo hodil, in tudi take bukva bral. Takole je lé! méni verjemi! — In sdaj saporedama svojo v' hudizhevi fholi nauzheno modrost raskladati sazhe.

Od tazih sapeljivzov Jesus govori, in se jih varovati, tudi val opominja, rekozh: „*Varujte se lashnivih prerokov, kteri pridejo k' vam v' ovzhjih ob-*

lazzilich, snotraj pa so sgrabljivi volkovi! Po njih fadi (to je, po njih délih) jih bote sposnali. (Mat. 7, 15.) Njih hudobne déla vam ozhitno kashejo, de niso is Boga, de refnize ni v' njih, de so goljufi — lashnivi preroki. Gorje pa njim lashnivim prerokam! kateri druge od Gospodove poti — od svetiga evangelija — odvrazhujejo; kér nje bo préd ali potlej shiba boshja sadéla. Tega imamo v' svetim písmu ístrafhno pergodbó.

Ko íta sveta aposteljna Pavl in Barnaba na otoku Zipru besedo boshjo osnanjevala, ju (njiju) je deshelni poglavar, po imenu Šergi Pavl, k' sebi poklízal, ter je shelel íflíshati besedo boshjo. Vítavljal se je jima pa néki krivi prerok Elíma po imenu, in je ískal deshelniga poglavarja od vere odverniti. Šveti Pavl pa, napolnjen s' svetim Duham, je vanj terdó pogledal in rekel: *O polni vse goljufije in vse lashnivosti, ín húdízhevi, ísvrashnik vse pravize, ne néháfsh prevrazhevati pravíh potov (naukov) Gospodovíh! In glej! sdaj je roka Gospodova soper té, in oflepel bosh, in ne bosh vídíl íolnza nékaj zhaífa. In sdajzí je padel nanj mrak in temà, in je okoli ítapal in ískal, de bí mu bíl kdo roko podal. (Djanj. apóst. 13.)* —

Taka in íbe hujíshí temà pade na lashnive preroke sdajnih zhaífov, in na vse ítífe, kateri njim verjamejo; oní na ívojí dúshí ípopolnama oflepé, de ne vídíjo ístrafhniga bresna, ko se pod njíh ínogami odzíra, v' íteríga bojó gotovo túdí padlí, ako se k' Jesufu, kateri je pot refniza in íshívljenje, ne vernejo. Pa íshalofhno je, de se ísahódníkí malokdaj vernejo; oní vezhídel umerjejo v' ívojí dúshní íslepótí in níkolí ne vídíjo ípreívéte Trojíze.

Drúgí ípopotníkí ío méhkúshí, kateri se bodezhe, ternjeve potí bojí, in bí rádí íe po méhki, gládki in íroshízamí ínáfílaní potí k' ívetí Trojízí íperíhí.

Od íteh dvéh potov — bodezhe in gládke — Jesuf Kríííuf v' ívetím íevangelíí ítakóle govórí: „*Kakó íefna je pot, íktera ípelje v' íshívljenje! in malo jíh je, íkterí jó ínajdejo. (Mat. 7, 14.), in pot je ípro-*

storna, ktera pelje v' pogubljenje, in veliko jih je, kteri po nji hodijo. (Mat. 7, 13.) Tefna pot, od ktere tu Jesuf govori, so sapovedi boshje — sapovedi fvetiga evangelija — sapovedi matere katolifhke zerkve. Po vsih tih sapovedih na tanko shiveti, je mehkimu zhloveku filno teshavno in teshko. Teshavno mu je, vse svoje rasvajene pozhutke v' bersdah dershati, f' teshkimi in grenkimi deli svoje grehe isbrisovati, in sanje pravizi boshji sadoftovati, v' jedi in pijazhi sdersh-nimu in tresnimu biti, vse sapovedane poste na tanko spolnovati, in svoji posheljivi naturi marfikako vefelizo odrezhi. Teshko mu je, svoje hudo nagnjenje in posheljenje v' sebi satirati, pervo ifkro napuha, nevofh-ljivosti, jese, nezhistofti v' sebi pogafiti, napzhini ljubesni do tega svetá, in kar je na njem, odpovedati se, in vse le is ljubesni do Boga storiti. Teshko mu je, vse krishe in teshave voljno náse vseti, svojim sovrashnikam is ferza opuftiti, jim dobro storiti in sanje moliti. Teshavno mu je, vse hude navade opuftiti, gresfhne svése rastergati, pregresfhne shelje is ferza strebiti, in lépe zhednosti vánj safaditi. Teshavno in teshko je meh-kushnimu, rasvajenimu zhloveku, po tefni poti fvetiga evangelija hoditi; in ravno sato, ko je teshko in teshavno, se raji na prostorno zefto mehkgiga shivljenja oberne, kjer po svojim hudim posheljenji, po svojih gresfhnih navadah, po spazhenih fhégah svetá lahko prav sloshno in perjetno shivi. Tode ta prostorna zefta rasvajeniga shivljenja, ktero hudobno posheljenje, spazheni svet in fatan peklenfki naréjajo in ravnjajo, ne pelje v' shivljenje k' presveti Trojizi; ampak v' pogubljenje, kar nam Jesuf, vezhna Refniza, saterdi, rekozh: „*Prostorna je pot, ktera v' pogubljenje pelje, in veliko jih je, kteri po nji hodijo.*“

Tretji popotniki k' sveti Trojizi so lahkoshivzi in safpanzi. Lahkoshivze imenujem une lahkomifhljene kristjane, ki jih prav malo, ali pa zlo nizh ne fkerbí v' nebefa priti in svojo dusfo vezhno svelizhati; faj fhe v' to veliko ne mislijo. Oni shvishgajo in pojejo,

jedò in pijejo, po veselízah hodijo in kratke zhasè vshivajo, s' eno bosèdo, smirej fo dobre, kakor pravijo, shidane volje; med tém pa jim Bog, dufha, smert, fodba, pekel, vezhnoft ne pride dosti na mar. Oní takó lahko in bresfkerbno shivé, kakor de bi jim nebèsa naproti fhle, in ne oni proti nebèsam neutrudama hoditi mogli; kèr ne pomislijo téga, kar Jesuf govori, de *nebeshko kraljestvo silo terpi, in de ga le filni náse potegnejo.* (Mat. 11, 12.)

Vender niso vsi taki, de bi le smirej dobre volje ifkali, tako lahko in bres vse fkerbí shiveli. Nekteri imajo veliko veliko fkerbí, prav teshko shivé, tudi svoje déla in flushbe prav fkerbno in na tanko opravljajo, in vender fo lahkoshivzi, kar svelizhanje njih dufhe sadéva; sato ko nimajo fkorej nobene fkerbí, sraven svojih mnosih dél in opravil tudi Bogu sveftó flushiti, svoje vsakdanje molitve in ozhitno flushbo boshjo s' vso mogožno poboshnoftjo opravljati, vsake perloshnofti v' gréh se ogibati, svojo dufho vsih madeshev ozhifhevati, od zhafa do zhafa k' svetim sakramentam perftopiti in svoji dufhi lepих zhednoft perdobiti. Vse to je njih mala in sadnja fkerb. In kaj se sgodí? Ravno savolj té svoje nefkerbnofti sa svelizhanje svoje dufhe padejo v' duhovno dremoto, in se saspanzi imenujejo.

Saspanzi fo namrezh uni kervavih folsá vredni kristjani, ki v' svojih gréhih mirno in pokojno shivé, kakor de bi spali. Bog fizer vezhkrat saspanze drámi in budí; budí jih po mnosih shalofnih pergodbah in nefrezbah, po svojih flushabnikih in drusih poboshnih ljudéh, vftati is grehov spanja, podati se na pot pokore in poboljshanja, vsdigniti se proti sveti Trojizi. Saspanzi réf vezhkrat boshji glas sasflshijo, se nekoliko predramijo, ter svojo glavo (kakor préd saspanzi) nekoliko kvishko vsdignejo-rekozh: Treba bo vender le vftati — treba bo drugazhi sazheti. E pa faj je she zhaf — bom shé she! In med tem „*bom shé she*“ jim ozhí spét fkupaj padejo, in she flajshhi sasfé, kakor popréd. Ta peklenfka pésem: „*bom shé she*“,

ktero hudoba lahkoshivzam in sašpanzam neprenehama prepéva, jih v' stare hude navade sasiblje, ter jim grefhno španje daljšha in flajšha. O koliko tavshent in tavshent ljudi je ta goljſiva pésem „*bom shé she*“ pogubila, ker so svojo pokoro od dneva do dneva odkladali; in tako dolgo odkladali, de jih je nozh vjela, in potem niso najdlji pota k' fveti Trojizi!

Zheterti popotniki so obtéshenzi. Nekteri smed njih so pésh, drugi se vosijo. Péshizi f' teshkimi koshi na herbtu in velizimi jerbasi na glavi so uni bolj revni kriftjani, kateri pod tesho svoje revfhine in previlizih fkerbí sa zhafne potrebe na potu svetiga evangelija omagujejo in peshajo. Prevelike fkerbí sa zhafno njih glavo takó obteshé, de smirej mislijo rekozh: Kaj bomo jedli, kaj bomo pili, f' zhém se bomo oblazhili? med tém pa uno imenitnišhi fkerb: kakó bomo poshteno, pravizhno, ljudém bres fhkode in Bogu dopadljivo shiveli? kakó se vsiga greha — posebno krivize — varovali? kakó svojo dušho s' lepimi zhednošmi — sosebno f' terdnim saupanjem v' previdnoš boshjo — osalishali in v' gnadi boshji umerli? to imenitnišhi fkerb, pravim, pa popolnoma s' glave spušté. Oni tedaj ne ravnaajo po Jesufovi sapóvedi, ki pravi: „*Ifhite nar popréj boshjiga kraljestva in njegove pravize, in vse to (zhafno) vam bo perverssheno. Ne fkerbite tedaj sa jutri; sakaj jutershnji dan bo sam saše fkerbel. Sadošti je dnevu njegova lastna tesha-va.*“ (Mat. 6, 33.) Jesuf nam sapové, de moramo vse svoje saupanje v' Bogá in v' njegovo svéto previdnoš štaviti; obtéshenzi pa she nad Bogam in njegovimi modrimi narédbami godernjajo, ter s' nevoljo poprašhujejo: Sakaj moram ravno jes toliko terpeti? sakaj se drugim bolji godí, ko meni? Potem pa she vezhkrat druge savolj zhafne frézhé savidijo. — Prevelike zhafne fkerbí jih tedaj tako rekozh k' tlam pertlazhijo, nesaupnoš v' previdnoš boshjo jim vso ferzhnoš in vse veselje vsame, nevošhljivoš jim kakor mlinški kamen na perših lesbí; in ravno sato ne morejo

po ternjevim potu neutrudama hoditi; oni pod svojo preveliko tesho zbasnih fkerbí na njem opefhajo, in ne pridejo na góro k' presveti Trojizi — prevezh obtéseni so bili.

Popotniki na obteshenih voséh fo pa uni bolj premoshni in bogati kristjani, ki na svojim premoshenji terdó fedé in si fhe vezhiga nesmérno shelé. In ravno ta njih nesmerina shelja po blasi ugafne v' njih svete shelje *po nebeshkih sakladih, kterih ne konzhá ne rijá ne molj, in jih tatje ne iskopljejo in ne ukradejo.* (Mat. 7, 20.) Njih nespametna fkerb, de bi jim permankovati utegnilo, obteshí njih ferzé, de ne ishejo tega, kar je sgór, kakor nam sveti Pavl ifkati veleva (Kol. 3, 1.), ampak kar je na semlji; in ravno savolj té svoje prevelike shelje obogatéti, padejo po befedah ravno tega aposteljua v' hudizheve saderge (I. Tim. 6.), de se na svojim popotvanji proti nebeshkimu Jerusalemu zlo ganíti ne morejo. Savolj svoje terdoserzhnosti do ubosih pa ne najdejo ufmiljenja. Nobeden jim v' hrib ne potifne, ne ljudje f' svojim molitvami, ne Bog f' svojo vfigamogozhno gnado. Terdoserzhniki fo svoji lastni slabosti prepufheni; sato na svojim potu, v' svojih pregrehah obtizhé, in nimajo srezhe priti k' sveti Trojizi. Sato pravi Jesus: „*Resnizhno vam povém, de bogat pojde teshko v' nebeshko kraljestvo. In spet vam povem: Loshej je kameli iti skosi shivankino uhó, kakor bogatimu priti v' boshje kraljestvo.* (Mat. 19, 23.)

Romarji poslednjizh na tesnim, krishevim potu pa fte vi poboshni kristjani (bódite si shé pésh ali na voséh, to je, revni ali premoshni), ki po sapovedih boshjih, po uku svetiga evangelija shivité. De pa na terdim potu lastniga satajevanja, na ojstrim potu spokorniga shivljenja, na teshavnim potu krishev in nadlog ne opefhate; té le nauke si globoko v' svoje ferza vtitfnite: Ob zhasu hudih fkufhnjav, fosebno duhovne lenobe, imejte svoj konez, namèn svojiga popotvanja pred svojimi ozhmí, namrezh nebeshko deshelo, ki pred na-

mi stoji in ji naproti gremò; potem ne bote otrokam enaki muh lovili, is milnize ali shajfnize svetlih mehurzhihov narejali, gradov is kvart fkupej stávil, to je, f' prasnimi, nezhimernimi rezhmí se pezhali, med tém pa v' svojo domovíno hitéti posabili; ampak vfaka ura se bo vam draga sdéla, blishe priti do svete Trojize. V' nebeshko domovíno k' sveti Trojizi se pogoftama osirajte; in ne bote kertu enaki le smirej po semljirili, to je, se le samó f' zhasnimi rezhmí ukvarjali, kakor de bi tukaj vezhno stanóvali; ampak se bote pred vřim drugim po tistih sakladih trudili, ktere seboj ponefete k' presveti Trojizi. V' nebeshko domovíno obrazhajte svoje ozhí, potem ne bote unim lenim popotnikam enaki, ki tolikanj radi po hifhah stikujejo, po fenzah polegajo, med potjo pohajkvajo in se jim nizh káj ne mudí priti v' namenjeno deshelo; ampak bote prav urno po potu svetiga evangelija stopili, in proti vezhni domovíni hiteli. Nebeshkiga plazhila se spomnite, in potem ne bote nikdár Esavu enaki, ki je svoje pervenstvo in ozhetovo dédino ali jérbfhino sa fkleddo lezhe prodal — vi ne bote vezhne krone sa firohljive in minljive rezhi samenjali. V' nebefa, v' drushbo řvetnikov, k' sveti Trojizi se f' svojim duham povsdignite, in f' fvetim Ignazijem bote rekli: *Oh, kakó se mi gnusi semlja, kadar v' nebefa pogledam!* in potem ne bote svojiga ferzá na fvét natvesovali; sakaj fvét, in kar je na njem, sadershuje in obteshuje popotnike, de ne morejo urno stopiti v' domovino k' sveti Trojizi.

Vam pa, siromafhki romarji k' sveti Trojizi! moram fhe posebej perporozhiti: Bóдите stanovitni v' veri, saupanji in poterpefhljivosti na tem teshavnim potu, ter se pogoftama osirajte v' Kristufa, njega sazhetnika in dokonzhevavza nafhe fvéte vére, kteri nam je to tesno pot k' nebefam f' kervavimi kapljami sasnamnjal, kér je sam po nji hodil; sato vam flushabnikam ne bodi perteshko sa svojim Gospodam hoditi, vam neveftam sa svojim shéninam iti. Le na njega, nedolshno Jagnje,

se osirajte, njega pomozhi profite, njega vezhkrat v' sakramentu svetiga altarja prejmite; in s' novo mozhjo bote napolnjeni, po tesni poti stanovitno hoditi. Le nikár ne godernjajte, de se drugim bolje godí, ko vam; kér vejdite, de Israelzi savolj svojiga godernjanja niso v' obljubljeni deshelo perfhli. Dajte se utolashiti f' sladkim upanjem, de je vam le she samo zhes majhen hribzhik stopiti, le she fkosi osko pufhavizo iti, le nekoliko zhafa she lakoto, shejo, teshave shivljenja terpeti; potem pa prestópite v' deshelo vezhniga mirú in pokoja k' presveti Trojizi.

Vam premoshnim romarjem bi imel she veliko povedati, kakó se na svojih voséh, to je, per svojim premoshenji sadershte; kér pa vidim, de zhas shé prehaaja, in se bojim, de bi vashe samerkljivosti shé prevezh utrudil ne bil; toraj vam famo tole s' Jesufovimi besedami rezhem: „*Bóдите ubogi v' duhu, in le potem bo tudi vashe nebeshko kraljestvo.*“ (Mat. 5, 3.)

Vsim fkupej pa rezhem: dershímo se stanovitno tesne poti svetiga evangelija, urno in neutrudno po nji hodímo; potem bomo gotovo perfhli na Šionfko goró, v' nebeshki Jerusalem, k' presveti Trojizi, kér bomo f' hvaleshnim ferzam vsi fkupej hvaljno pésem sapeli:

Te Deum laudamus. Amen.

Na Šmarni gori.

Od pozhefhenja Marije prezhifte devize.

Glej! od fihmal me bodo frezhno imenovali vsi narodi. (Luk. 1, 48.)

Po tém ko je Marija deviza angeljevo posdravljenje sprejela in pervolila v' boshjo naredbo, biti mati boshjiga Šina, se je urno na pot vsdignila, ter fhla svojo teto Elisabeto obiskat. Ko je Elisabeta Marijo ugledala, je savpila s' velikim glasam, in rekla: *Shegnana si ti med shenami, in shegnan je sad tvojiga telefa! In od kod to meni, de pride mati mojiga Gospoda k' meni? . . . In Marija je rekla: Moja dusha povelizhuje Gospoda, in moj duh se veseli v' Bogu, mojim Svelizharji; ker se je osrel na niskóft svoje dekle; sakaj glej! od fihmal me bojo frezhno imenovali vsi narodi.* (Luk. 1. 42 — 48.) Kar je Marija ob tej perloshnosti v' duhu previdila, in od fvetiga Duha rasfvetljena prerokovala, de jo bojo namrezh vsi narodi frezhno imenovali, se je v' refnizi tudi sgodilo, se fhe godí, in se bo godilo do konza fvetá. In ref, vsi narodi od solnzhniga is-hoda do sahoda, kjerkoli so sposnali in molili Jesufa, vzhlovezheniga Boga, so sposnali in zhaftili tudi Marijo boshjo mater; kjerkoli fhe sdaj Jesufu boshjimu Šinu svoje kolena perpogujejo, tudi Marii njegovi presveti materi vklanjajo svoje glavé; in kjerkoli se fhe le bo rasglasilo Jesufovo prefladko imé, bo gotovo tudi flovílo Mariino premilo imé; sakaj mati in Šin fta v' takó tanki svési med feboj, de bi Šina bres matere fhe zlo prav sposnati ne mogli, in zhe se Šina spomnimo, nam prezej tudi njegova mati na mifel pride, in zhe Šina mólimo

in zhaftimò, tudi njegovì presveti, devishki materi svojiga pozhefhenja nikakor odrezhi ne moremo. Kdor te-
dej móli Jesufa boshjiga Šina, gotovo tudi zhaftí nje-
govo mater Marijo. Mi vsi pa, ki smo katolishki krist-
jani, mólimo Jesufa, njega Bogazhloveka, torej tudi
zhaftimò njegovò mater Marijo. In ravno sato smo se
danf na tem svetim kraji sbrali, de bi po štorjeni ob-
ljubi Marii, Jesufovi materi, pa tudi svoji materi, dol-
shni davk pozhefhenja f' hvaleshnim ferzam odrajtali,
in se njeni mogozhni profhnji perporozhili. De bo pa
Marii našhe zhefhenje dopadlo, moramo njene svete
sglede svestó posnemati; kér ravno v' posnemanji nje-
nih lépih zhednost obštoji pravo zhefhenje matere boshje,
ktero ji vselej dopade. Š' posnemanjem njenih zhednost
moramo pa she tudi druge poboshne djanja fklepati,
ter jih nji v' zhaft opravljati, posebno tiste djanja, ki
jih nam katolishka zerkev ali zlo sapoveduje, ali pa
samó svétje in perporozha. In od tega dvojniga po-
zhefhenja Marije devize bom danf govoril.

I. Del.

Mariino sveto shivljenje je tako rekozh zhifto in
bres madesha ogledalo ali šhpégel, v' kterim vsakeri,
zhe se le vanj osrè, prezej sagleda, kakó naj shiví,
de bo Bogu, svojimu Gospodu dopadel. Mariino shiv-
ljenje so tako rekozh bukve, v' kterih vsakeri lahko
bere, kakó naj ravná v' fleherni okolishini svojiga shiv-
ljenja: kakó v' frezhi ali nefrezhi, kakó per delu ali
v' molitvi, kakó v' veselji ali v' shalosti, kakó v' obil-
nosti ali v' pomankanji; kakó naj spolnuje dolshnosti
svojiga štanu, de bo frezhno dokonzhal ték svojiga shiv-
ljenja v' tej folsni dolini. Mariino shivljenje je tako
rekozh svetla svesda, ktera nam rasdení vse temne po-
ta našhiga shivljenja; njeni sgledi so nam kasalo na
potu v' nebeshko domovino.

Réf je sizer, de mi vishave Mariine popolnosti do-
fézhi ne moremo, naj bi si she toliko in toliko persad-

jali; sakaj Marija je nar bolj popolnoma stvar, njene zhednosti so popolnoma doveršbene. De ob kratkim rézhem: Mariino shivljenje je bilo Jesufovemu shivljenju nar bolj podobno, kteriga je imela vedno pred svojimi ozhmí, in ga posnemala v' vsm njegovim djanji in nehanji.

Desiravno pa vishave Mariine popolnosti dosezhi ne moremo, se ji vender le lahko s' boshjo pomozhjo blishamo, zhe le sami hozhemo. In kdo bi se Mariini popolnosti blishati ne hotel? kdo bi ne hotel njenih lepih zhednost po svojim stanu in smoshnosti posnemati? sofebno kér naf ona fama, nasha preljuba mati, s' besedami svetiga pisma k' sebi klizhe in vabi, ter naf k' posnemanju opominja, s' besedami namrezh, ki jih ji katoliška zerkev v' ufta poloshi, rekozh: *Otrozi! poslušajte me; blagor jim, kateri ohranijo moje pota! Poslušajte nauk, in bodite modri, in nikar ga ne sametujte! Blagor zhloveku, kateri me poslušha, in kateri zhuje per mojih vratih vsak dan, in streshe per podbojih mojih dur! Kdor mene najde, bo nashel shivljenje, in prejel svelizhanje od Gospoda.* (Pripov. 8, 32.) Ako se te besede is Šalomonovih pripoveft na Marijo obernejo, imajo tale pomen: Šrezhen je zhlovek, kateri Mariino shivljenje premishluje, njene zhednosti pred svojimi ozhmí ima, po njenih potih hodi, njene sglede posnema; ker on bo vezhno svelizhanje od Gospoda prejel.

Zhe je shé sveti apostelj Pavl náse kasal, naj ga Korínzhani posnemajo, rekozh: „*Moji posnemavzi bodite, kakor sim jes Kristusov*“ (I. Kor. 4, 16.): koliko vezhi pravizo ima Marija deviza náse kasati, ter nam svojim otrokam sapovedovati, rekozh: **Bodite moji posnemavzi, kakor sim jes Kristusova bila!** Zhe sim jes vasha mati, in zhe ste vi moji otrozi; jes pa sim vam saréf mati, in vi ste moji otrozi: se morate duhá svoje matere navseti, se morate f' zhednostmi svoje matere olépsfhati. Šaj si vsak otrok, kateri svojo mater perferzhno ljubi, s' vfo mozhjo in fkerbijo persadeva, v' vsh rezheh takó se obnashati, kakor svojo ljubo ma-

ter delati vidi. Materno shivljenje je otroku vodilo ali regeljza, po kateri on svoje shivljenje obravnava. Materne zhednosti se tako rekozh v' otroka preselijo in nad njegovo obnašho pokashejo. Ako je mati tiha, pohlevna, krotka, ponishna, delavna i. t. d.; tudi njeni otrok, zhe jo le v' resnizi ljubi, vse té zhednosti is materniga ferza v' svoje ferzé presadí; sakaj ljubesen, ki jo do njé ima, mu ne da préd ne mirú, ne pokoja, dokler svojiga shivljenja po materi ne vpodobi. Poboshno mater pa tudi to nar bolj veseli, in ji tudi zhaft déla, zhe njeni otrozi po njé sglédu lepó in poboshno shivé. Nasproti pa tudi nobena rézh mater bolj ne rasshali, in njene zhafti bolj ne smanjshuje, kakor zhe njeni otrozi hudobno in samopashno shivé. Tudi vi tedaj, — nam pravi Marija, ki me tolikanj radi sa svojo mater klizhete, in se toliko radi moji otrozi imenujete, in pravite, de me preferzhno ljubite, in ste vsi vneti sa povifhanje moje zhafti — tudi vi v' vsih okoljshinah svojiga shivljenja takó ravnajte, kakor sim jes delala; moje zhednosti v' svoje ferza presadite, po meni se versite, de mi bote v' vsim svojim djanji in nehanji podobni. Vashha vera naj je shiva, kakorshna je moja bila; ko sim boshji besedi terdno verjela, desi mi je Gospod zhudne rezhi osnanil, kterih zhlovefški um sapopasti ni mogel. Vashhe upanje naj je stanovitno in nepremakljivo, kakorshno je moje bilo; ko sim svestó in bres dvoma od Gospoda perzhakovala, kar mi je bil obljudil. Mojiga saupanja v' boshjo previdnost ni mogla nobena she tako shalofna pergodba oflabiti, ker sim terdno preprizhana bila, de Gospod po svojih modrih, nam skritih sklepih vse takó spelje, kakor je njemu v' zhaft in zhloveku v' svelizhanje. Naj gorí v' vashim ferzu ljubesen do Jesufa mojiga Šina, kakorshna je v' mojim ferzu do njega f' plamenam gorela. Vsfak dan sim v' ti ljubeshni rastla, ker sim vsfak dan nove popolnosti v' svojim boshjim Šinu sagledala. Nifim posnala nobene druge sladkosti in perjetnosti, kakor Jesufa ljubiti. Ta ljubeshen je bila moja hrana, moje shivljenje, moj

mir in pokoj, moje edino vefelje, moje vse. Okufite tudi vi, otrozi moji! kaj se pravi Jesufa ljubiti, in potim se vam bodo vse pregrešne hladnoſti tega ſvetá neprijetne in grenke sdele. Naj se vname v' naſhkih ferzih ljubesen do bliſhnjiga, kakorſhna je v' mojim ferzu vneta gorela, in ſhe gori; ker vaſ vse pod plajſh ſvoje materne ljubezni vſeti ſhelim, ako le ſami k' meni priti hožete. Vdajte ſe v' krishih in teshavah v' boſhjo voljo, kakor ſim ſe jes vdala, ko ſim pred Herodovo groſovitnoſtjo s' mladim detetam v' ptujo deſhelo beſhala, veliko britkoſt in teshav terpela, ſoſebno takrat, ko ſim pod krishem ſtala, na katerim je viſel moj ljubesnivi ſin, in potem, ko ſim mertviga na ſvojim narozhji derſhala. V' vſih tih britkoſtih in teshavah ſe niſim pertoſhevala ne nad previdnoſtjo boſhjo, ne nad hudobo ljudi, ki ſo mojemu ſinu in meni toliko krivizo, krivizo bres mére ſtorili. Moja molitev, ki ſim ſe jo od ſvojiga ſina nauzhila, je bila: „*Ozhe naſh! ſgodi ſe tvoja volja.*“ In ta molitev naj tudi v' vaſhkih ferzih ſhivi v' tej ſolsni dolini. **Otrozi moji!** opominjam vaſ, de ſi memo teh zhednoſt, ki ſim jih vam ravno sdejele perporozhevala, tudi vse druge zhednoſti, ki jih nad mano ſagledate, in ſo vam v' ſvelizhanje potrebne, perlaſtujete. Vém ſizer, de moje popolnoſti nikdar doſegli ne bote, pa ſaj Bog od vaſ tega ne tirja; doſti je, de ſe moji popolnoſti bliſhate, in kolikor bliſhe ti moji popolnoſti kdo pride, toliko ljubſhi in prijetniſhi je mojemu ferzu, toliko bolj tudi mene ſvojo mater zhaſti. Naſproti pa tudi nobeden mene bolj ne ſhali in ſvoji materi vezhi nezhaſti ne déla, kakor uni otrok, kateri ſi ne persadeva po mojih ſtopinjah hoditi in ſi mojih zhednoſt perlaſtovati. Malovreden zhaſtivec, nepokoren otrok, ſverſhenez je, kateri ſ' ſvojim ſlabim ſadersbanjem méni, ſvoji materi nezhaſt dela, naj bi me tudi ſ' ſvojim jeſikam viſoko zhaſtil. Beſede in dela ſe morajo ſklemati, kar zhlovek s' beſedo govori, mora tudi v' ſvojim djanji pokasati.

Kriſtjani! zhe je reſ, de mi Marijo, ſvojo nebeſh-

ko mater spofhtujemo in perferzhno ljubimo, moramo svoje spofhtovanje, svojo ljubesen do nje s' tém raso-
 deti, de po njenih stopinjah hodimo, ter njene zhednosti
 posnemamo. Šakaj posnemanje njenih zhednost je pervo
 in nar bolj gotovo snamnje nashiga spofhtovanja in na-
 fhe ljubesni do nje. Sato pravi sveti Bernard: „*Zhe
 Marijo refnizhno ljubimo, in ji v' refnizi dopasti
 shelimo; moramo njene zhednosti posnemati, in svojo
 dusho s' njimi olepshati.*“ — Šveti Bonaventura pa
 uzhi, de je posnemanje gotovo snamnje pravih otrok
 té matere usmiljenja; kateri jo pa nozhejo posnemati,
 niso njeni pravi otrozi; in ona jih sa svoje ne spo-
 sna. — In sveti Hieronim naf opominja rekozh: „*Pre-
 ljubesnivi! ljubite Marijo, ktero zkaftitè; zhaftite
 Marijo, ktero ljubitè; pa le takrat jo refnizhno lju-
 bitè in zhaftitè, kadar jo is vsiga serza posnemate.*“ —
 „*Kdor pa Marije devize ne posnema, tega zheshenje
 je,* pravi sveti Augufhtin, *lashnivo perlisovanje.*“ Sdaj
 pa pomiflite, komu lashnivi perlisovavez dopade? Perlisni
 hinjavez fhe ni nikdar nikoli nobenimu zhloveku dopa-
 del, fhe menj pa nar svetejshimu Bogu, in presveti de-
 vizi Marii. Mi pa, dragi poslufhavzi! bozhemo Bogu
 in Marii dopasti; toraj naj se nafhe pozheshenje, ki ga
 Marii prezhisti devizi fkasujemo, ne pokashe le samó
 na jesiku v' opravljanji nekterih molitev in drusih po-
 boshnih fhég, ampak v' posnemanji njenih zhednost,
 de ne bo tudi naf svarjenje nekiga stariga uzhenika,
 po imenu Eusebi, sadevalo, ki saklizhe rekozh: *O fi-
 novi, o hzhere Marije! kaj vam pomaga, neoma-
 deshano zhiftoft boshje porodnize s' serzam in s' ust-
 mi sposnati, zhe jo pa s' svojim djanjem tajitè?
 Kaj pomaga verovati in rêzhi, de je Marija bres
 vsiga madesha, zhe pa med tém svojo dusho v' lu-
 shi hudobij, in v' nesnagi valjate? Zhe Marijo ref-
 nizhno ljubitè, ne morete tega s' mozhnejshimi do-
 kasami sprizhati, kakor s' posnemanjem njenih
 zhednost.*“ — Satoraj ljubi kristjani! mi nifmo vftani
 ljubfhi rezhi Marii prezhisti devizi danf v' dar pernefti,

kakor zhe ji ponúdimo fvoje pokorno ferzé f' terdnim fklepam, vedno po njenih sgledih shiveti; mi ji tudi perjetnejshiga boshjiga pota v' pozhefhenje opraviti ne moremo, kakor zhe po njenih stopinjah sa Jesufam hó-dimo. Sato pravi fveti Augufhtin: „*Marijo tedaj ref-nizhno zhaftimò, zhe fkerbno po njenim sgledu shivimò.*“ Defiravno pa pravo pozhefhenje Marije devize v' polnemanji njenih zhednost obftoji, ji vender sunanjiga pozhefhenja odrezhi ne fmemo; in od tega ob kratkim v'

II. Delu.

Sraven tega pozhefhenja, ki v' polnemanji Marii-nih zhednost obftoji, pa tudi uniga drusiga, sunanjiga pozhefhenja, ki ga s' nekterimi poboshnimi opravili Marii fkasujemo, vnemar pufhati ne fmemo; kér smo ji tudi tega dati dolshni. K' sunanjimu pozhefhenju Marije devize fe perfhteva, zhe pred vélizimi, Marii-nimi prasniki sapovedane pošte na tanko dershimò, nje-ne godove s' vfo poboshnostjo obhajamo, fveti roshni kranz in lauretanfke litanije mólimo, in druge molitve nji v' zhaft opravljamo, jo s' angeljevim posdravljenjem i. t. d. pozhaftimò. Prav in lepó je, de fe nekteri kristjani Marii devizi v' zhaft kake posebne dni, poftavim ob fabotah poftijo, bratovfhine matere boshje opravljajo, in tudi kako snamnje devize Marije per febi nosijo, de fe tolikanj loshej njé in njenih lepih zhednost fpomnijo. Vfe to, in fhe vezh taziga, kar kristjani Marii devizi v' zhaft delajo, gré k' sunanjimu pozhefhenju matere boshje. Taziga sunanjiga pozhefhenja, fo-febno tiftih poboshnih djanj, ki jih nam mati katolifhka zerkev Marii v' zhaft opravljati sapoveduje, vnemar pufhati ne fmemo; faj ga Marija, nafha mati, od naf fvojih otrók v' refnizi saflushi. Šaj fhe svoji telefni materi sunanjo zhaft fkasujemo, koliko bolj jo moramo fkasovati svoji nebefhki materi, devizi Marii. Dalje je pa sunanje pozhefhenje tudi fhe sato koriftno in potrebno, kér v' naf obuduje in oshivlja fpofhtovanje in ljubesen

do Marije devize. Vém, de ste danf na tej višhavi v' tej sali hišhi boshji polni svetih obzhutlejev, de obilnišhi ljubesen do Marije devize v' vašhkih ferzih gorí, in de ne bote bres svetih skleпов, po Mariinih sgledih shiveti, tega hriba sapuřtili; glejte! kraj in sunanja andoht je vašhiga duhá sbudila in ga v' svete nebefa k' Marii devizi povsdignila.

Sunanje pozheřhenje Marije devize je tudi snamnje notranjiga spofhtovanja in ljubesni do nje. Mi bi šhe zlo svojiga notranjiga spofhtovanja in svoje ljubesni do svoje nebeshke matere pokasati, ter tudi drusih ljudi k' enakimu spofhtovanju, k' enaki ljubesni spodbadati ne mogli, ko bi sunanjiga pozheřhenja ne bilo. Sunanje pozheřhenje Marije devize nam je tedaj koriftno in potrebno, dokler se snajdemo v' tem umerljivim telefu.

Tode vediti nam je tréba, de ne smemo sunanjimu pozheřhenju vezhi vrednořti perpifovali, kakor jo ima. Sunanje pozheřhenje, naj je šhe takó veliko in blifhezhe v' našhkih ozhéh, Marii devizi šhe ne dopade, in pred Bogam nobene vrednořti nima, ako bi s' njim tudi pořnemanja njenih zhednořt ne skleпали. Sunanje pozheřhenje je šhe le potem dopadljivo Bogu in Marii, ako po sapovedih boshjih shivimo in po Mariinih sgledih svoje shivljenje ravnamo. Zhe kdo v' svojih pregrehah terdovraten ořtane, fo vse njegove sunanje poboshne djanja, zhe šhe ktere Marii devizi v' zhařt opravlja, bres vse vrednořti pred Bogam, in mu vezhniga svelizhanja saflushiti ne morejo. Gospod Jefus, vezhna Refniza pravi: „*Ne vsak, kteri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v' nebeshko kraljeřtvo; ampak, kteri řtori voljo mojiga Ozheta, ki je v' nebeshih, tiřti pojde v' nebeshko kraljeřtvo.*“ (Mat. 7, 21.) Po téh Jefusovih beředah smem řkleniti in rězhi: Ne vsak, kteri klizhe: Marija, Marija! pojde v' nebeshko kraljeřtvo; ampak, kteri po Mariinih sgledih shivi, tiřti pojde v' nebeshko kraljeřtvo.

Defiravno pa sunanje pozheřhenje bres notranjiga poboljšhanja Marii ne dopade, in zhloveku vezhniga

svelizhanja ne saflushi; vender le grefhnik tega sunanjiga zhefhenja Marije devize vnemar pufhati ne smé; kër tako sunanje zhefhenje in opravljanje dobrih dél Marii devizi v' zhaft vender fhe kako dobro mifel v' njem obudí, ga od marfikake pregrehe odverne, ga k' pokori in poboljšhanju vabi, mu tako rekozh pot k' fpreobernjenju perpravlja in mu miloft boshjo naklanja; ako té fvoje sunanje dobre déla Marii devizi v' zhaft is zhiftiga in fvetiga namena opravlja. To pa vender fhe enkrat rezhem, de terdovratni grefhnik, kteri fi sa fvoje poboljšhanje zlo nizh persadjati nozhe, od fvojiga sunanjiga pozhefhenja Marije devize posebnih zhudeshev perzhakovati ne smé; poftavim, de se bo ob svoji smertni uri poboljšhal, frezhno umerl, in de ne bo pogubljen, zhe le Marijo devizo po sunanje zhaftí. Tako perzhakovanje frezhne smerti in vezhniga svelizhanja bres laftne persadeve, poboljšhati fvoje hudobno ferzé, in sapuftiti hude navade, tako perzhakovanje, pravim, je predersno saupanje v' profhnjo Marije devize, je predersno saupanje v' miloft boshjo, tedej greh soper fvetiga Duha. O de bi pazh tak perzhakovavez zhudeshev po profhnji Marije devize befede fvetiga Augufhtina v' fvojim fpominji ohranil: „*Bog te je bres tebe — bres tvojiga djanja — vftvaril, pa te ne bo bres tebe — bres tvojiga persadjanja — svelizhal.*“

Réf je fizer, de je Marija nafha dobrotljiva mati, in de perferzhno sheli, de bi mi njeni otrozi tje perfhli, kjer ona, nafha svoljena mati kraljuje; tode nam vender le nebéf v' rokah pernefti ne more, in faj jih fhe tudi fam Bog savolj fvoje nefkonzhne fvetofti in pravize nam dati ne more, ako se famí sanje po svoji mózhi truditi nozhemo. Jefuf pravi: „*Nebeshko kraljestvo filo terpi, in filni ga nase potegnejo.* (Mat. 11, 12.) Réf je tudi, de je Marija polna milofti, pomozhníza kristjanov; tode fvojim sveftim, zheravno fhe flaboftnim otrokam, ki se trudijo, po njenih stopinjah hoditi in po Jefusovim nauku shiveti; ne pa unim, ki sa njene pota poboshniga shivljenja nizh ne marajo, ki

f' svojimi hudobijami njeniga Šina vnovizh krishajo. Rél je Marija perbeshalifhe grešnikov, tode le tistim je ona perbeshalifhe, ki s' rastertim ferzam svoje pregrehe sposnajo in terdno s'klenejo, svoje shivljenje poboljšhati, vkoreninjene navade is ferza isruvati, pregrešne svese rastergati, flabe perloshnosti sapuſtiti, storjene krivize popraviti, stariga zhloveka s' vſo hudobijo slezhi, in noviga v' Jesufu Kristufu oblezhi; le takim tedaj poboljšhanja sheljnim, pa ſhe grosno flabim grešnikam je Marija perbeshalifhe, takim ona svojo miloſtljivo roko podá, ter jim is globozhíne pregreh vſtati pomaga, jih pod plajſh svoje materne ljubesni vsame, in jim popolnomo ſpravo s' Bogam od svojiga Šina ſproſti. Šhe enkrat rezhem: le famo poboljšhanja sheljnim in trudijozhim grešnikam je Marija perbeshalifhe in uſmiljena mati; ne pa terdovratnim grešnikam, ki proſtovoljno v' svojih hudobijah shivé, in jih nozhejo sapuſtiti; sakaj Marija ne more taziga sa svojiga otroka ſprejeti, kateri proſtovoljno in premišljeno f' svojimi hudobijami krisha njeniga Šina.

Kdor hudobno shiví bres reſnuzhne volje poboljšhati ſe, ta, po beſedah apoſteljna Pavla v' liſtu do Hebrejev (6, 6.), ſpet krisha ſam ſebi Šinu boſhjiga, in ga ſaframuje, to je, on ſe Jesufove britke ſmerti na krishi, in ſanizhevanja, ki ga je od Judov in nevernikov preterpel, po svojih hudobijah vdeleſhi; in kakó bi bilo mogozhe, de bi pozheſhenje, ki is uſt vdeleſhnika Jesufove ſmerti na krishi, is uſt Jesufoviga ſanizhevavza pride, njegovi preſveti materi Marii dopadlo? ali mu ni pozheſhenje boſhje matere le ſamó na jesiku, od kteriga njegovo hudobno ſerzé nizh ne vé, — le gola hinjavſhina — le perhuljeno perliſovanje, f' kterim ſamiga ſebe ſlepí, in ljudi goljfuje, nikakor pa Boga in Marijo prezhiſto devizo? — Kdor greh dela, ſhali Boga Jesufa Kristufa; sakaj gréh je raſſhaljene boſhje, raſſhaljenje Jesufa Kristufa pa gotovo tudi preſuni materno ſerzé; ker ni mogozhe, de bi mati veſéla in pozheſhena bila, zhe je raſſhaljen in

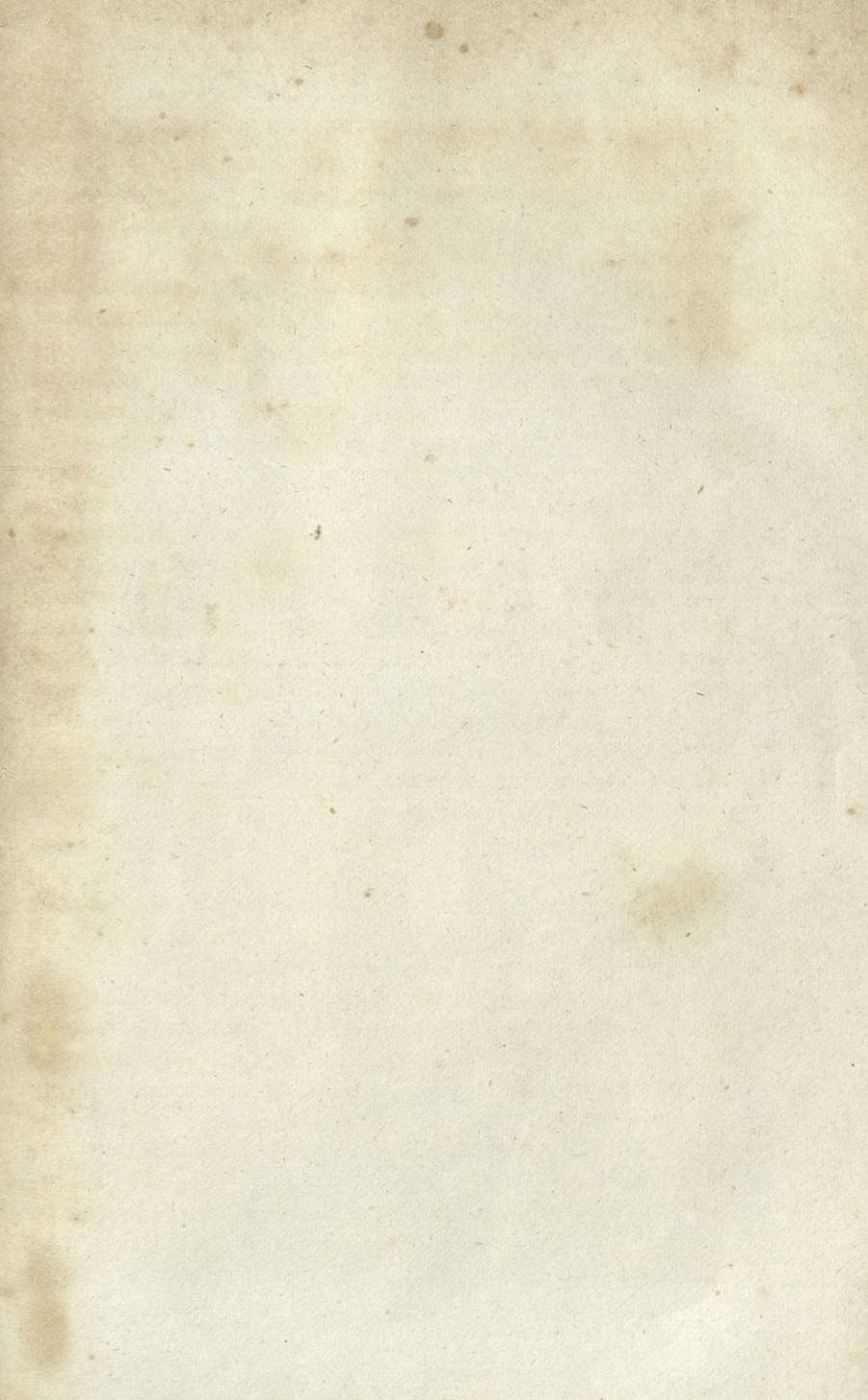

sanizhevan njeni preljubesnivi Šin. Naj tedaj kdo fhe tako pogoftama in obilno le po sunanje Marijo zhaftí, naj se v' vse njene bratovfihne sapifhe, naj fhe toliko svetih roshnih kranzov omóli, naj fhe tako deljezh na boshjo pot gré, naj fhe toliko in toliko Marii devizi v' zhaft ftori; ona vender le vfiga tega sunanjiga pozhefhenja s' dopadenjem sprejeti ne more, dokler terdovratno v' svojih pregrehah oftane. Le kdor se greha fkerbno varuje in poboshno shiví; zhe je pa v' grehah sakopan, pa faj s' rastertim ferzam is njih vftati shelí, in Marijo prezhisto devizo f' ponishnim duham pomozhi profi, ta jo vredno in spodobno zhaftí. Tudi njegovo sunanje pozhefhenje, ki pride is poboshniga, ali faj is raster-tiga ferzá, je perjeten duh, ki od semlje proti nebesam puhti, Marii devizi v' zhaft.

Romarji matere boshje! de bo tedaj nafhe zhefhenje Marii dopadlo, de bo nam ona dobrotljiva mati, in mi nji ljubi otrozi; várujmo se prav fkerbno vfiga téga, kar shali njeniga preljubesniviga Šina Jesufa Kristufa; potem pa tudi pofnemajmo — flehern po svoji mózhi in po svojim ftanu — njene prelepe zhednosti. Marija naj nam je svesda, v' ktero se osirajmo v' vfh okoljfhinah svojiga shivljenja, in rasvetila nam bo f' svojimi bliskajozhmi zhednostmi vse nafhe temne pota, kadar ne bomo vedli, kam bi se obernili, de bi bilo prav; le nánjo — nebeshko danízo — se osirajmo, in per toliki luzhi njenih prelépih sgledov ne bomo na krive pota v' bréfen safhli. Zhe se nam bo pa pot v' nebeshko deshelo preteshavna sdela, zhe nam bo jelo ferze upadati, neutrudama po nji hoditi; fpet se osrímo na Marijo devizo, in ne bo nam preteshko, ravno po tej poti neutrudama hoditi, po kateri, in fhe po ojftréj-fhi, je pred nami hodila nafha ljuba mati, nafha preblaga gospá. Otrokam naj se ne toshi hoditi sa svojo materjo; pa tudi poslám ne, sa svojo gospó. Marija prezhista deviza profi sa naf! Jesuf usmili se naf! Amen.

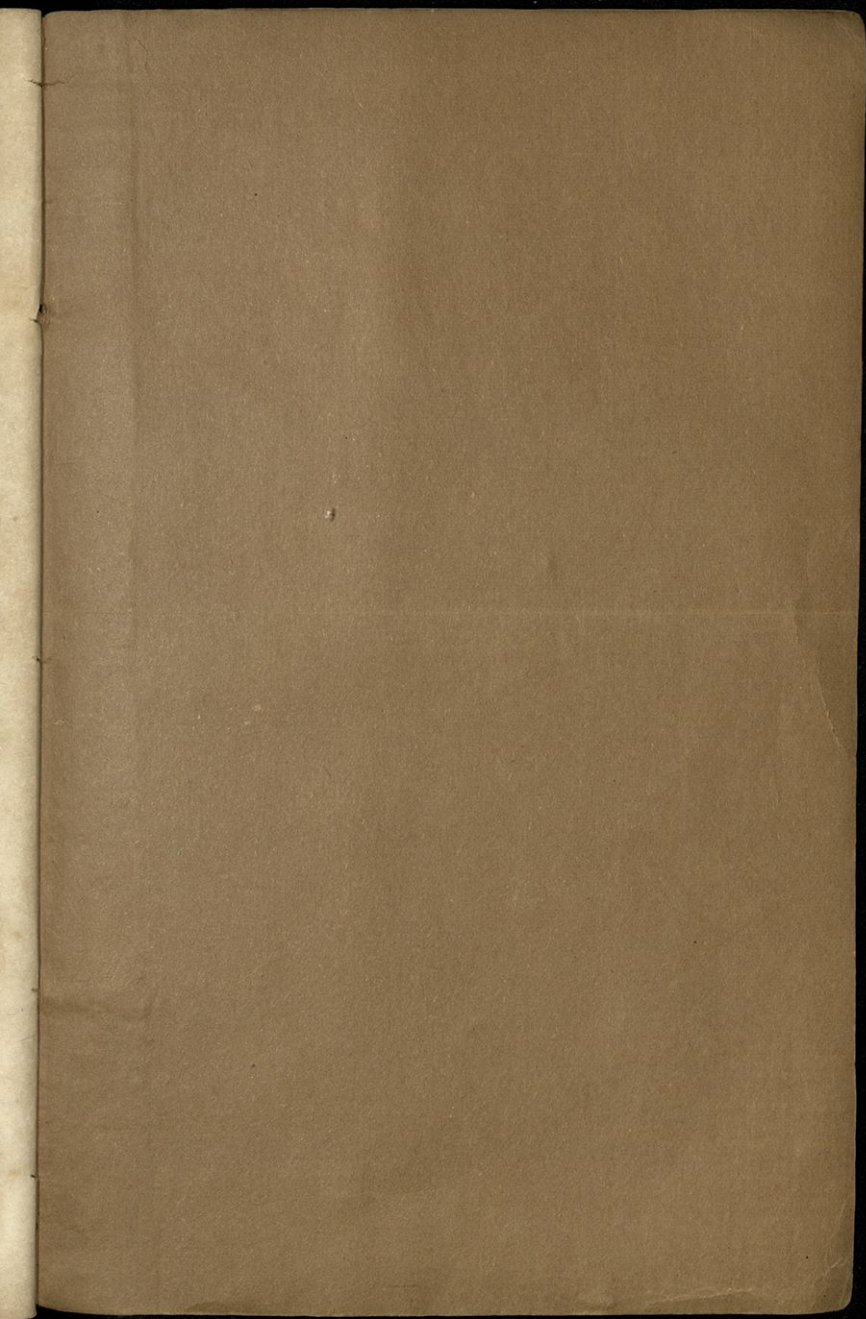

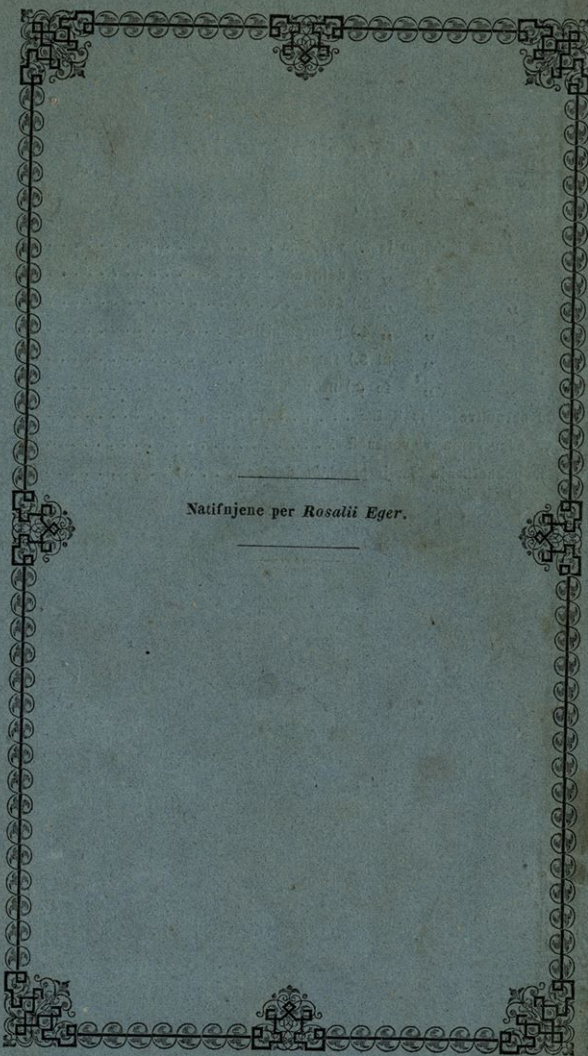

_____

Natijnene per Rosalii Eger.

_____